ATTIEKSME PRET KORUPCIJU LATVIJĀ

Latvijas iedzīvotāju aptaujas rezultāti

2025. gada decembris

Saturs

Pētījuma apraksts 3
Respondentu profils 4

GALVENIE SECINĀJUMI 5

REZULTĀTI
1. Personīgā saskarsme ar korupciju
    1.1. Dažādu jautājumu risināšana pēdējo 2 gadu laikā 12
    1.2. Dažādu neoficiālu risinājumu izmantošana jautājumu kārtošanā 13
2. Attieksme pret kukuļdošanu
    2.1. Gatavība dot kukuli 18
    2.2. Iemesli dot kukuli 20
    2.3. Barjeras kukuļdošanai 22
    2.4. Rīcība korupcijas gadījumā 24
3. Priekšstati par dažādu pasākumu nepieciešamību korupcijas mazināšanai 29
4. Priekšstati par korupcijas līmeņa attīstību valsts pārvaldē pēdējo 4 gadu laikā 33
5. Dažādu institūciju godīguma vērtējums 37

PIELIKUMS
Aptaujas anketa 45
Statistiskās kļūdas novērtēšanas tabula 49

Pētījuma apraksts

PĒTĪJUMA VEICĒJS:

SKDS
PĒTĪJUMU CENTRS

Mērķa grupa: Latvijas pastāvīgie iedzīvotāji vecumā no 18 gadiem

Aptaujas metode: interneta aptauja (CAWI)

Izlases metode: kvotu izlase. Dati tika svērti atbilstoši LR IeM PMLP Iedzīvotāju reģistra datiem uz 27.01.2025., kā arī dati par izglītību tika svērti pēc CSP statistikas datiem uz 01.01.2022.

Svēršanas parametri: dzimums, tautība, vecums, reģions, izglītība

Respondenti: pētījuma centra SKDS WEB paneļa dalībnieki

Aptaujas veikšanas laiks: 03.12.2025. - 09.12.2025.

Sasniegtā izlase: 1005 respondenti

Ģeogrāfiskais pārklājums: visa Latvija

Respondentu profils

		Skaits	Kol %
KOPĀ		1005	100,0
DZIMUMS	Vīrietis	464	46,2
	Sieviete	541	53,8
VECUMS	18–24 gadi	85	8,4
	25–34 gadi	136	13,5
	35–44 gadi	189	18,9
	45–54 gadi	171	17,0
	55–64 gadi	167	16,7
	65–74 gadi	140	13,8
	75 gadi un vairāk	117	11,7
ĢIMENES STĀVOKLIS	Precējies/-usies vai dzīvo ar partneri	595	58,3
	Šķīries/-usies vai nedzīvo kopā ar vīru/sievu	119	11,7
	Neprecējies/-usies	218	22,8
	Atraitnis/-e	73	7,3
SARUNVALODA ĢIMENĒ	Latviešu	628	62,1
	Krievu	365	36,8
	Cita	12	1,1
IZGLĪTĪBA	Pamatizglītība	61	13,8
	Vidējā, vidējā profesionālā	613	54,8
	Augstākā	331	31,5
NODARBINĀTĪBAS SEKTORS	Publiskais sektors	190	18,6
	Privātais sektors	428	41,4
	Nestrādā	373	38,7
	Cits (gadījuma darbi, strādā apmaksātu darbu sab. org.)	14	1,4

		Skaits	Kol %
KOPĀ		1005	100,0
PAMATNODARBOŠANĀS	Vadītājs/-a	46	4,4
	Speciālists/-e, ierēdnis/-e	302	28,1
	Strādnieks/-ce	200	20,8
	Uzņēmējs/-a, individuālais darbs	84	7,9
	Pensionārs/-e	220	22,3
	Skolēns, students/-e	59	6,0
	Mājsaimniece/-ks	37	3,8
	Bezdarbnieks/-ce	57	6,6
MĒNEŠA VIDĒJIE IENĀKUMI UZ VIENU CILVĒKU ĢIMENĒ (KVINTILES)	Zemi (līdz 499 EUR)	133	13,7
	Vidēji zemi (500–699 EUR)	175	17,4
	Vidēji (700–899 EUR)	142	14,1
	Vidēji augsti (900–1199 EUR)	137	12,9
	Augsti (vairāk nekā 1200 EUR)	168	16,5
	Grūti pateikt	250	25,4
REĢIONS	Rīgas reģions	468	46,6
	Vidzemes reģions	143	14,2
	Kurzemes reģions	146	14,4
	Zemgales reģions	115	11,5
	Latgales reģions	133	13,2
APDZĪVOTAS VIETAS TIPS	Rīga	337	33,6
	Cita pilsēta	452	44,4
	Lauki	216	22,0

Bāze: visi respondenti
Šeit un turpmāk atskaitē — procenti svērti, skaits nesvērts

Galvenie secinājumi

Galvenie secinājumi (1)

1. Personīgā saskarsme ar korupciju

1.1. Dažādu jautājumu risināšana pēdējo 2 gadu laikā

2025. gada iedzīvotāju aptaujā lielākais respondentu īpatsvars (84%) norādījuši, ka pēdējo 2 gadu laikā ir saskārušies ar veselības aprūpes saņemšanu, autotransporta reģistrāciju vai tehnisko apskati (62%) un nodokļu administrēšanu (deklarāciju iesniegšanu, auditiem, jautājumu kārtošanu VID) (60%). Pārējie jautājumi minēti salīdzinoši retāk.

Salīdzinot ar 2024. gada aptaujas rezultātiem, par 19 procentpunktiem mazinājies respondentu īpatsvars, kuri pēdējo divu gadu laikā saskārušies ar nodokļu administrēšanas jautājumiem, par 22 procentpunktiem mazāks respondentu īpatsvars saskārušies ar pases apmaiņu vai iegūšanu, uzturēšanās atļauju vai izsaukumu kārtošanu. Par 8 procentpunktiem mazāks respondentu īpatsvars saskārušies ar lietu kārtošanu pašvaldībās.

1.2. Dažādu neoficiālu risinājumu izmantošana jautājumu kārtošanā

Visbiežāk neoficiālus risinājumus respondenti izmantojuši, saskaroties ar darbā iekārtošanu valsts vai pašvaldības iestādēs: 22% no šiem respondentiem norādījuši, ka vajadzējis izmantot sakarus (draugus, paziņas u. tml.), 3% - ka bija nepieciešamas vērtīgas dāvanas, piemēram, dāvanu kartes, preces, produkti, pakalpojumi, 2% norādījuši, ka bija nepieciešami neoficiāli maksājumi (EUR 7 un vairāk), un 1% - ka bija nepieciešamas nelielas (simboliskas) dāvanas, piemēram, ziedi, suvenīri.

Salīdzinoši bieži neoficiālus risinājumus respondenti izmantojuši arī saskaroties ar veselības aprūpes saņemšanu: 16% no šiem respondentiem vajadzējis izmantot sakarus, 5% bija nepieciešamas nelielas dāvanas, 4% bija nepieciešami neoficiāli maksājumi (EUR 7 un vairāk), 3% bija nepieciešamas vērtīgas dāvanas, un 1% bija nepieciešami neoficiāli maksājumi (līdz 7 EUR).

Kopumā visos norādītājos jautājumos kāda daļa no respondentiem norādījuši, ka bija jāizmanto neoficiāli risinājumi attiecīgā jautājuma kārtošanā, tomēr jāmin, ka tādos jautājumos kā pases apmaiņa vai iegūšana, uzturēšanās atļauju, izsaukumu kārtošana un autotransporta reģistrācija vai tehniskā apskate (CSDD) 97% respondentu, kas saskārušies ar kādu no šiem jautājumiem, lietu nokārtojuši bez kādiem neoficiāliem maksājumiem, dāvanām vai sakariem.

Salīdzinot ar 2024. gada aptaujas rezultātiem, visu jautājumu kārtošanā palielinājies to respondentu īpatsvars, kuri izmantojuši neoficiālus risinājumus, lai attiecīgos jautājumus nokārtotu, piemēram, jautājumos, kas saistīti ar darbā iekārtošanos valsts vai pašvaldības iestādēs šādu respondentu īpatsvars palielinājies par 13 procentpunktiem (12% 2024. gadā, 25% 2025. gadā), veselības aprūpes saņemšanā par 10 procentpunktiem (13% 2024. gadā, 23% 2025. gadā), nekustamā īpašuma lietu kārtošanā – par 10 procentpunktiem (7% 2024. gadā, 17% 2025. gadā), lietu kārtošanā pašvaldībās – par 9 procentpunktiem (7% 2024. gadā un 16% 2025. gadā). Pārējo jautājumu kārtošanā respondentu īpatsvars, kuri izmantojuši neoficiālus risinājumus, pieaudzis mērenāk.

Analizējot datus pēc konkrētā neoficiālā risinājuma veida, novērojama biežāka neoficiālo risinājumu izmantošana nekā 2024. gadā. Vislielākais respondentu īpatsvars (22%) norādījuši, ka vajadzējis izmantot sakarus (par 10 procentpunktiem vairāk nekā pērn). Pārējos neoficiālos risinājumus kopumā izmantojuši mazāk respondentu, un īpatsvara pieaugums attiecībā pret iepriekšējo gadu ir mērenāks.

Kopumā, salīdzinot ar iepriekšējā gada rezultātiem, par 11 procentpunktiem palielinājies respondentu īpatsvars, kuri veikuši kādus neoficiālus maksājumus, devuši dāvanas vai izmantojuši sakarus, risinot kādu no jautājumiem, šogad sasniedzot vēsturiski lielāko rādītāju – 28%.

Galvenie secinājumi (2)

2. Attieksme pret kukuļdošanu

2.1. Gatavība dot kukuli

Atbildot uz jautājumu, vai respondenti paši personiski būtu gatavi dot kukuli valsts amatpersonai, ja tas būtu pašu vai radinieku interesēs, un problēma tiktu risināta, 24% norādīja, ka kopumā jā (16,3% - vairāk jā nekā nē, 7,4% - jā). 66% iedzīvotāju norādīja, ka kopumā nē (nebūtu gatavi dot kukuli) (24,1% - vairāk nē nekā jā, 41,8% - nē).

Salīdzinot ar 2024. gada aptaujas rezultātiem, par 7 procentpunktiem palielinājies respondentu īpatsvars, kuri kopumā būtu gatavi dot kukuli valsts amatpersonai (2024. gadā – 17%, 2025. gadā – 24%).

2.2. Iemesli dot kukuli

Lūgti norādīt iemeslus, kuru dēļ varētu izšķirties dot kukuli kādai valsts amatpersonai, respondenti visbiežāk norādījuši šādus iemeslus: ir lielāka drošība, ka problēma vispār tiks risināta (35%), ir pārliecība, ka tiks panākts problēmas pozitīvs (vēlamais) risinājums (31%), darbinieku attieksme ir laipnāka un pretimnākošāka (30%), jautājums (problēma) tiek izskatīta ātrāk (29%), drošība, ka tādējādi ir garantēta pakalpojuma kvalitatīva izpilde (24%). Pārējie iemesli minēti salīdzinoši retāk.

Salīdzinot ar 2024. gada rezultātiem, par 9 procentpunktiem palielinājies respondentu īpatsvars, kuri norādījuši, ka varētu izšķirties dot kukuli, jo tad ir pārliecība, ka tiks panākts problēmas pozitīvs risinājums. Par 7 procentpunktiem palielinājies respondentu īpatsvars, kuri norādījuši, ka varētu izšķirties dot kukuli, ja darbinieku attieksme ir laipnāka, pretimnākošāka. Pārējo iemeslu minēšanas biežumā nav novērojamas statistiski nozīmīgas atšķirības, salīdzinot ar 2024. gada aptaujas rezultātiem.

Analizējot datus sociāldemogrāfiskajās grupās, iedzīvotāji ar zemiem ienākumiem biežāk nekā caurmērā norādījuši, ka varētu izšķirties dot kukuli, jo tad ir lielāka drošība, ka problēma vispār tiks risināta.

Zemgales reģiona iedzīvotāji biežāk nekā caurmērā norādījuši, ka varētu izšķirties dot kukuli, ja tādā gadījumā darbinieku attieksme ir laipnāka un pretimnākošāka. Savukārt iedzīvotāji vecuma grupā no 35 līdz 44 gadiem biežāk nekā caurmērā norādījuši, ka varētu izšķirties dot kukuli, ja tas dotu drošību, ka tādējādi ir garantēta pakalpojuma kvalitatīva izpilde.

2.3. Barjeras kukuļdošanai

Vaicāti, kas varētu atturēt dot kukuli valsts vai pašvaldības amatpersonai, 46% respondentu norādījuši, ka tādā veidā tiek veicināts ierēdņu, darbinieku negodīgums. 42% respondentu ir morāli nepieņemami un kauns dot kukuli. 39% respondentu dot kukuli attur uztrukums par sabiedrības korumpētību, 33% atturētos dot kukuli, jo amatpersonu algas ir pietiekami labas un viņiem nevajag maksāt papildus, 32% respondentu ir bail, ka par kukuļiem pieķers, var sodīt, 26% norādījuši, ka finansiāli nevar atļauties dot kukuli, 24% uzskata, ka oficiālie maksājumi jau vien ir pārāk augsti, savukārt 21% norādījuši, ka ja vienreiz samaksās, nākošreiz vajadzēs maksāt atkal. Pārējie iemesli norādīti salīdzinoši retāk.

Analizējot datus sociāldemogrāfiskajās grupās, lielākās statistiski nozīmīgas atšķirības, norādot iemeslus, kas varētu atturēt dot kukuli, redzamas iedzīvotāju vecuma grupās un izglītības un ienākumu līmeņos. Piemēram, kā iemeslus atturēt dot kukulim, jo tā tiek veicināts ierēdņu, darbinieku negodīgums un jo tas šķiet morāli nepieņemami, kauns dot kukuli, salīdzinoši biežāk norāda gados jaunāki iedzīvotāji un iedzīvotāji ar vidēji augstiem un augstiem ienākumiem. Novērojama saistība – pieaugot iedzīvotāju vecumam, samazinās respondentu īpatsvars, kuri norādījuši šos iemeslus. Kā arī – palielinoties ienākumu līmenim, palielinās respondentu īpatsvars, kuri norādījuši šos apgavlojumus. Līdzīgas tendences novērojamas iemeslam «uztrauc sabiedrības korumpētība» - arī šim apgalvojumam novērojama saistība ar izglītību, proti, palielinoties respondentu izglītības līmenim, palielinās respondentu īpatsvars, kuri norādījuši šo iemeslu. Izteikta saistība starp iedzīvotāju vecumu un atbilžu biežumu ir iemeslam «bailes, ka par kukuļiem pieķers, var sodīt» - samazinoties respondentu vecumam, palielinās bailes no soda.

Galvenie secinājumi (3)

2.4. Rīcība korupcijas gadījumā

Vaicāti, vai, saskaroties ar korupciju, respondenti būtu gatavi par to ziņot, šogad 13% respondenti norādījuši, ka nav gatavi ziņot par korupcijas gadījumiem vispār, 40% ir gatavi ziņot, bet tikai anonīmi, savukārt 20% ir gatavi ziņot atklāti. Salīdzinot ar iepriekšējo gadu aptauju rezultātiem, nav novērojamas statistiski nozīmīgas atšķirības respondentu sniegtajās atbildēs.

Gatavībai ziņot par korupcijas gadījumiem (anonīmi vai atklāti) ir tendence samazināties, palielinoties respondentu vecumam. Savukārt, pieaugot respondentu ienākumu līmenim, šī tendence (gatavība ziņot) palielinās.

Ja iedzīvotāji ziņotu par korupcijas gadījumiem, tad visbiežāk ziņotu Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojam (KNAB) (41%), pastāstītu par šo gadījumu radiem, paziņām (27%), ziņotu policijai un/vai prokuratūrai (27%), 18% ziņotu, bet nezina, kur vērsties, un 18% informētu plašsaziņas līdzekļus. Pārējie adresāti minēti salīdzinoši retāk.

Salīdzinot ar 2024. gada aptaujas rezultātiem, par 7 procentpunktiem palielinājies respondentu īpatsvars, kuri informētu plašsaziņas līdzekļus, un par 7 procentpunktiem samazinājies respondentu īpatsvars, kuri informētu par to kokrētās iestādes vadītāju.

Salīdzinot datus sociāldemogrāfiskajās apakšgrupās, var secināt, ka vīrieši biežāk nekā sievietes norādījuši, ka ziņotu KNAB. Vecuma grupās novērojama saistība – jo jaunāki respondenti, jo lielāks to respondentu īpatsvars, kuri korupcijas gadījumā vērstos pie KNAB. Tāpat arī var secināt, ka, palielinoties ienākumu līmenim, palielinās respondentu īpatsvars, kuri ziņotu KNAB. Savukārt atbilžu variantu «ziņotu, bet nezina, kur vērsties», biežāk nekā caurmērā norādījuši respondenti ar pamatizglītību un Kurzemes reģiona iedzīvotāji.

3. Priekšstati par dažādu pasākumu nepieciešamību korupcijas mazināšanai

Par svarīgāko pasākumu korupcijas mazināšanai iedzīvotāji uzskata stingrāku iepirkumu kontroli (31% norādījuši, ka tas ir svarīgi, 56% - ka tas ir ļoti svarīgi). Kopumā 85% iedzīvotāju (33% - tas ir svarīgi, 52% - tas ir ļoti svarīgi) par svarīgu uzskata lielākas informācijas atklātības nodrošināšanu attiecībā uz tām personām/organizācijām, kuras ietekmē lēmumu pieņemšanu / lobēšanu. Kopumā 80% iedzīvotāju (37% - tas ir svarīgi, 43% - tas ir ļoti svarīgi) uzskata, ka tiesām ir jāpiespriež bargāki sodi kukuļņēmējiem un kukuļdevējiem. Pārējie pasākumi kā kopumā svarīgi norādīti salīdzinoši retāk.

Domājot par to, cik svarīga būtu papildus līdzekļu piešķiršana Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojam (KNAB), 37% iedzīvotāju uzskata, ka tas kopumā ir svarīgi (26% - ka ir svarīgi, 11% - ka tas ir ļoti svarīgi), bet 21% nav varējuši sniegt viennozīmīgu atbildi uz šo jautājumu (snieguši atbildi «Grūti pateikt»). Salīdzinot respondentu sniegtās atbildes ar iepriekšējo aptauju rezultātiem, kopš 2023. gada pakāpeniski samazinās respondentu īpatsvars, kuri uzskata, ka papildus līdzekļu piešķiršana KNAB uzskatāma par kopumā svarīgu pasākumu korupcijas mazināšanai (2023. gadā 44% respondentu uzskatīja, kas tas ir kopumā svarīgi, 2024. gadā – 41%).

Salīdzinot respondentu sniegtās atbildes sociāldemogrāfiskajās apakšgrupās, lielāks respondentu īpatsvars, kuri uzskata, ka papildus līdzekļu piešķiršana KNAB ir kopumā svarīga, ir vecuma grupā no 18 līdz 34 gadiem un ar vidēji augstiem un augstiem ienākumiem.

Galvenie secinājumi (4)

4. Priekšstati par korupcijas līmeņa attīstību valsts pārvaldē pēdējo 4 gadu laikā.

2025. gada aptaujas dati liecina, ka, pēc iedzīvotāju domām, problēmas kas saistītas ar augsta līmeņa valsts amatpersonu kukuļošanu pēdējo 4 gadu laikā, ir kopumā palielinājušās – šādi ir norādījuši 42% iedzīvotāju (13% - nedaudz palielinājušās, 29% - lielā mērā palielinājušās).
9% iedzīvotāju uzskata, ka problēmas, kas saistītas ar augsta līmeņa valsts amatpersonu kukuļošanu pēdējo 4 gadu laikā ir kopumā samazinājušās (7% - nedaudz samazinājušās, 2% - lielā mērā samazinājušās). 24% uzskata, ka tās palikušas nemainīgas.
Salīdzinot ar iepriekšējo aptauju rezultātiem, šogad respondentu īpatsvars, kuri uzsakta, ka problēmas, kas saistītas ar augsta līmeņa valsts amatpersonu kukuļošanu pēdējo 4 gadu laikā kopumā ir palielinājušās, ir pieaudzis par 16 procentpunktiem, salīdzinot ar 2024. gadu.
Lielāks responendetu īpatsvars, kuri uzsakta, ka problēmas ir kopumā palielinājušās, sastopams šādās sociāldemogrāfiskajās apakšgrupās: vecuma grupā no 45 līdz 64 gadiem, respondentiem, kuriem sarunvaloda ģimenē ir krievu, un respondentiem ar zemiem ienākumiem.
Vērtējot problēmas, kas saistās ar zemāka līmeņa valsts amatpersonu kukuļošanu, 31% iedzīvotāju uzskata, ka tās ir kopumā palielinājušās (13% - nedaudz palielinājušās, 18% - lielā mērā palielinājušās), savukārt 11% iedzīvotāju uzskata, ka tās ir kopumā samazinājušās (8% - nedaudz samazinājušās, 3% - lielā mērā samazinājušās). 28% uzskata, ka tās ir palikušas nemainīgas, un 30% nav varējuši atbildēt uz šo jautājumu (snieguši atbildi «grūti pateikt»).
Arī saistībā ar zemāka līmeņa valsts amatpersonu kukuļošanu, salīdzinot ar 2024. gada aptaujas rezultātiem, par 11 procentpunktiem pieaudzis to respondentu īpatsvars, kuri uzskata, ka problēmas ir palielinājušās, kā arī lielāks šādu respondentu īpatsvars novērojams starp iedzīvotājiem ar zemiem un vidēji zemiem ienākumiem.

5. Dažādu institūciju godīguma vērtējums

Vērtējot dažādu institūciju / valsts iestāžu / uzņēmumu godīgumu korupcijas kontekstā, Latvijas iedzīvotāji par visgodīgāko uzskata Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienestu (VUGD) (godīguma indekss 47), Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūru (VSAA) (24), Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldi (PMLP) (17) un valsts un pašvaldības izglītības iestādes (17).
Šo iestāžu godīgums novērtēts zemāk, tomēr saglabājot pozitīvu godīguma indeksu: valsts un pašvaldības slimnīcas un poliklīnikas, Valsts Zemes dienests (VZD), Valsts Robežsardze, Ceļu policija, Pašvaldības policija, Baznīca, Valsts Kontrole, VID un biedrības un nodibinājumi. Pārējo nosaukto iestāžu godīguma indekss ir negatīvs, jeb iedzīvotāji tās vērtē kā kopumā negodīgas.
KNAB godīguma indekss ir -1, attiecīgi, 12% iedzīvotāju to vērtē kā ļoti negodīgu, 10% - diezgan negodīgu, 20% - ne godīgu, ne negodīgu, 18% - diezgan godīgu, 8% - ļoti godīgu. Gandrīz trešdaļa iedzīvotāju (31%) KNAB nav varējuši sniegt konkrētu godīguma vērtējumu, norādot atbildi «grūti pateikt».
Salīdzinot godīguma indeksu ar iepriekšējo gadu rezultātiem, lielākajai daļai iestāžu šogad tas ir samazinājies. Lielākais kritums, salīdzinot ar 2024. gada rezultātiem, ir PMLP, VZD, Valsts Robežsardzei, Valsts Kontrolei, biedrībām un nodibinājumiem, un KNAB.
Lai arī KNAB godīguma indekss caurmērā ir -1, ir vairākās sociāldemogrāfiskās apakšgrupas, kur ir salīdzinoši lielāks respondentu īpatsvars, kuri KNAB vērtē kā kopumā godīgu iestādi, piemēram, iedzīvotāji vecuma grupā no 18 līdz 34 gadiem un no 75 gadiem, iedzīvotāji ar augstāko izglītību, vidējiem līdz augstiem ienākumiem un Kurzemes un Zemgales reģionu iedzīvotāji.

Rezultāti

1. Personīgā saskarsme ar korupciju

1.1. Dažādu jautājumu risināšana pēdējo 2 gadu laikā

Kopējie rezultāti

K1a. Lūdzu, norādiet, ar kādiem jautājumiem Jūs vai Jūsu ģimenes locekļi esat saskāries/-ušies pēdējo 2 gadu laikā?

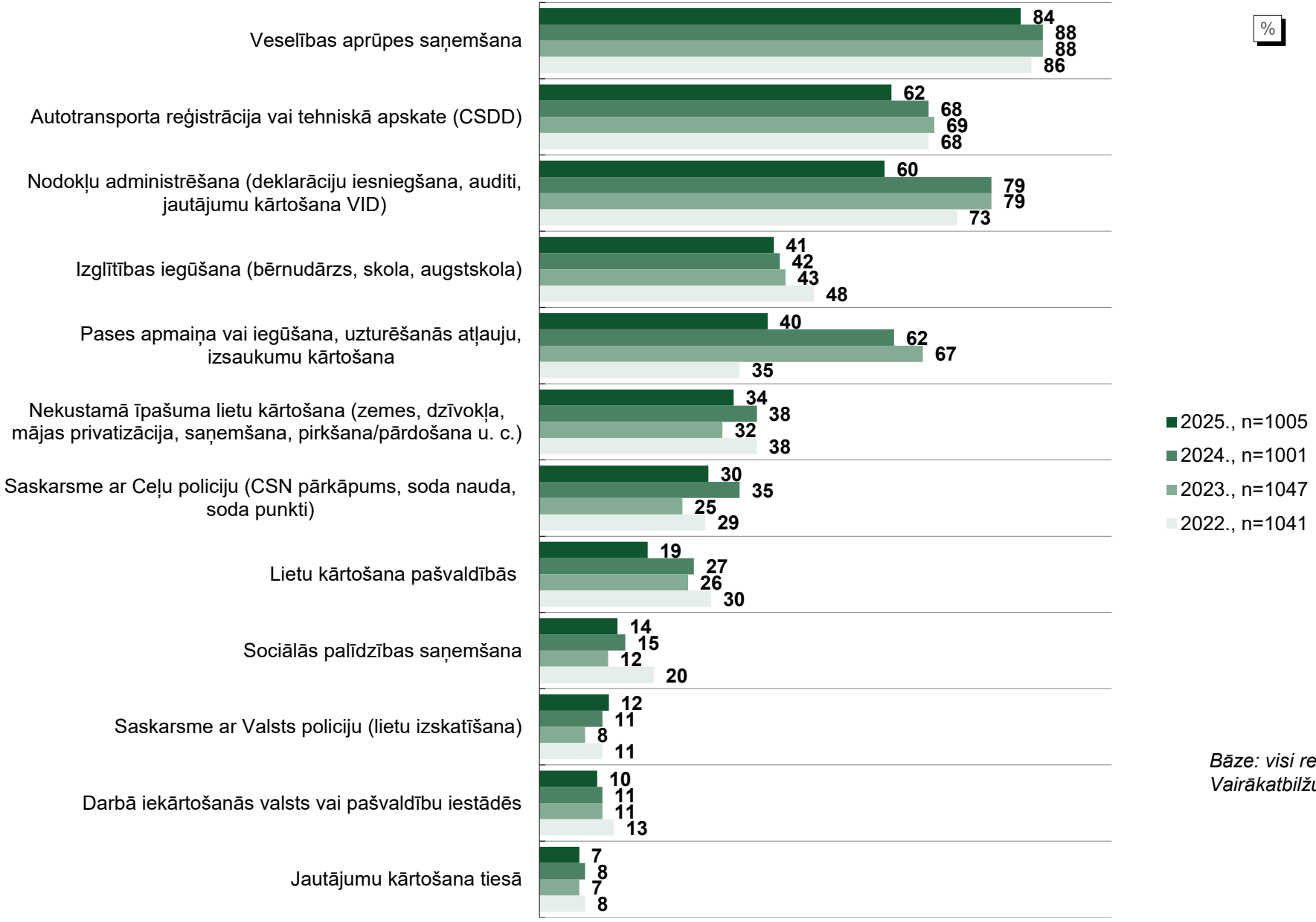

Bāze: visi respondenti, n=1005
Vairākatbilžu jautājums (% summa > 100)

1.2. Dažādu neoficiālu risinājumu izmantošana jautājumu kārtošanā

Kopējie rezultāti

K1b. Vai Jums nācās izmantot kādu/-us no uzskaitītajiem paņēmieniem, lai nokārtotu šo jautājumu?

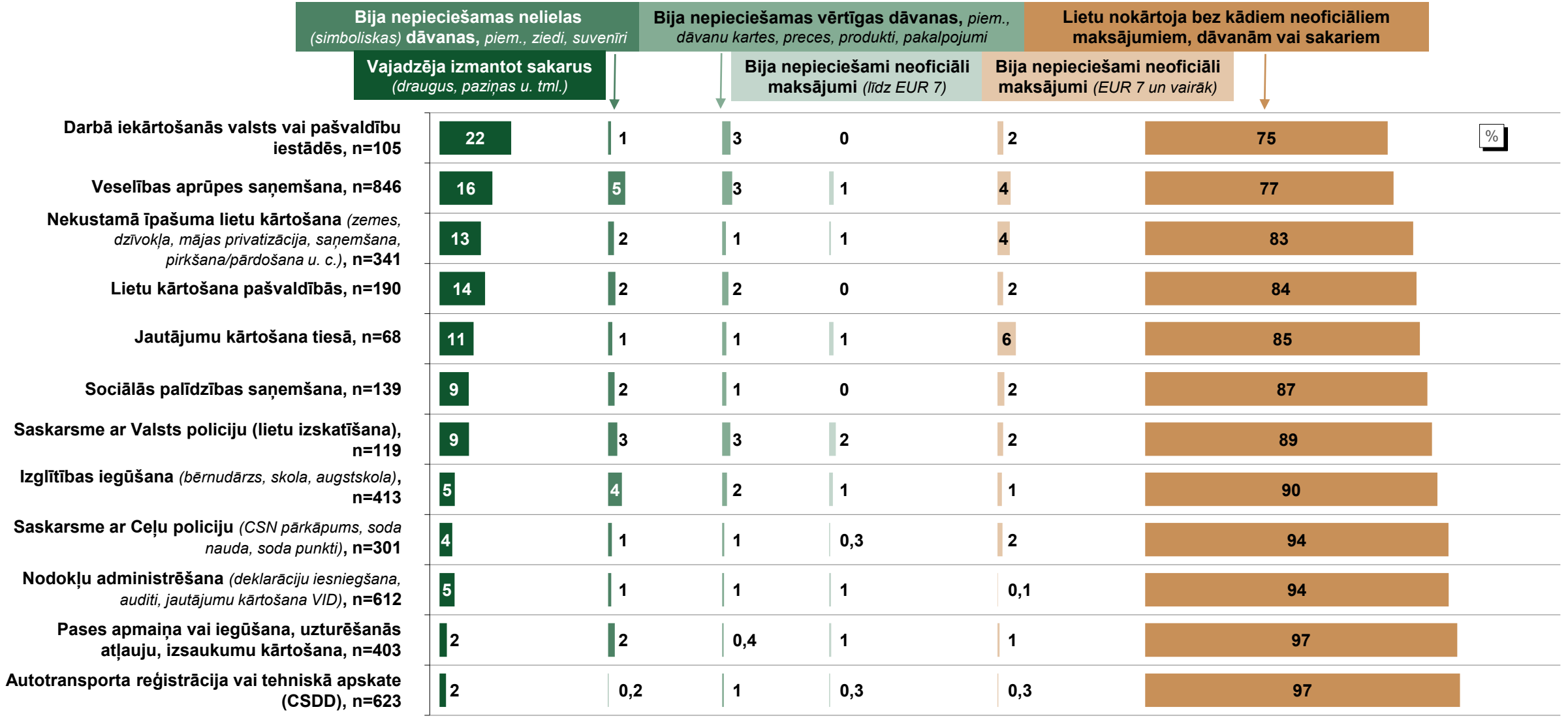

Bāze: respondenti, kuri ir saskārušies ar attiecīgo jautājumu (skat. "n=" grafikā)
Dati ranzēti pēc atbilžu varianta «Lietu nokārtoja bez kādiem neoficiāliem maksājumiem, dāvanām vai sakariem» augošā secībā

1.2. Dažādu neoficiālu risinājumu izmantošana jautājumu kārtošanā

Dinamika: 2021-2025

K1b. Vai Jums nācās izmantot kādu/-us no uzskaitītajiem paņēmieniem, lai nokārtotu šo jautājumu?

Pēdējo 2 gadu laikā, risinot attiecīgos jautājumus, izmantoja kādus neoficiālus maksājumus, dāvanas vai pazīšanos

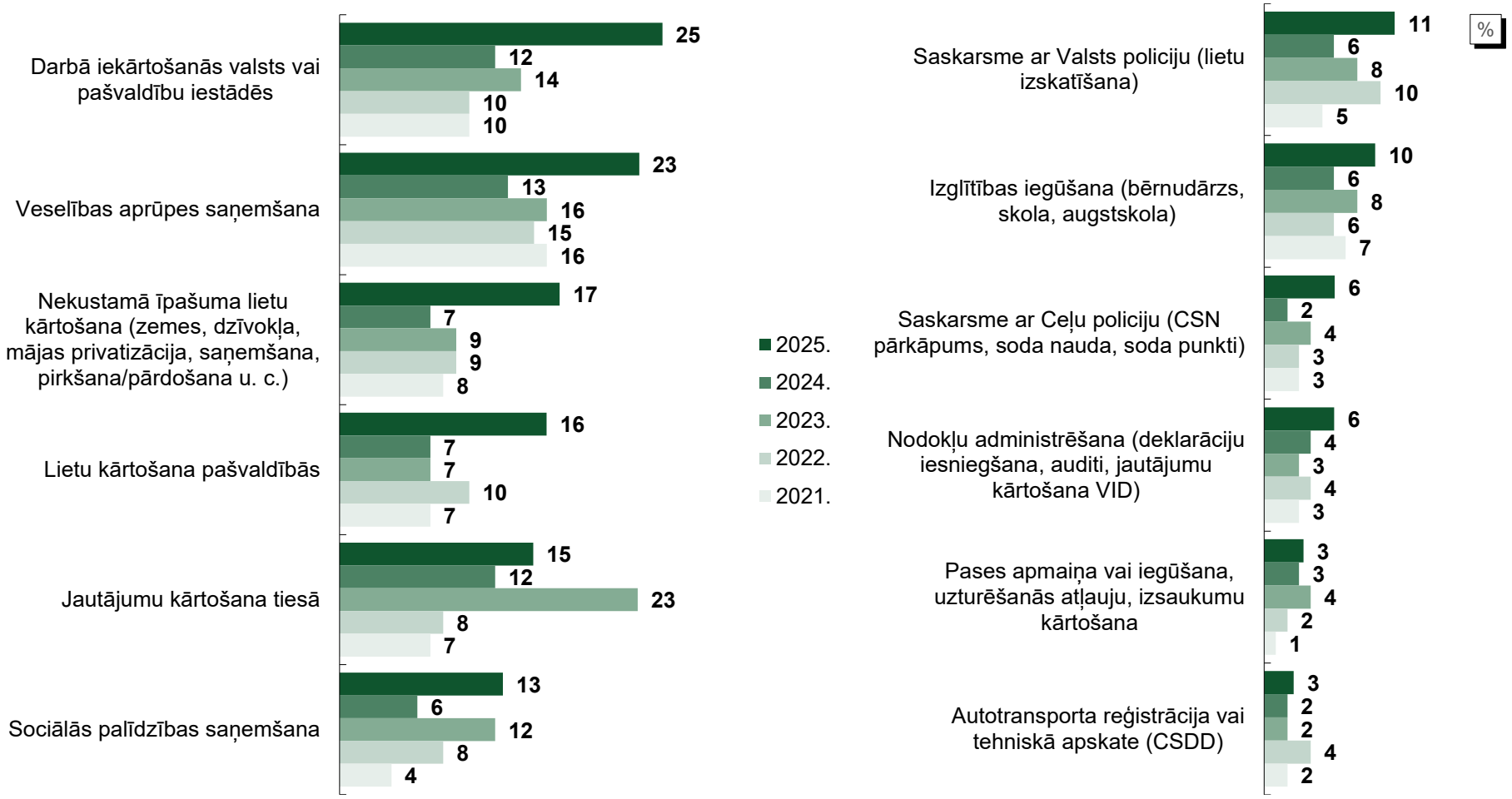

Bāze: respondenti, kuri ir saskārušies ar attiecīgo jautājumu (darbā iekārtošanās valsts vai pašvaldību iestādes: 2021., n=113; 2022., n=140; 2023., n=114; 2024., n=114; 2025., n=105; veselības aprūpes saņemšana: 2021., n=843; 2022., n=896; 2023., n=925; 2024., n=885; 2025., n=846; NĪ lietu kārtošana: 2021., n=432; 2022., n=400; 2023., n=331; 2024., n=379; 2025., n=341; lietu kārtošana pašvaldībās: 2021., n=262; 2022., n=311; 2023., n=264; 2024., n=265; 2025., n=190; jautājumu kārtošana tiesā: 2021., n=70; 2022., n=86; 2023., n=76; 2024., n=77; 2025., n=68; sociālās palīdzības saņemšana: 2021., n=154; 2022., n=207; 2023., n=122; 2024., n=150; 2025., n=139; saskarsme ar Valsts policiju: 2021., n=116; 2022., n=117; 2023., n=76; 2024., n=115; 2025., n=119; izglītības iegūšana (bērnudārzs, skola, augstskola): 2021., n=490; 2022., n=502; 2023., n=446; 2024., n=421; 2025., n=413; saskarsme ar Ceļu policiju: 2021., n=258; 2022., n=296; 2023., n=257; 2024., n=346; 2025., n=301; nodokļu administrēšana: 2021., n=774; 2022., n=762; 2023., n=834; 2024., n=792; 2025., n=612; pases apmaiņa vai iegūšana, uzturēšanās atļauju, izsaukumu kārtošana: 2021., n=293; 2022., n=370; 2023., n=707; 2024., n=620; 2025., n=403; autotransporta reģistrācija vai tehniskā apskate: 2021., n=678; 2022., n=708; 2023., n=715; 2024., n=683; 2025., n=623.)

1.2. Dažādu neoficiālu risinājumu izmantošana jautājumu kārtošanā

K1b. Vai Jums nācās izmantot kādu/-us no uzskaitītajiem paņēmieniem, lai nokārtotu šo jautājumu?

Dinamika: 2021-2025

Pēdējo 2 gadu laikā, risinot attiecīgos jautājumus, veica šādas darbības

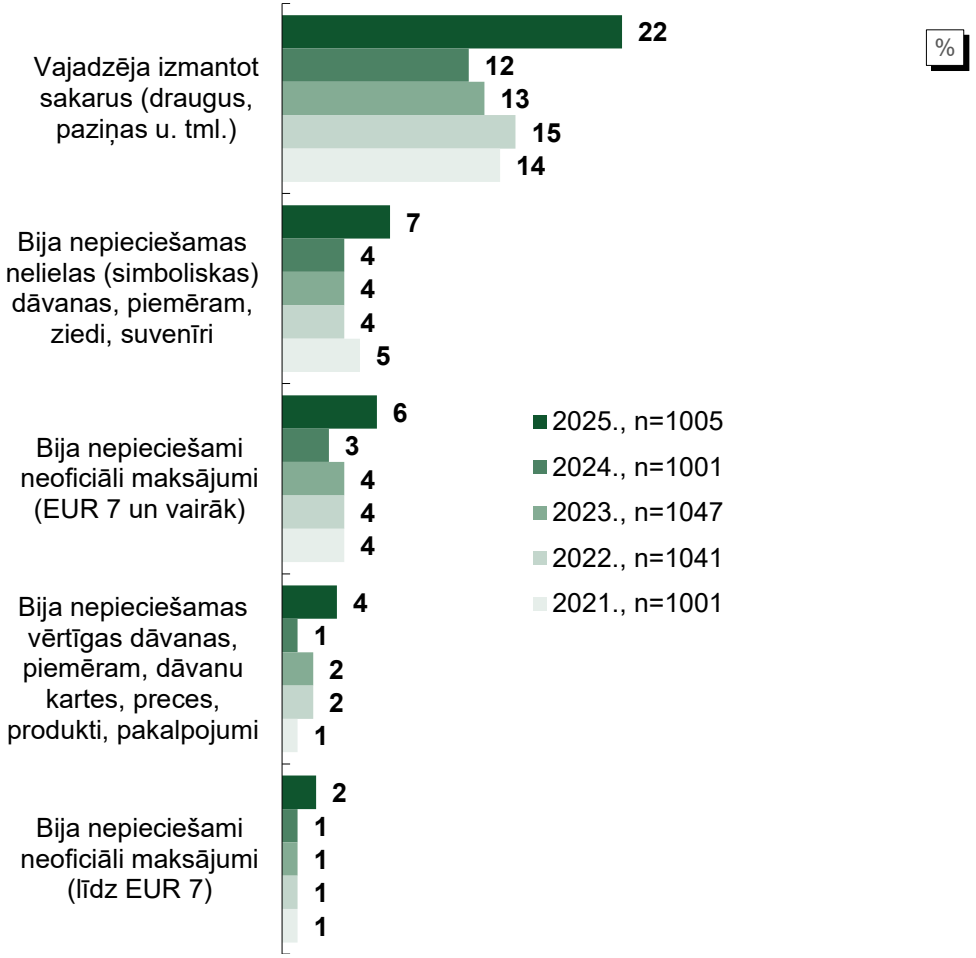

Pēdējo 2 gadu laikā, risinot attiecīgos jautājumus:

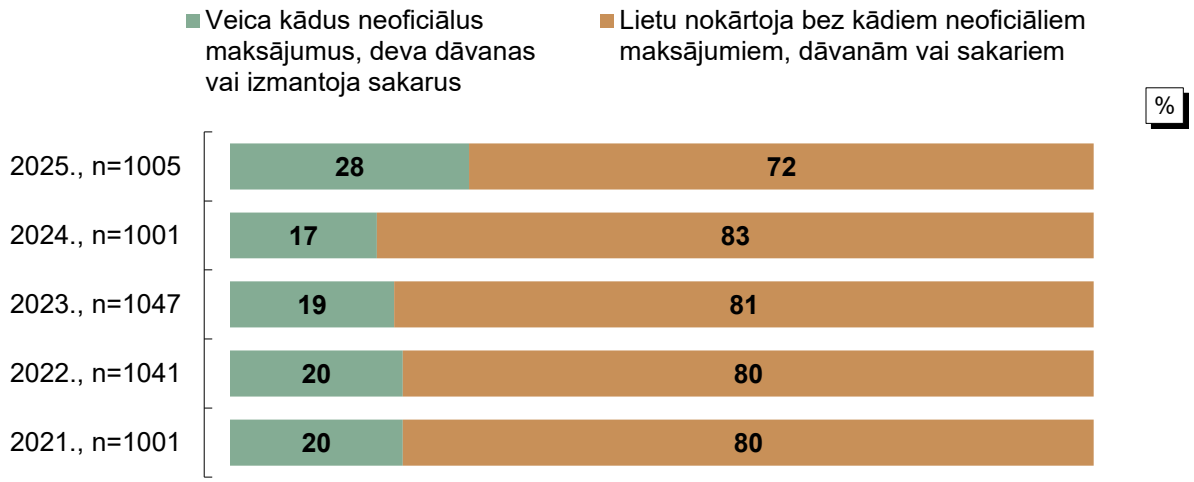

Bāze: visi respondenti (skat. "n=" grafikā)

1.2. Dažādu neoficiālu risinājumu izmantošana jautājumu kārtošanā

K1b. Vai Jums nācās izmantot kādu/-us no uzskaitītajiem paņēmieniem, lai nokārtotu šo jautājumu?

Rezultāti sociāldemogrāfiskajās grupās

Pēdējo 2 gadu laikā, risinot attiecīgos jautājumus, veica kādus neoficiālus maksājumus, deva dāvanas vai izmantoja sakarus

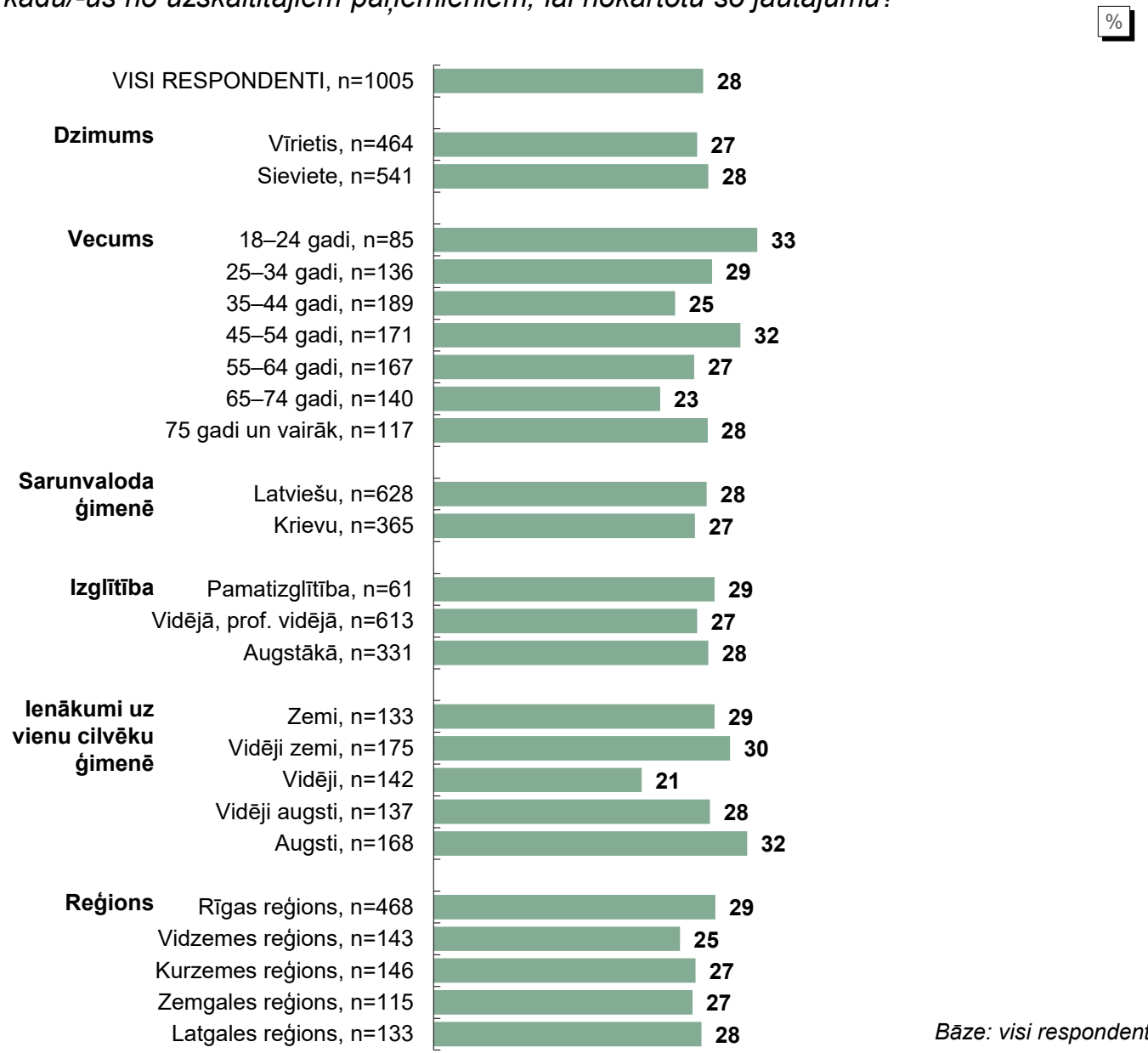

Bāze: visi respondenti (skat. "n=" grafikā)

2. Attieksme pret kukuļdošanu

2.1. Gatavība dot kukuli

K3. Vai Jūs personiski esat gatavs/-a dot kukuli valsts amatpersonai, ja tas būtu būtiski Jūsu vai Jūsu radinieku interesēs, un problēma tiktu atrisināta?

2025. gada dati

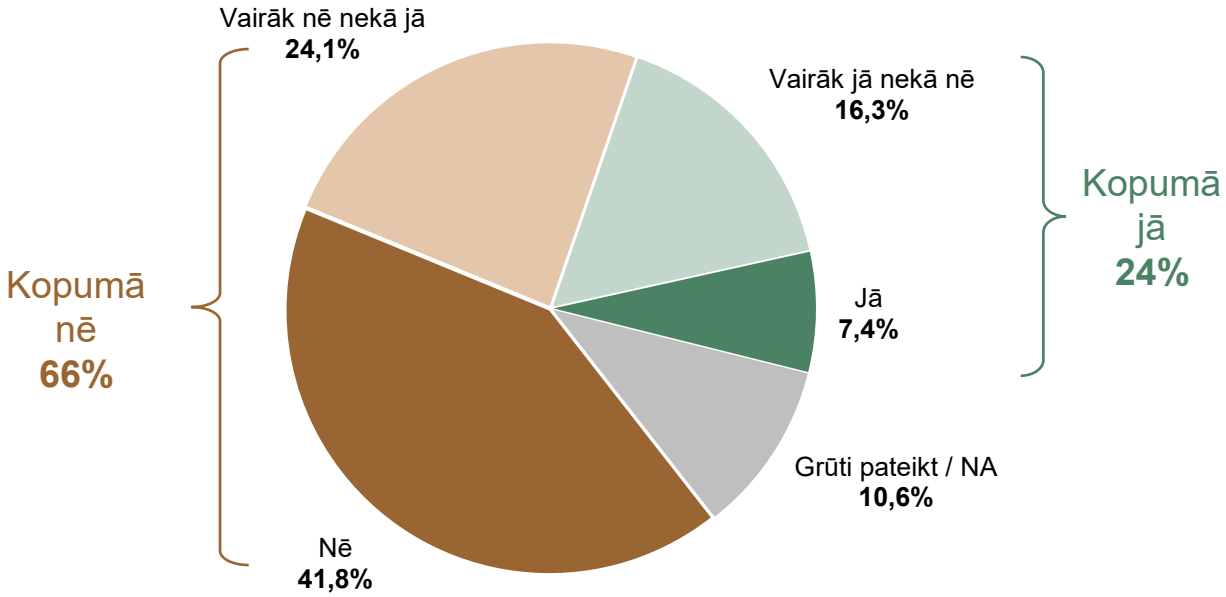

Bāze: visi respondenti, n=1006

Dinamika (2021.-2025.)

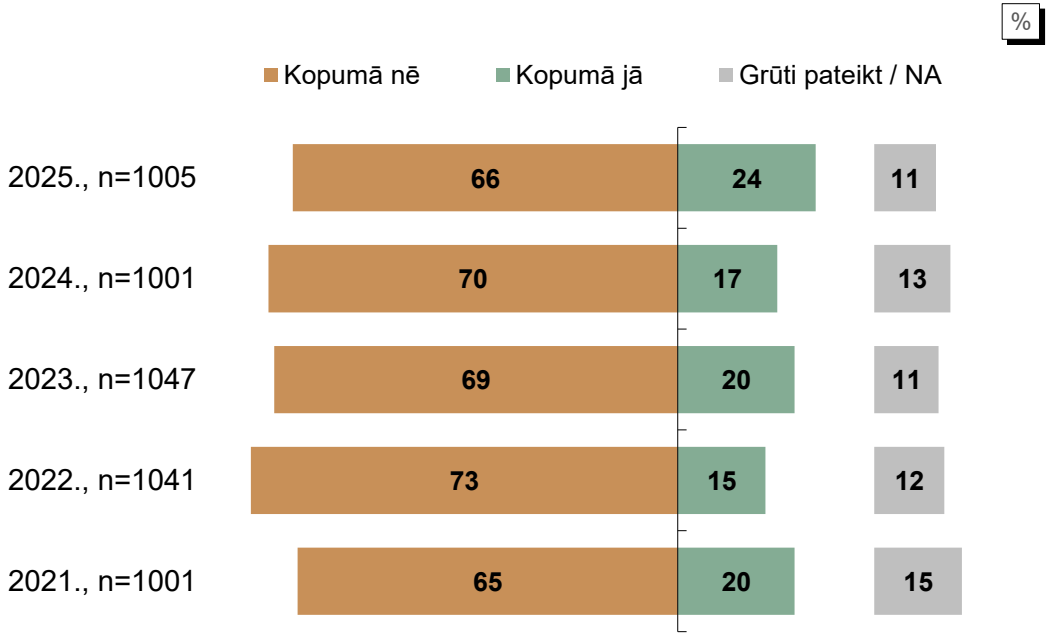

Bāze: visi respondenti (skat. "n=" grafikā)

2.1. Gatavība dot kukuli

Rezultāti sociāldemogrāfiskajās grupās

K3. Vai Jūs personiski esat gatavs/-a dot kukuli valsts amatpersonai, ja tas būtu būtiski Jūsu vai Jūsu radinieku interesēs un problēma tiktu atrisināta?

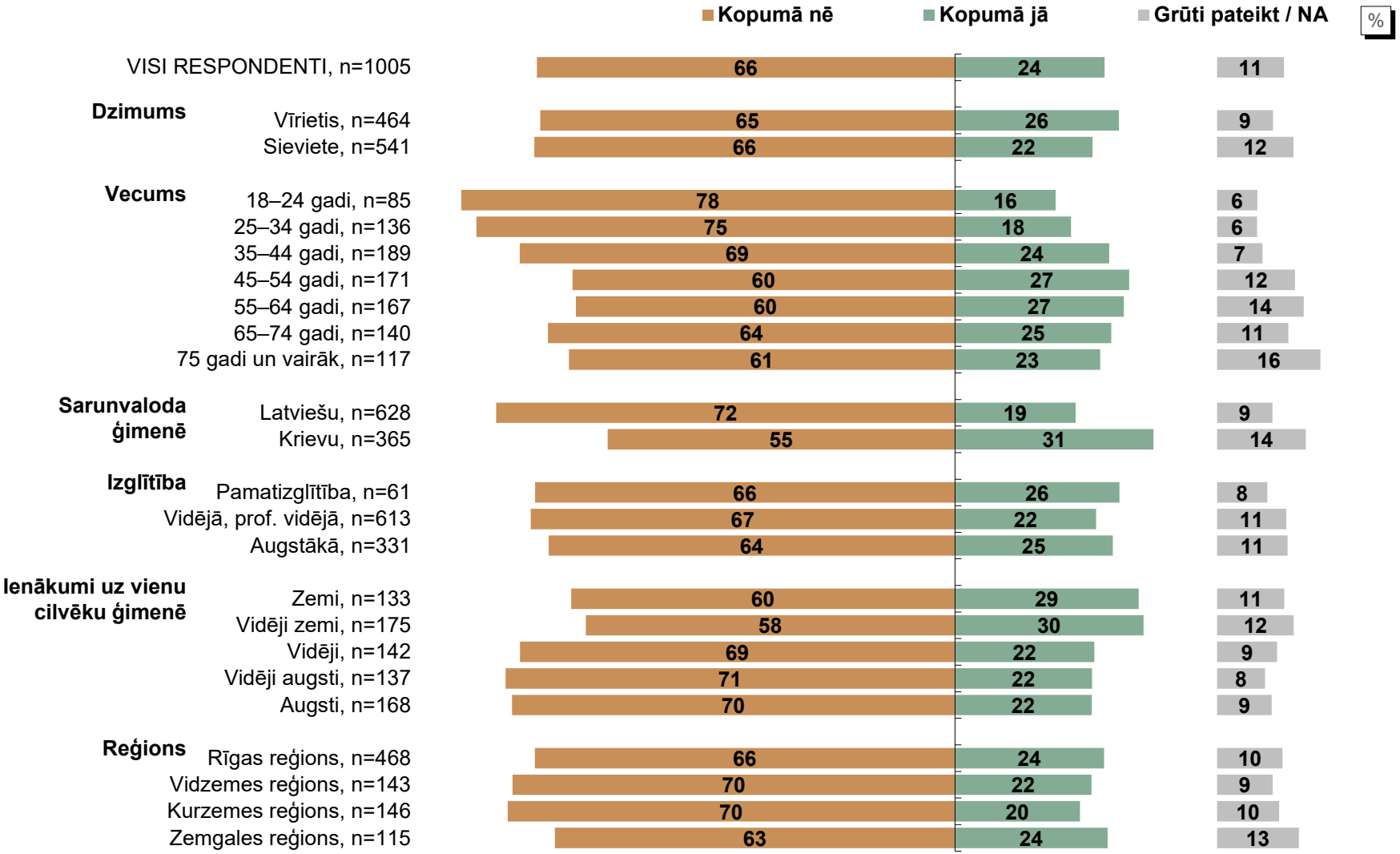

Bāze: visi respondenti (skat. "n=" grafikā)

2.2. Iemesli dot kukuli

Dinamika: 2021-2025

K4. Pastāv dažādi uzskati par to, kāpēc valsts un pašvaldību iestāžu apmeklētāji vispār dod kukuli vai dāvanu. Zemāk ir norādīti vairāki iespējamie iemesli. Lūdzu, norādiet tos iemeslus, kuru dēļ Jūs personiski varētu izšķirties dot kukuli kādai valsts amatpersonai.

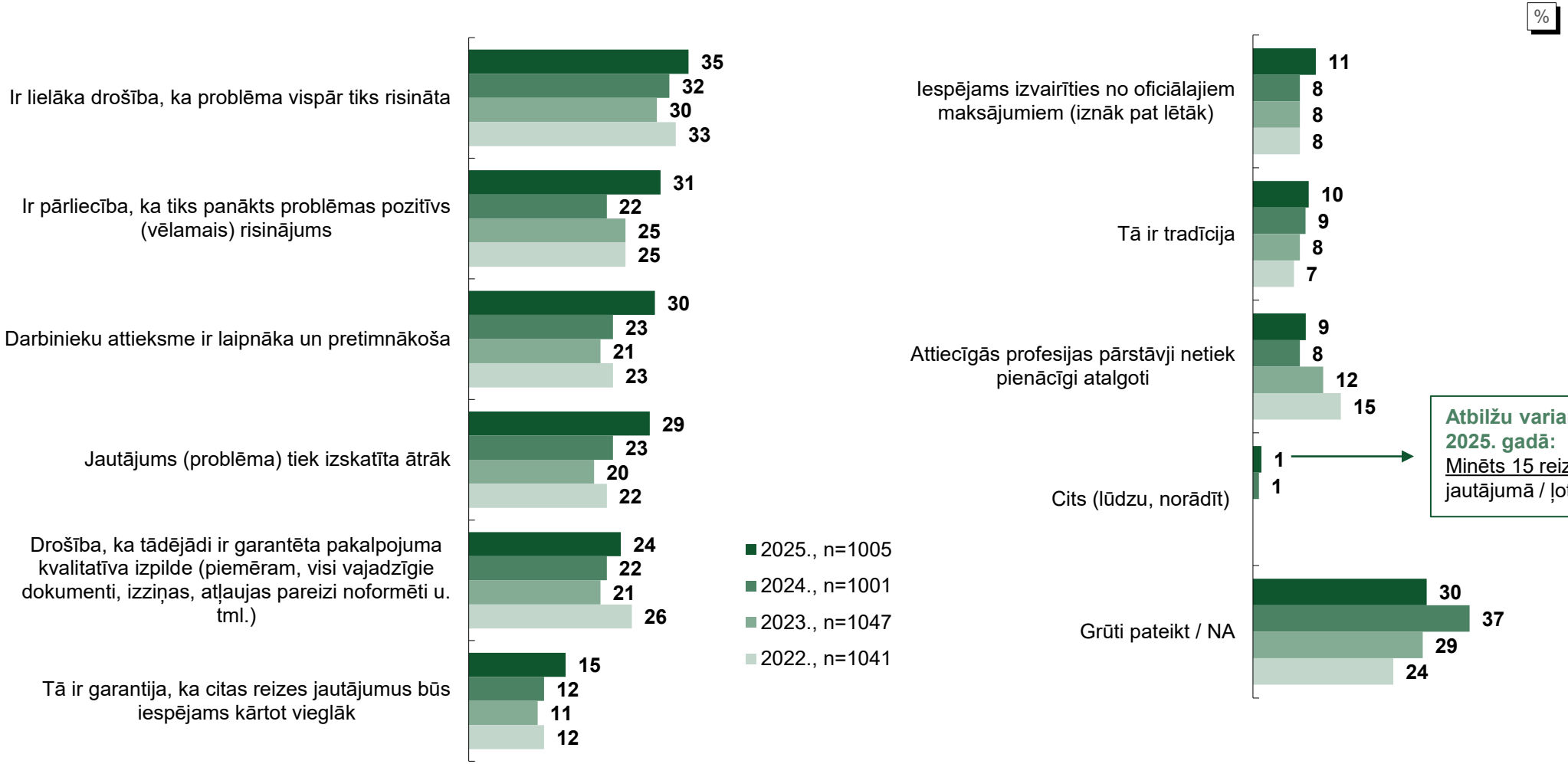

Atbilžu varianta "Cits" atšifrējums 2025. gadā:
Minēts 15 reizes: tikai dzīvības/nāves jautājumā / ļoti kritiskā situācijā

Bāze: visi respondenti (skat. "n=" grafikā)
Vairākatbilžu jautājums (% summa > 100)

2.2. Iemesli dot kukuli

Rezultāti sociāldemogrāfiskajās grupās

K4. Pastāv dažādi uzskati par to, kāpēc valsts un pašvaldību iestāžu apmeklētāji vispār dod kukuli vai dāvanu. Zemāk ir norādīti vairāki iespējamie iemesli. Lūdzu, norādiet tos iemeslus, kuru dēļ Jūs personiski varētu izšķirties dot kukuli kādai valsts amatpersonai.

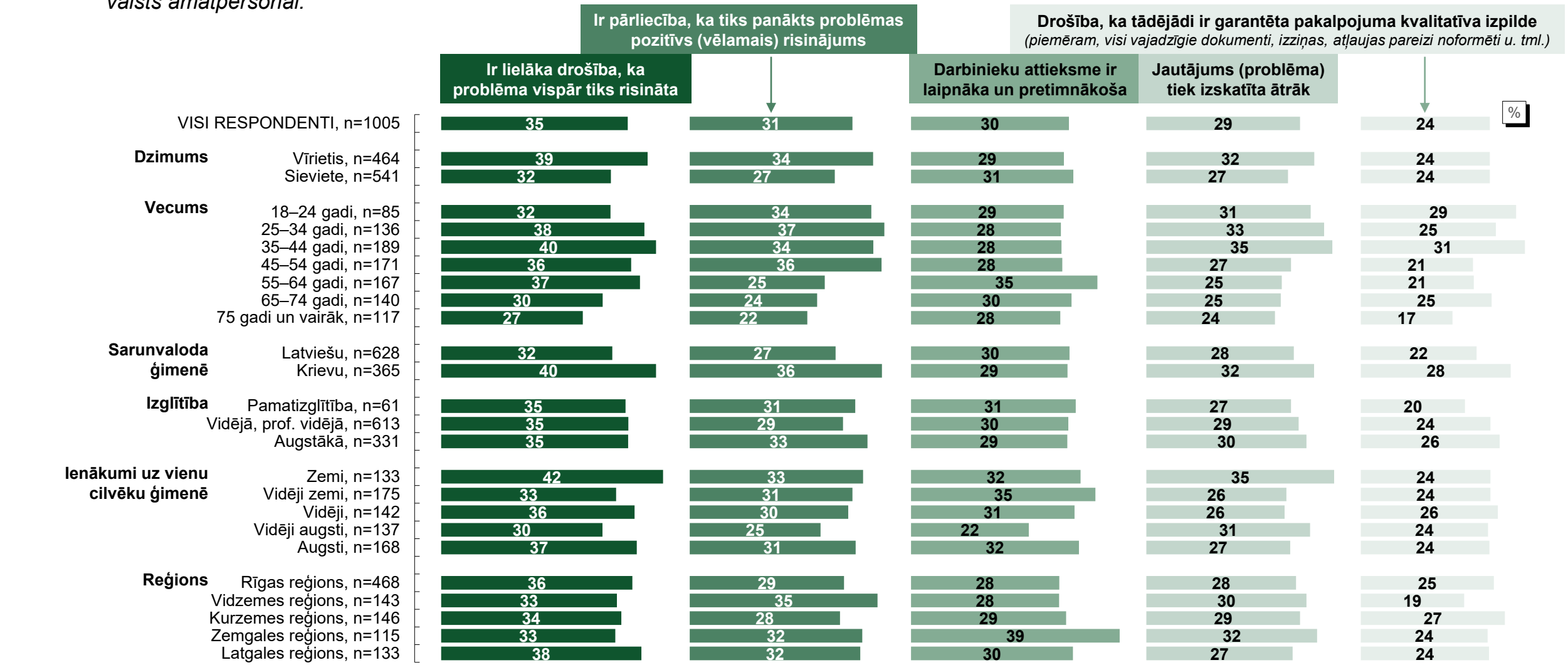

Bāze: visi respondenti (skat. "n=" grafikā)
Vairākatbilžu jautājums (% summa > 100)
Grafikā attēloti iemesli, kurus minēja vairāk nekā 20% respondentu

2.3. Barjeras kukuļdošanai

Dinamika: 2021-2025

K5. Lūdzu, norādiet, kas Jūs personiski varētu atturēt dot kukuli valsts vai pašvaldības institūcijas valsts amatpersonai.

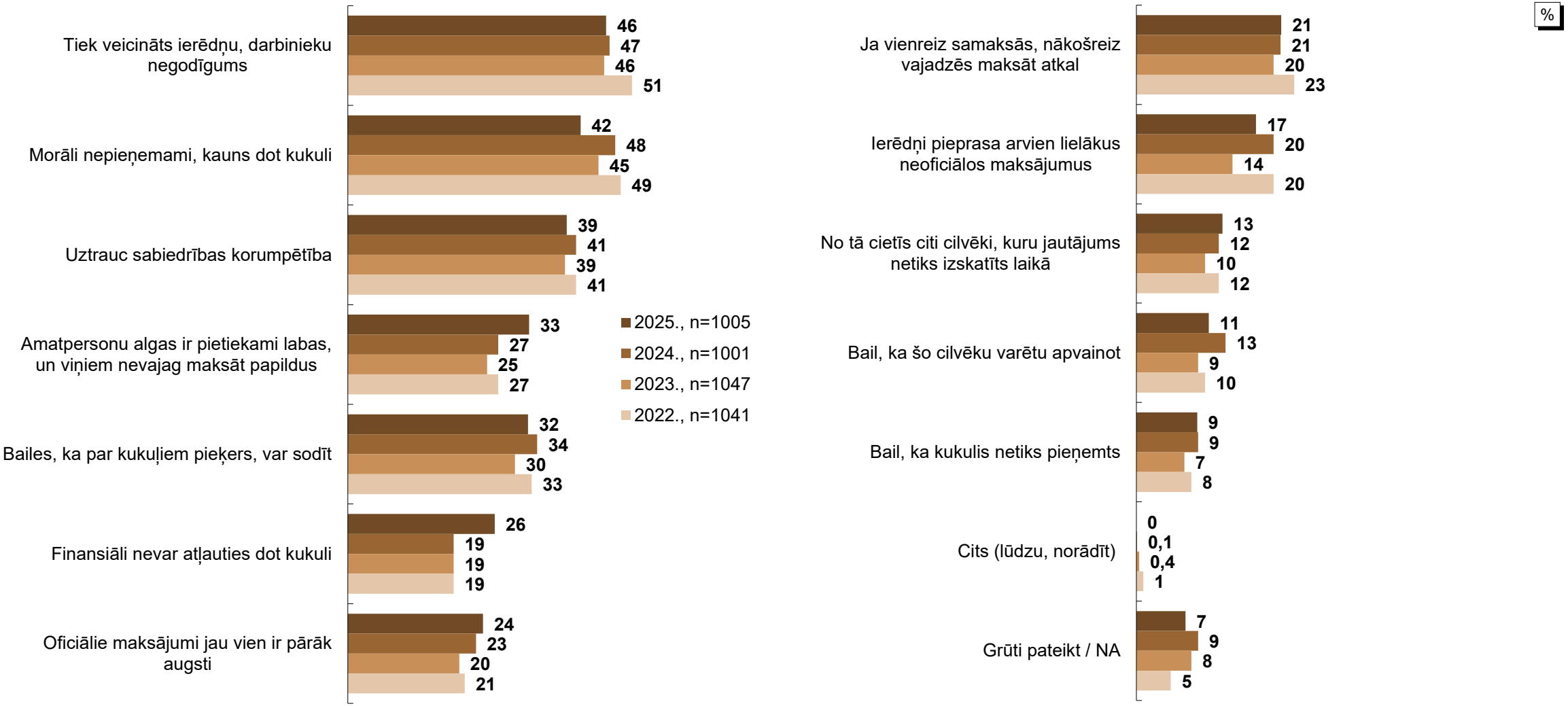

Bāze: visi respondenti (skat. "n=" grafikā)
Vairākatbilžu jautājums (% summa > 100)

2.3. Barjeras kukuļdošanai

K5. Lūdzu, norādiet, kas Jūs personiski varētu atturēt dot kukuli valsts vai pašvaldības institūcijas valsts amatpersonai.

Rezultāti sociāldemogrāfiskajās grupās

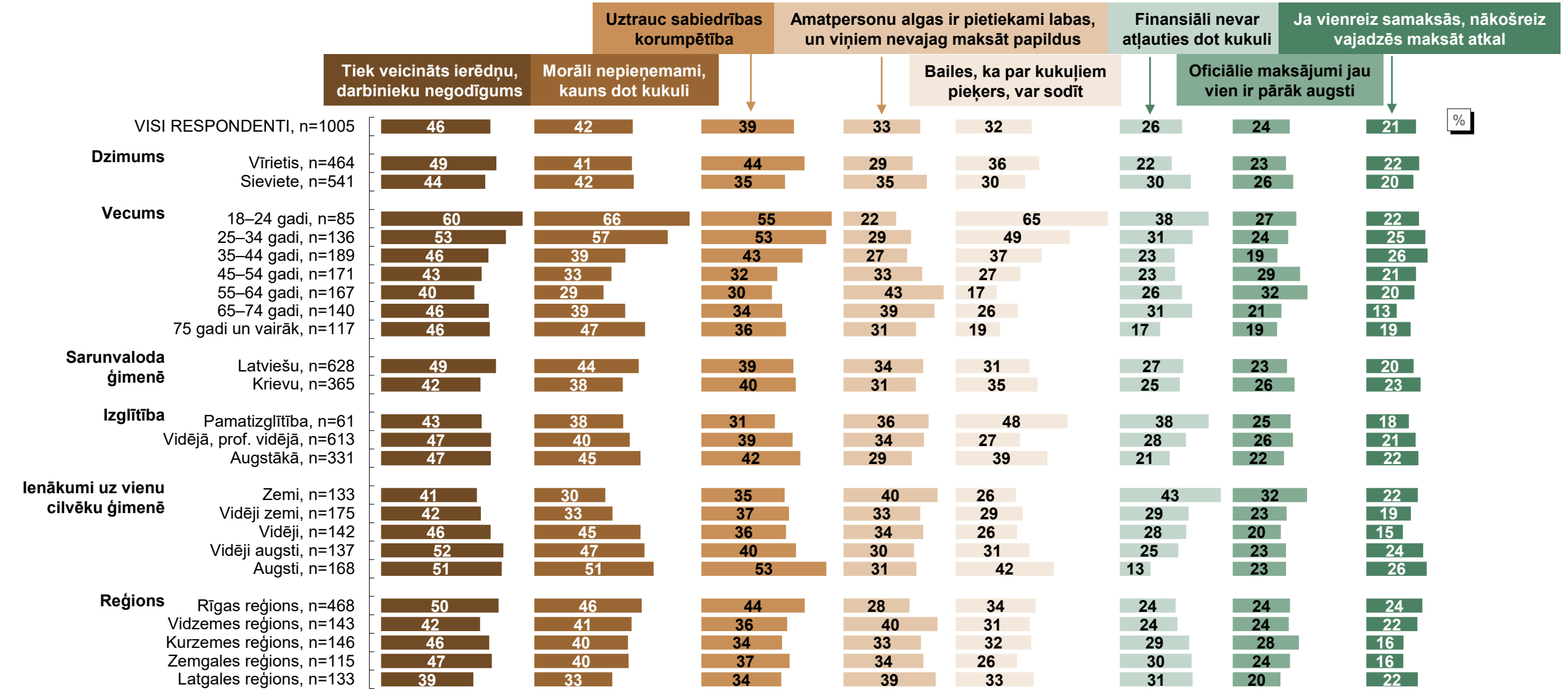

Bāze: visi respondenti (skat. "n=" grafikā)
Vairākatbilžu jautājums (% summa > 100)
Grafikā attēloti iemesli, kurus minēja vairāk nekā 20% respondentu

2.4. Rīcība korupcijas gadījumā

K6. Vai, saskaroties ar korupcijas gadījumiem, Jūs būtu gatavs/-a ziņot par tiem?

Dinamika: 2021-2025

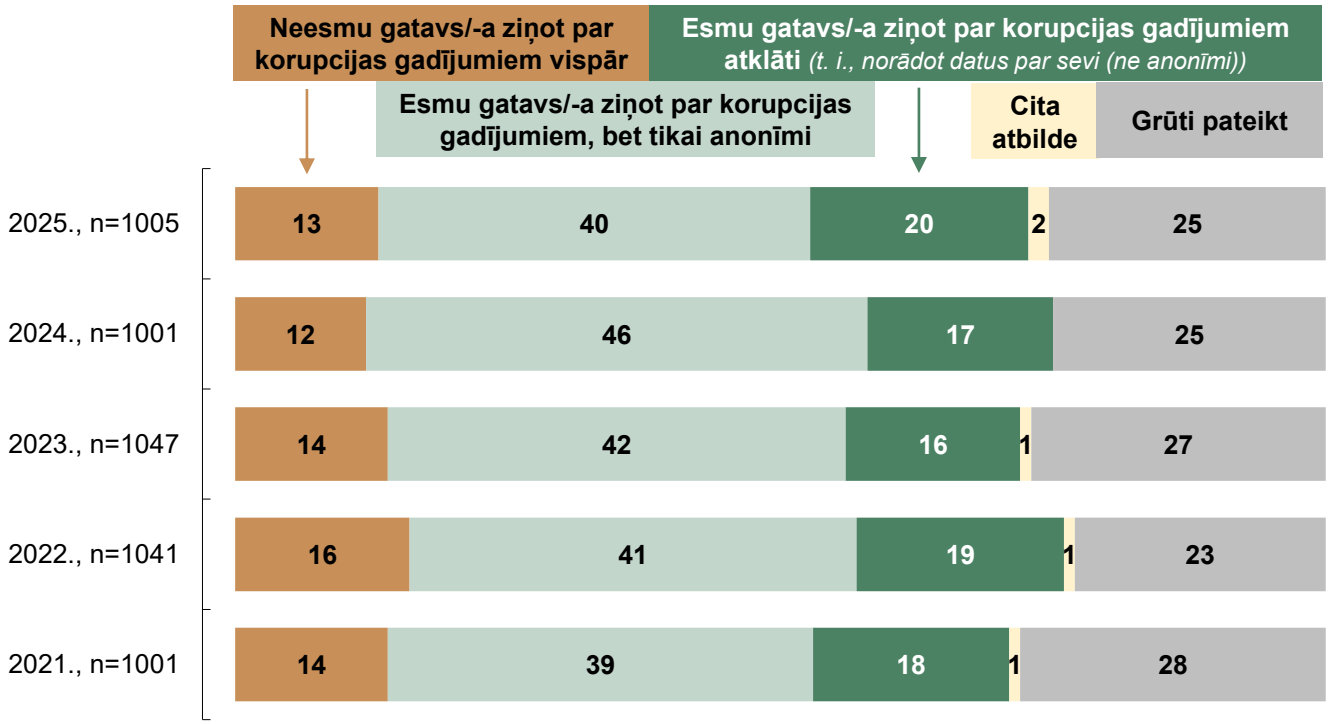

%

Pie «Cita atbilde» 2025. gada aptaujā norādīts:
Atkarībā no situācijas (minēts 19 reizes)

Bāze: visi respondenti (skat. "n=" grafikā)

2.4. Rīcība korupcijas gadījumā

K6. Vai, saskaroties ar korupcijas gadījumiem, Jūs būtu gatavs/-a ziņot par tiem?

Rezultāti sociāldemogrāfiskajās grupās

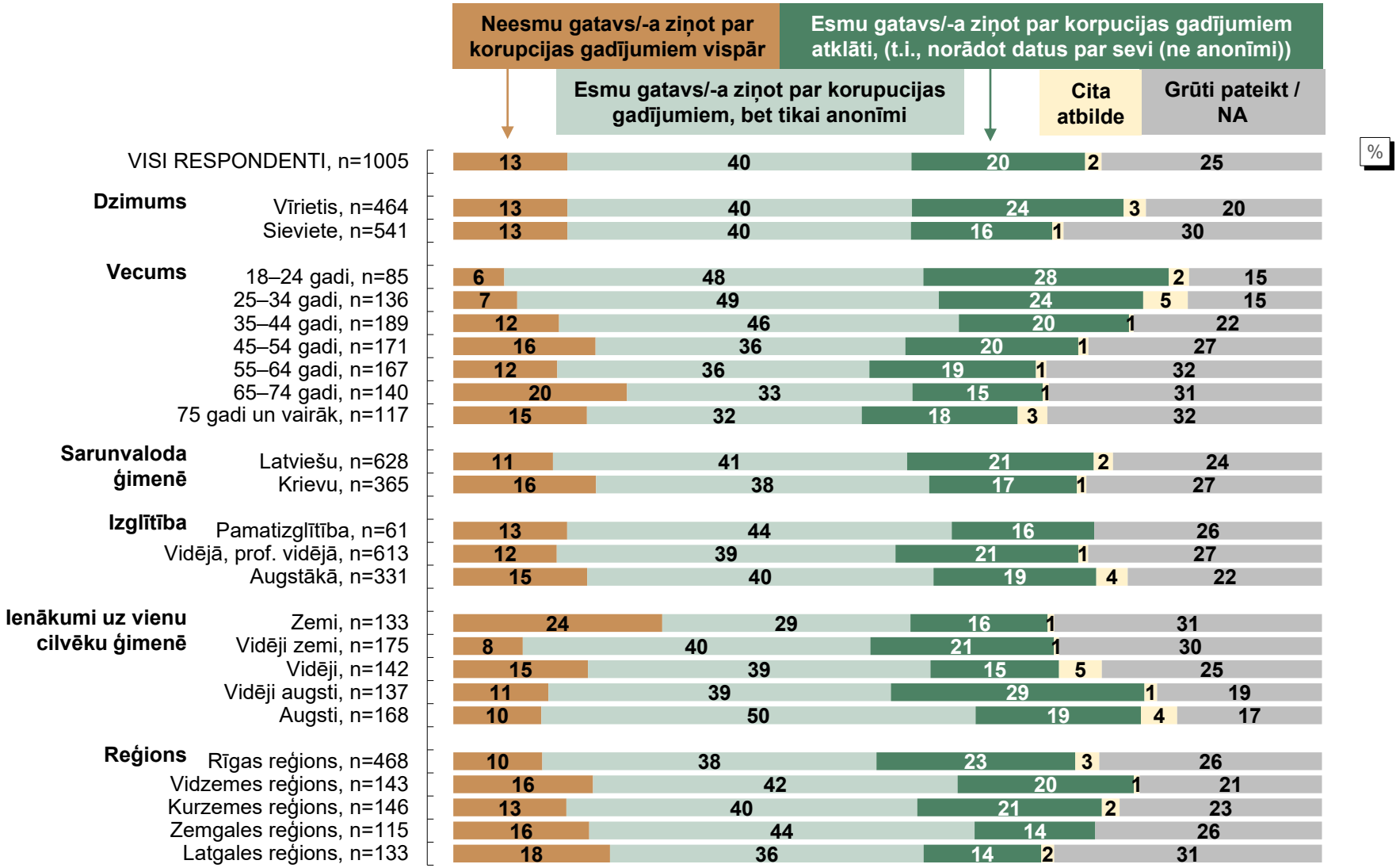

Bāze: visi respondenti (skat. "n=" grafikā)

2.4. Rīcība korupcijas gadījumā

Dinamika: 2021-2025

K7. Ja Jūs ziņotu par korupciju (tiek pieprasīts kukulis, amatpersona pārkāpj savas pilnvaras), tad kam?

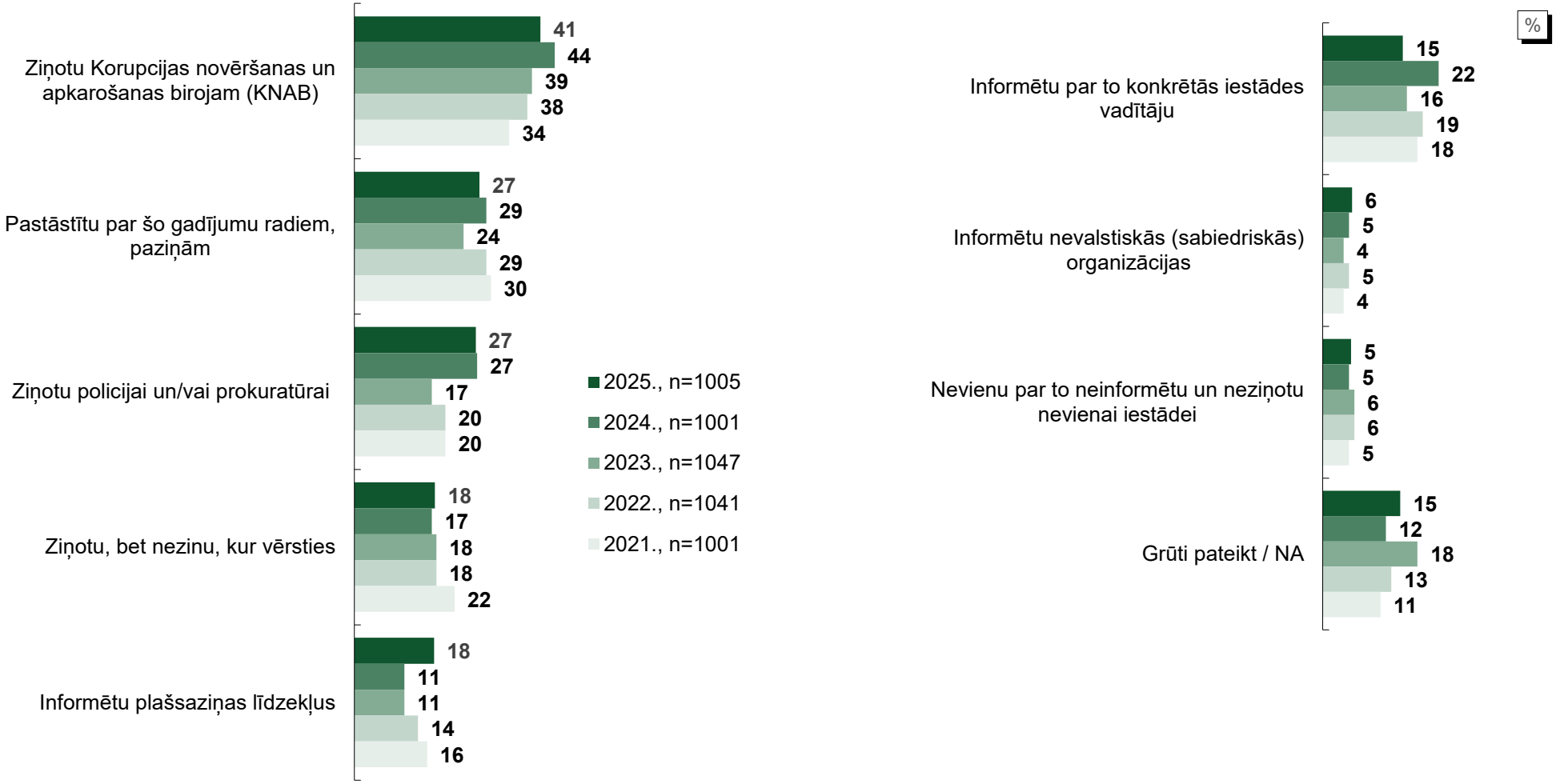

Bāze: visi respondenti (skat. "n=" grafikā)
Vairākatbilžu jautājums (% summa > 100)

2.4. Rīcība korupcijas gadījumā

K7. Ja Jūs ziņotu par korupciju (tiek pieprasīts kukulis, amatpersona pārkāpj savas pilnvaras), tad kam?

Rezultāti sociāldemogrāfiskajās grupās

Ziņotu Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojam (KNAB)

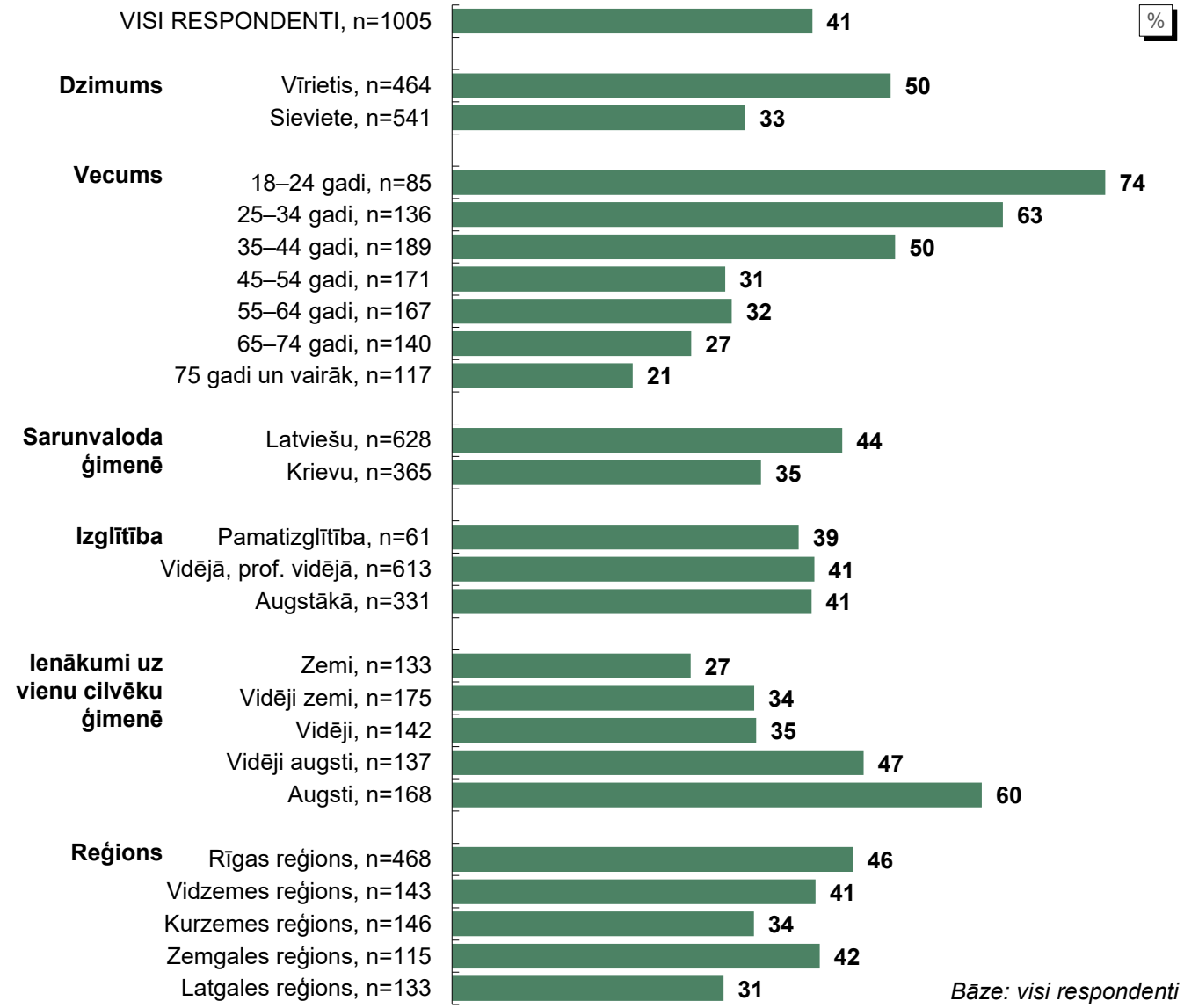

Bāze: visi respondenti (skat. "n=" grafikā)

2.4. Rīcība korupcijas gadījumā

K7. Ja Jūs ziņotu par korupciju (tiek pieprasīts kukulis, amatpersona pārkāpj savas pilnvaras), tad kam?

Rezultāti sociāldemogrāfiskajās grupās

Ziņotu, bet nezina, kur vērsties

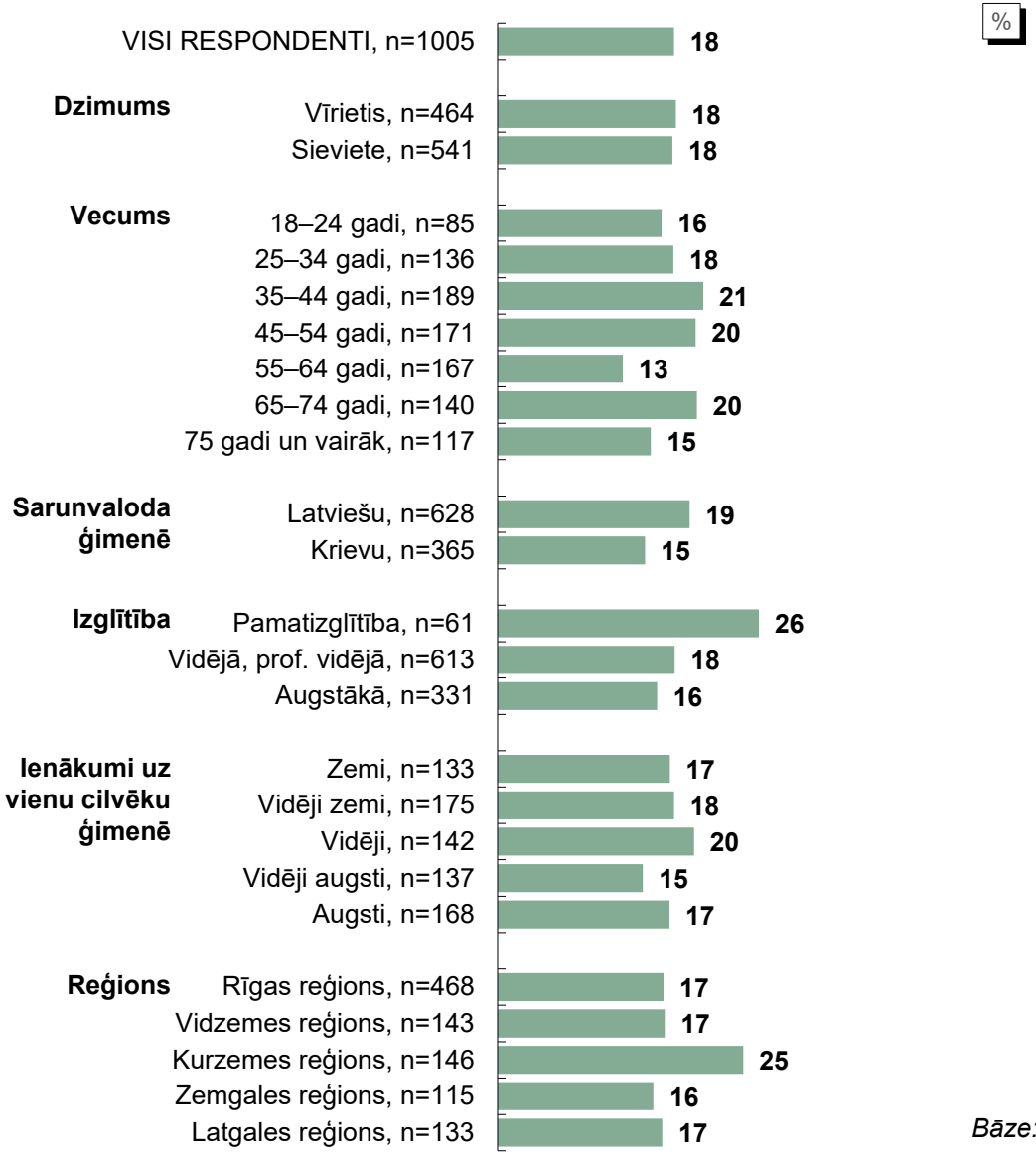

Bāze: visi respondenti (skat. "n=" grafikā)

3. Priekšstati par dažādu pasākumu nepieciešamību korupcijas mazināšanai

3. Priekšstati par dažādu pasākumu nepieciešamību korupcijas mazināšanai

2025. gada rezultāti

K8. Kā Jūs domājat, cik svarīgi varētu būt sekojoši pasākumi korupcijas samazināšanā?

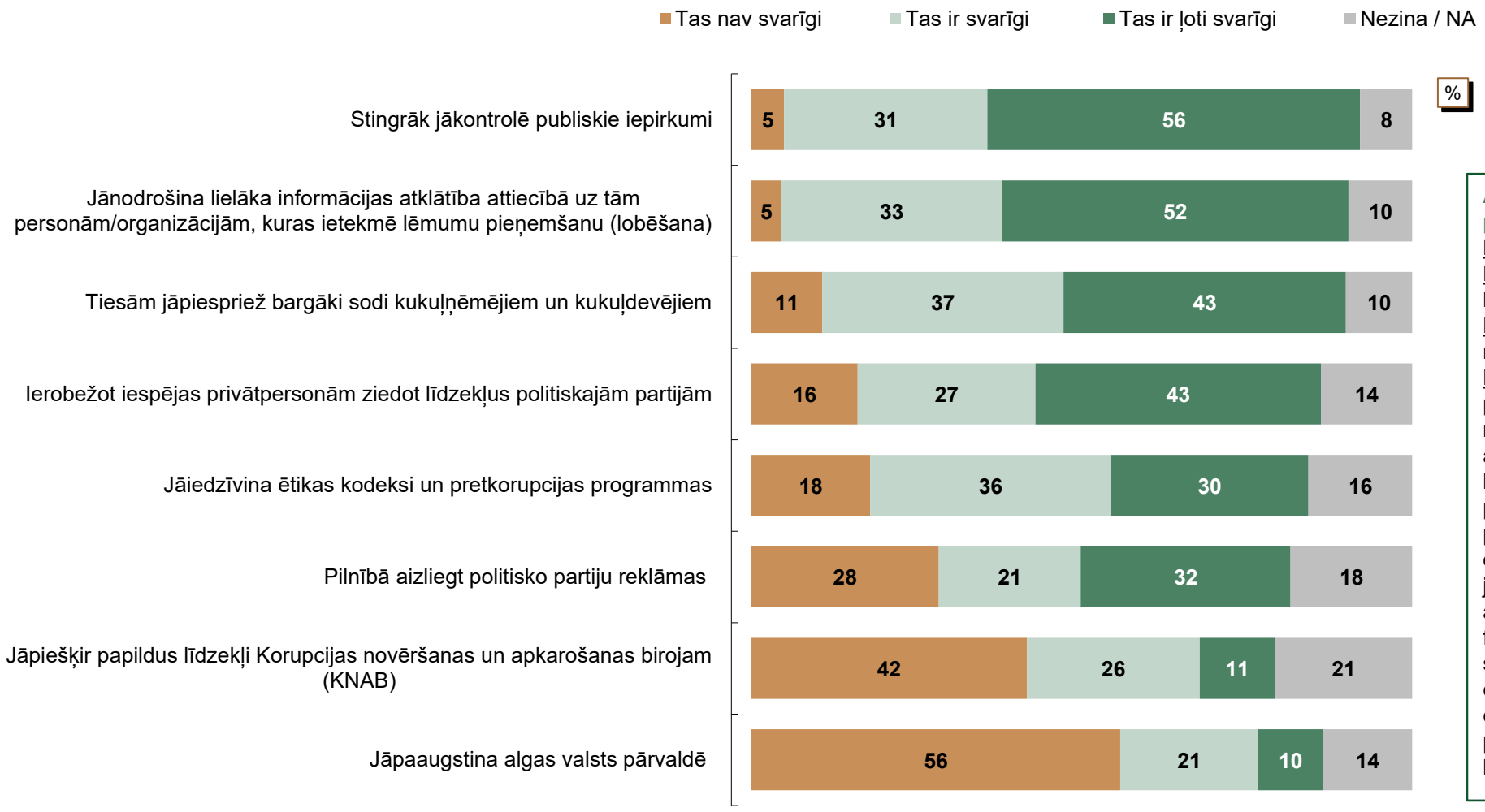

Atbilžu variantā "Cits" norādīti šādi pasākumi:

Minēts 4 reizes: birokrātijas mazināšana

Minēts 3 reizes: aizliegt kukuļņēmējiem un kukuļdevējiem ieņemt valsts amatus

Minēts 2 reizes: nefinansēt partijas; pārskatīt normatīvos regulējumus

Minēts 1 reizi: ieguldīt naudu miljonu vērtos projektos tikai tad, ja jautājums izlemts referendumā; izstrādāt platformu kur varētu anonīmi un droši ziņot par iespējamiem korupcijas gadījumiem; korupcijā pieķerto personu publiska kaunināšana; neļaut partijām pārņemt kādu nozari; noteikt algas griestus deuptātiem; pilnībā jāreformē iepirkumu sistēma, ja tirgū nav leģitīmu uzņēmumu, kuri spēj apvienot peļņas ieguvi ar sabiedrības interesēm, funkciju izpildei jāuzņemas valstij un jādibina savs uzņēmums; publiski cildināt godīgus cilvēkus; vairāk automatizēt procesus, lai cilvēkam būtu mazāka ietekme uz lēmuma pieņemšanu; visām partijām vienāds reklāmas budžets

Bāze: visi respondenti, n=1005

3. Priekšstati par dažādu pasākumu nepieciešamību korupcijas mazināšanai

Dinamika: 2021-2025

K8. Kā Jūs domājat, cik svarīgi varētu būt sekojoši pasākumi korupcijas samazināšanā?

Jāpiešķir papildus līdzekļi Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojam (KNAB)

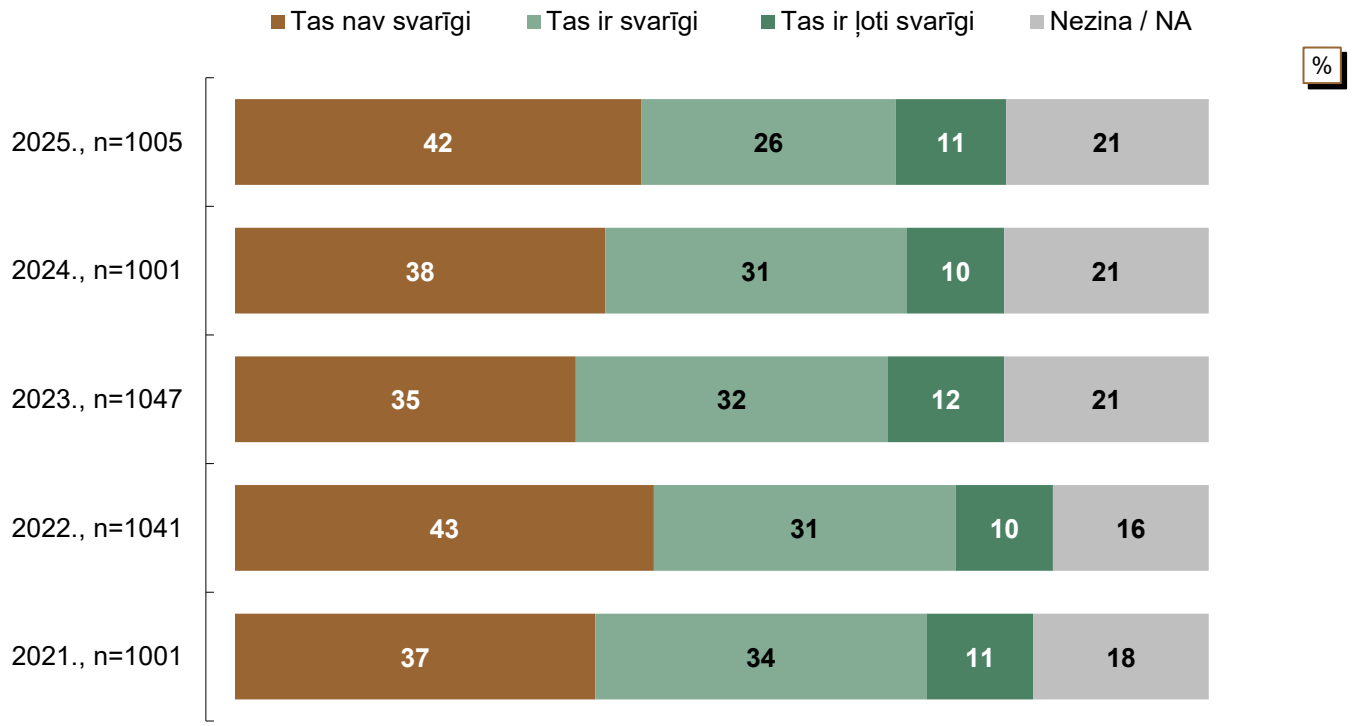

Bāze: visi respondenti (skat. "n=" grafikā)

3. Priekšstati par dažādu pasākumu nepieciešamību korupcijas mazināšanai

K8. Kā Jūs domājat, cik svarīgi varētu būt sekojoši pasākumi korupcijas samazināšanā?

Rezultāti sociāldemogrāfiskajās grupās

Jāpiešķir papildus līdzekļi Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojam (KNAB)

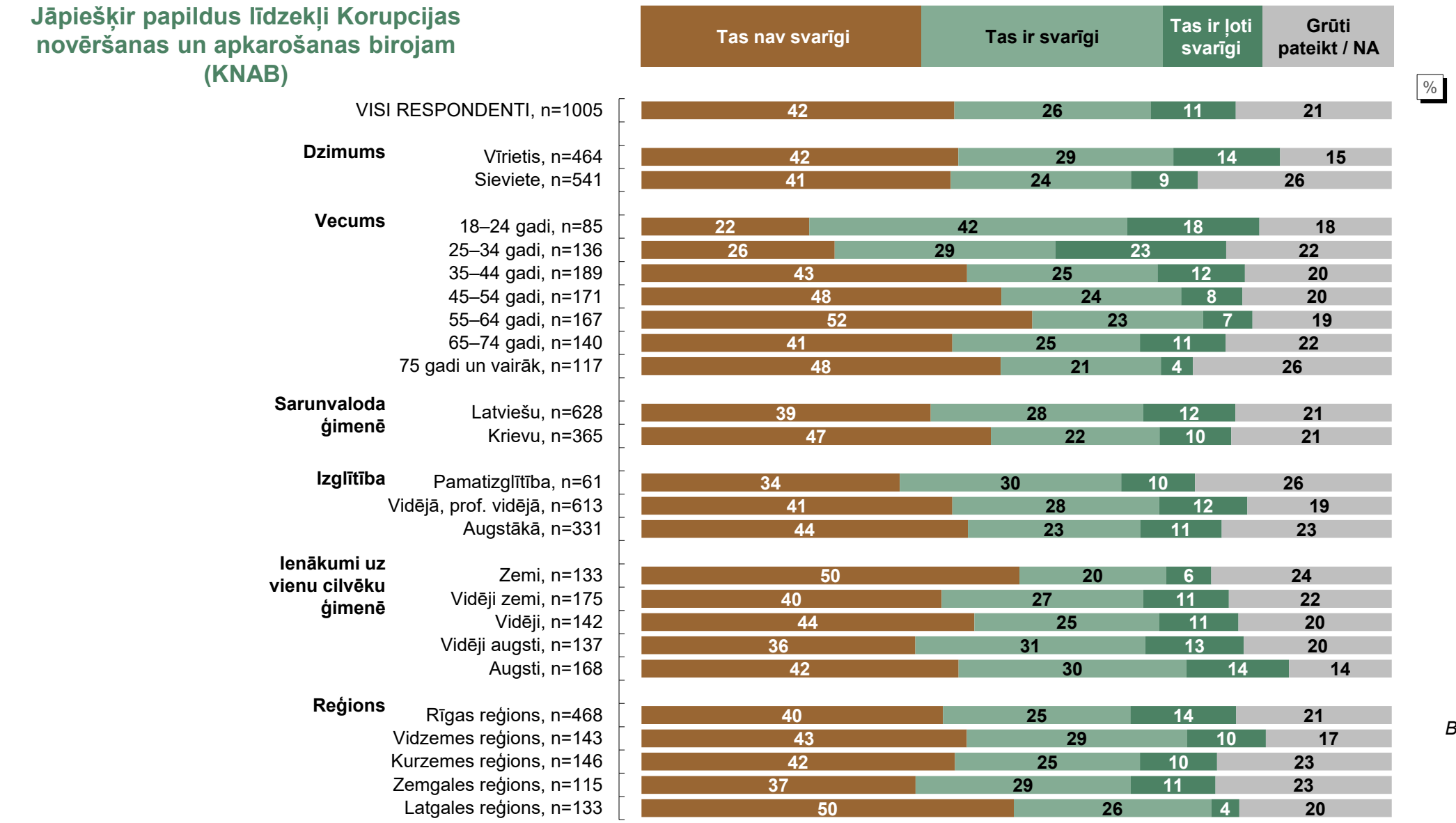

Bāze: visi respondenti (skat. "n=" grafikā)

4. Priekšstati par korupcijas līmeņa attīstību valsts pārvaldē pēdējo 4 gadu laikā

4. Priekšstati par korupcijas līmeņa attīstību valsts pārvaldē pēdējo 4 gadu laikā

K9. Vai, pēc Jūsu domām, problēmas, kas saistās ar augsta līmeņa valsts amatpersonu kukuļošanu, pēdējo četru gadu laikā ir:..

2025. gada rezultāti

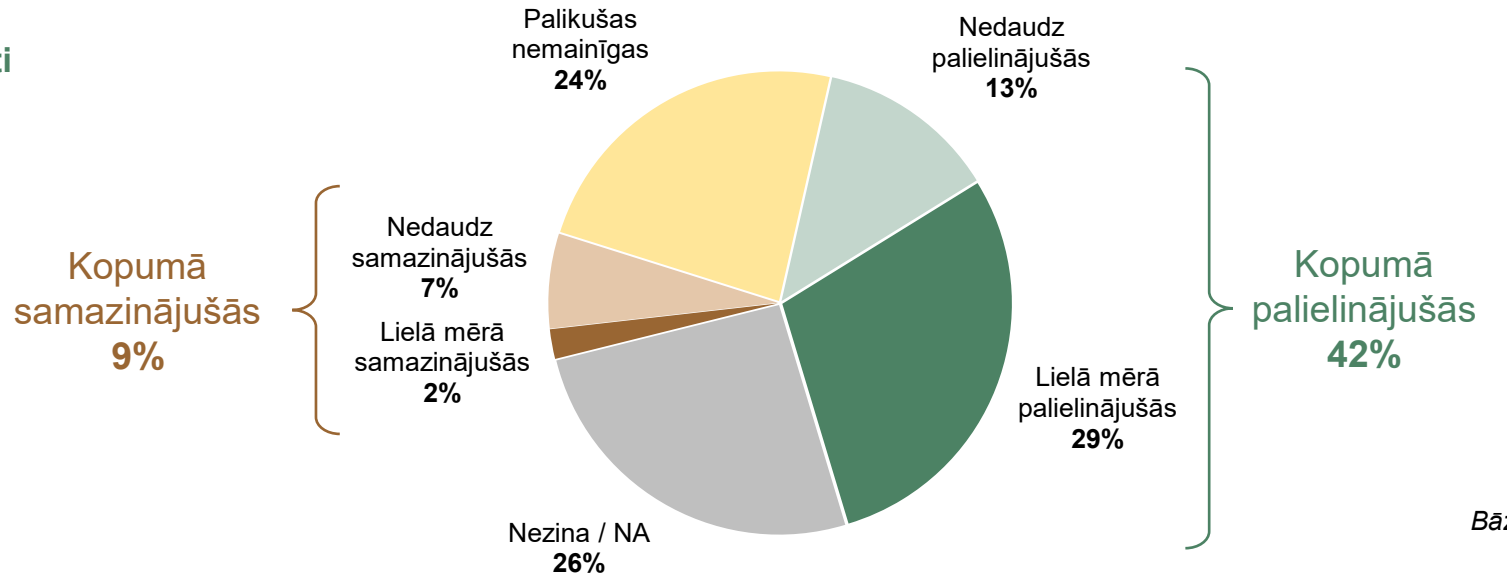

Bāze: visi respondenti, n=1005

Dinamika (2021.-2025.)

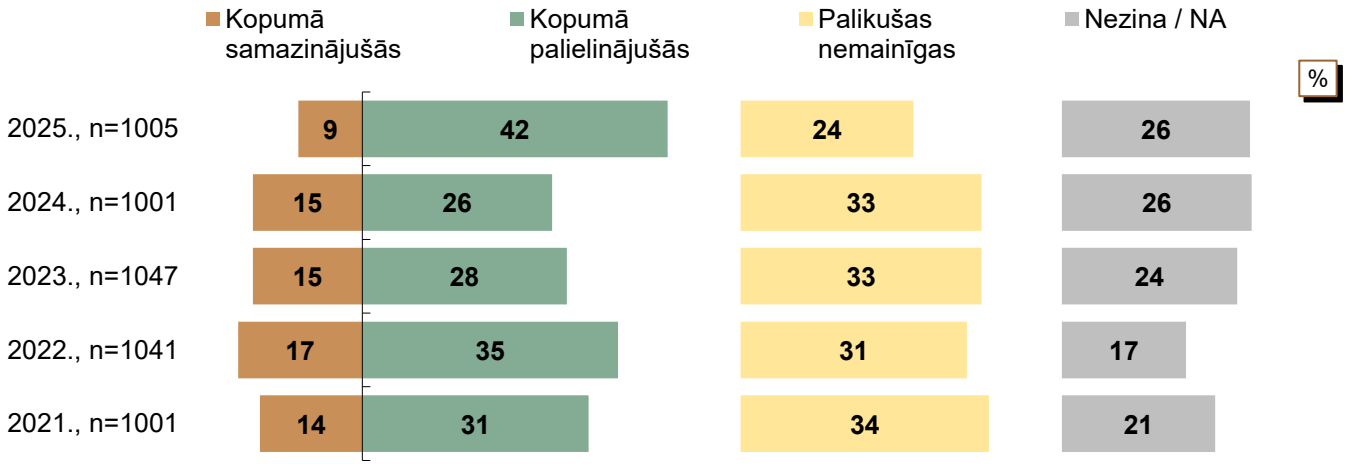

Bāze: visi respondenti (skat. "n=" grafikā)

4. Priekšstati par korupcijas līmeņa attīstību valsts pārvaldē pēdējo 4 gadu laikā

Rezultāti sociāldemogrāfiskajās grupās

K9. Vai, pēc Jūsu domām, problēmas, kas saistās ar augsta līmeņa valsts amatpersonu kukuļošanu, pēdējo četru gadu laikā ir:..

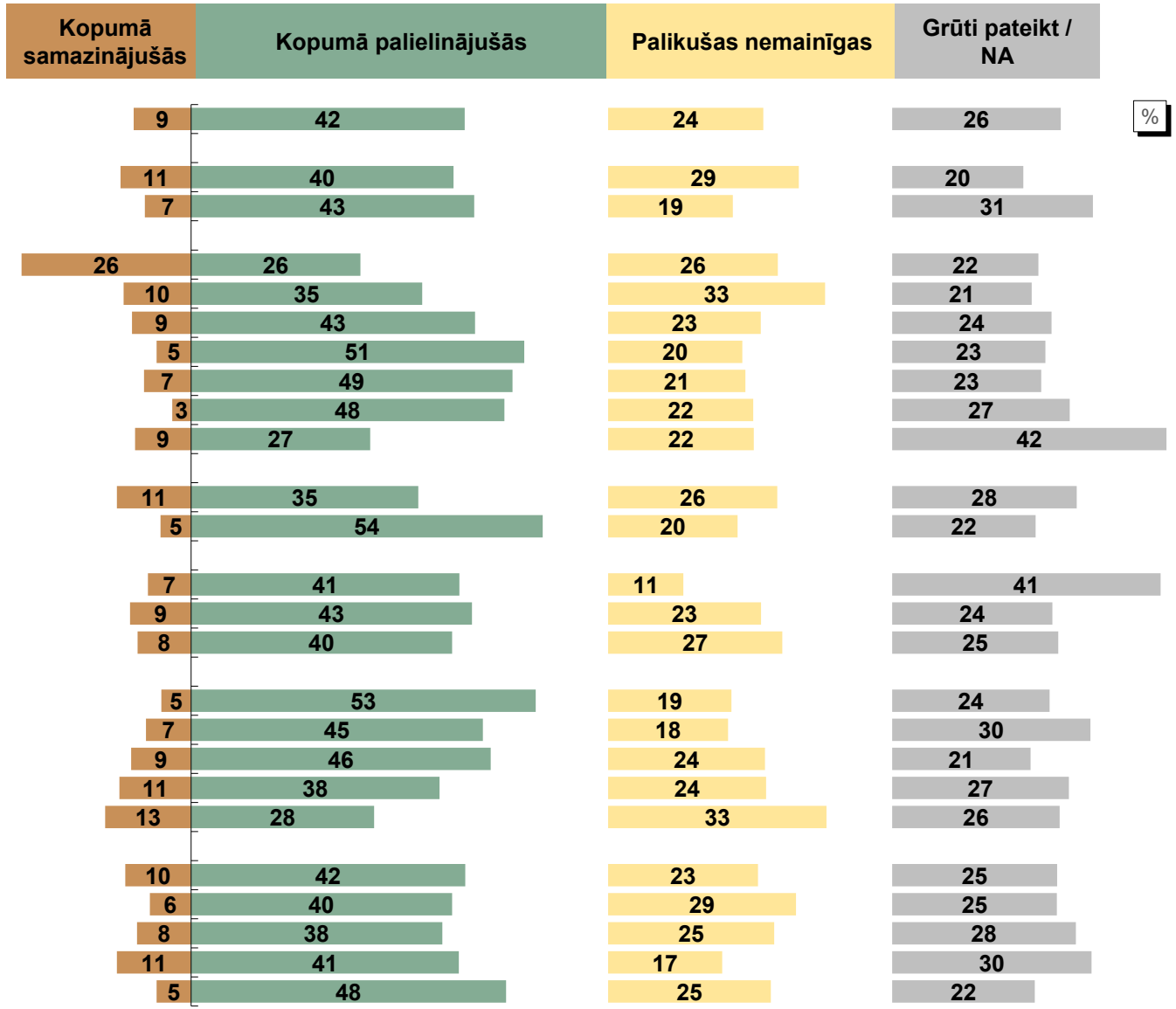

Bāze: visi respondenti (skat. "n=" grafikā)

4. Priekšstati par korupcijas līmeņa attīstību valsts pārvaldē pēdējo 4 gadu laikā

K10. Vai, pēc Jūsu domām, problēmas, kas saistās ar zemāka līmeņa valsts amatpersonu kukuļošanu, pēdējo četru gadu laikā ir:

2025. gada rezultāti

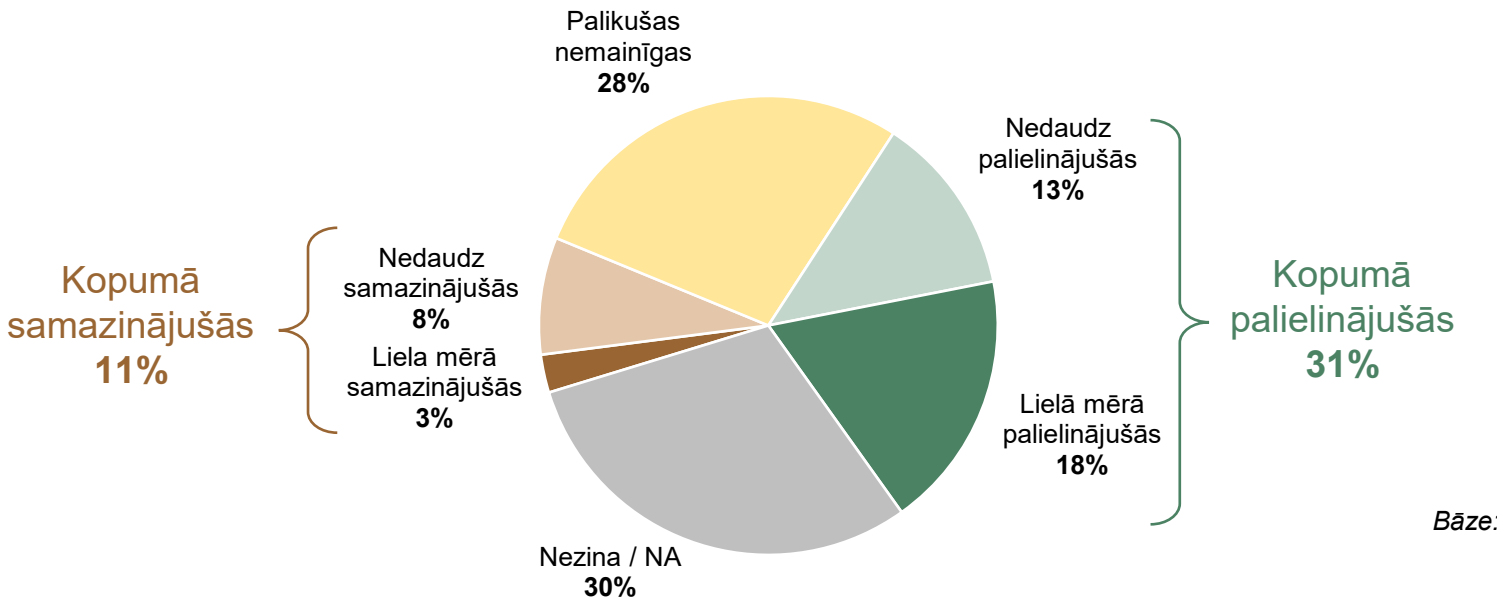

Bāze: visi respondenti, n=1005

Dinamika (2021.-2025.)

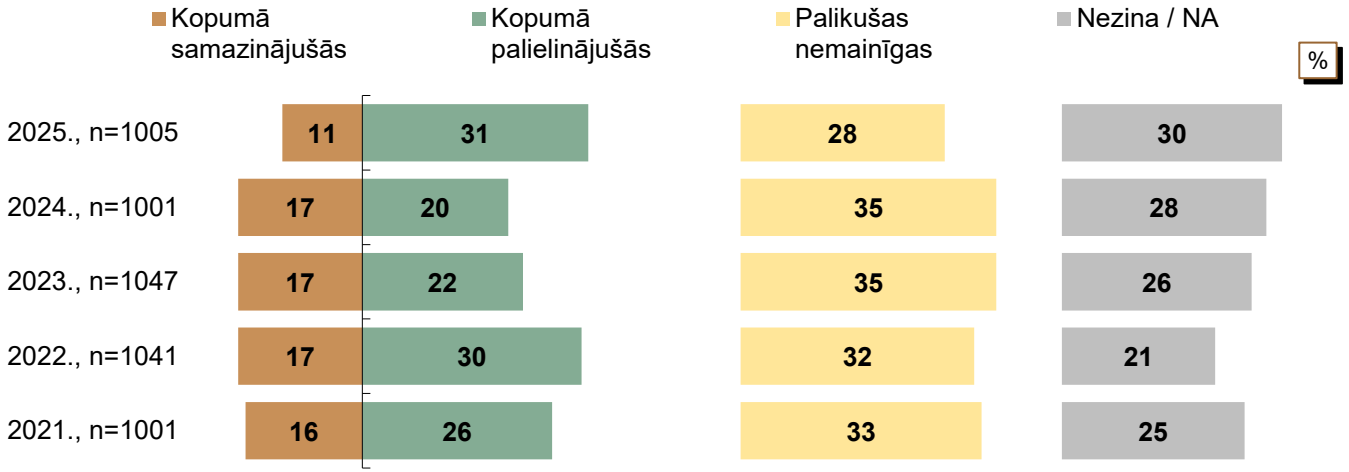

Bāze: visi respondenti (skat. "n=" grafikā)

4. Priekšstati par korupcijas līmeņa attīstību valsts pārvaldē pēdējo 4 gadu laikā

Rezultāti sociāldemogrāfiskajās grupās

K10. Vai, pēc Jūsu domām, problēmas, kas saistās ar <u>zemāka līmeņa</u> valsts amatpersonu kukuļošanu, pēdējo četru gadu laikā ir:

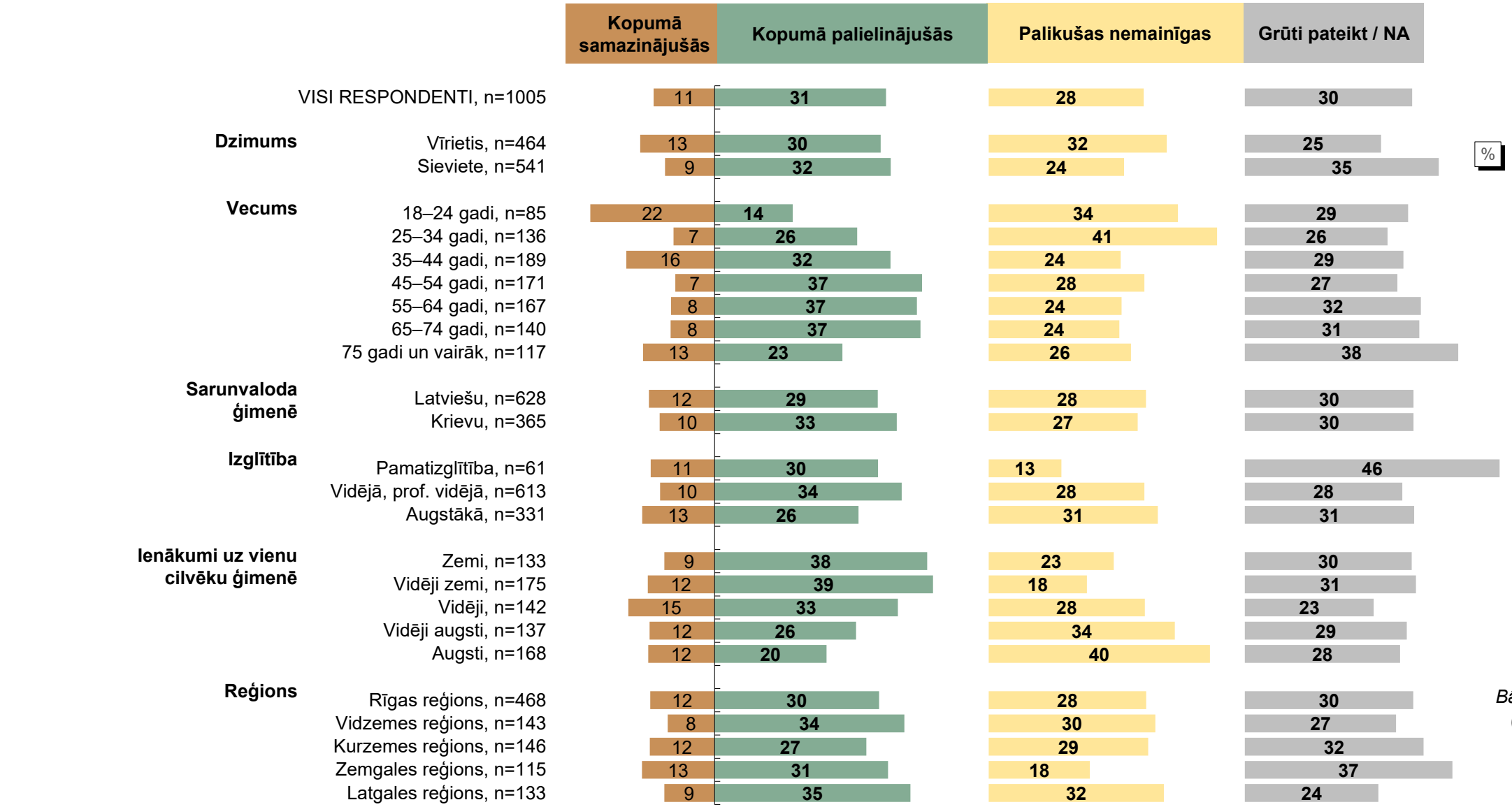

Bāze: visi respondenti (skat. "n=" grafikā)

5. Dažādu institūciju godīguma vērtējums

5. Dažādu institūciju godīguma vērtējums

2025. gada rezultāti

K2. Kā Jūs novērtētu sekojošu institūciju / valsts iestāžu / uzņēmumu godīgumu, runājot par korupciju? Lūdzu, sniedziet vērtējumu 5 baļļu skalā, kur "1" nozīmē 'ļoti negodīgi', bet "5" - 'ļoti godīgi'.

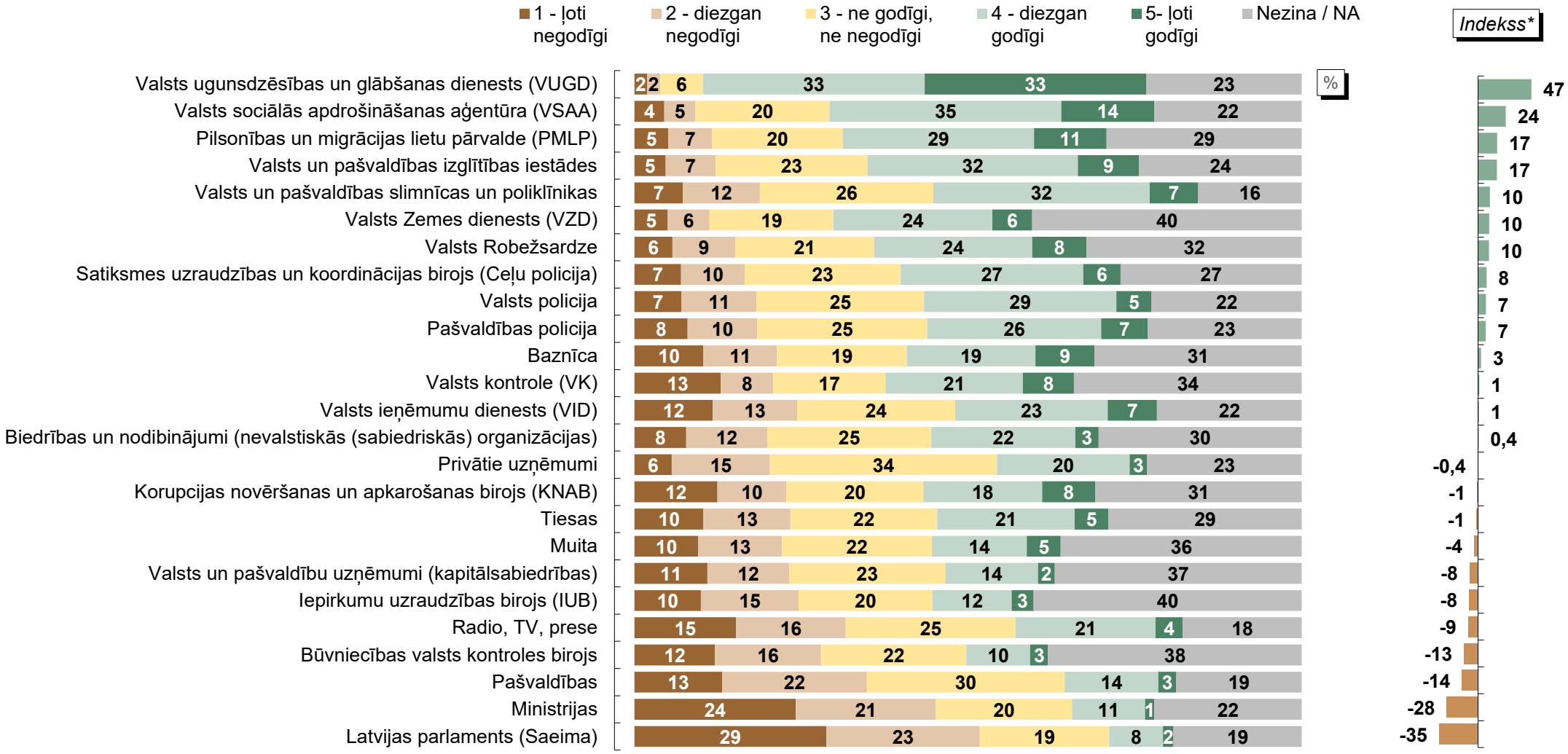

Bāze: visi respondenti, n=1005

**Šeit un turpmāk indekss aprēķināts, no pozitīvo vērtējumu īpatsvara atņemot negatīvo vērtējumu īpatsvaru, turklāt vērtējumu "5 - ļoti godīgi" un "1 - ļoti negodīgi" īpatsvars reizināts ar 1, bet vērtējumu "4 - diezgan godīgi" un "2 - diezgan negodīgi" — ar 0,5. Indeksa vērtības var būt robežās no -100 (gadījumā, ja visi respondenti snieguši negatīvu vērtējumu) līdz 100 (gadījumā, ja visi respondenti snieguši pozitīvu vērtējumu). Atbildes "Nezina / NA" un "3 - ne godīgi, ne negodīgi", aprēķinot indeksu, netiek ņemtas vērā.*

5. Dažādu institūciju godīguma vērtējums

Dinamika: 2021-2025

K2. Kā Jūs novērtētu sekojošu institūciju / valsts iestāžu / uzņēmumu godīgumu, runājot par korupciju? Lūdzu, sniedziet vērtējumu 5 baļļu skalā, kur "1" nozīmē 'ļoti negodīgi', bet "5" - 'ļoti godīgi'.

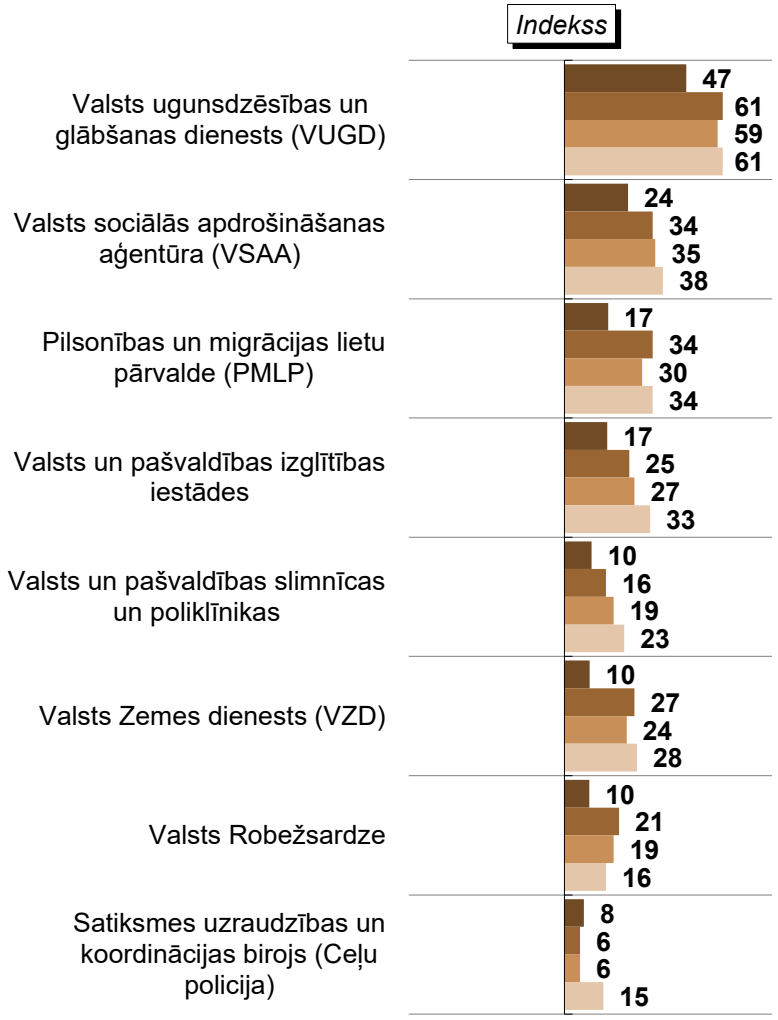

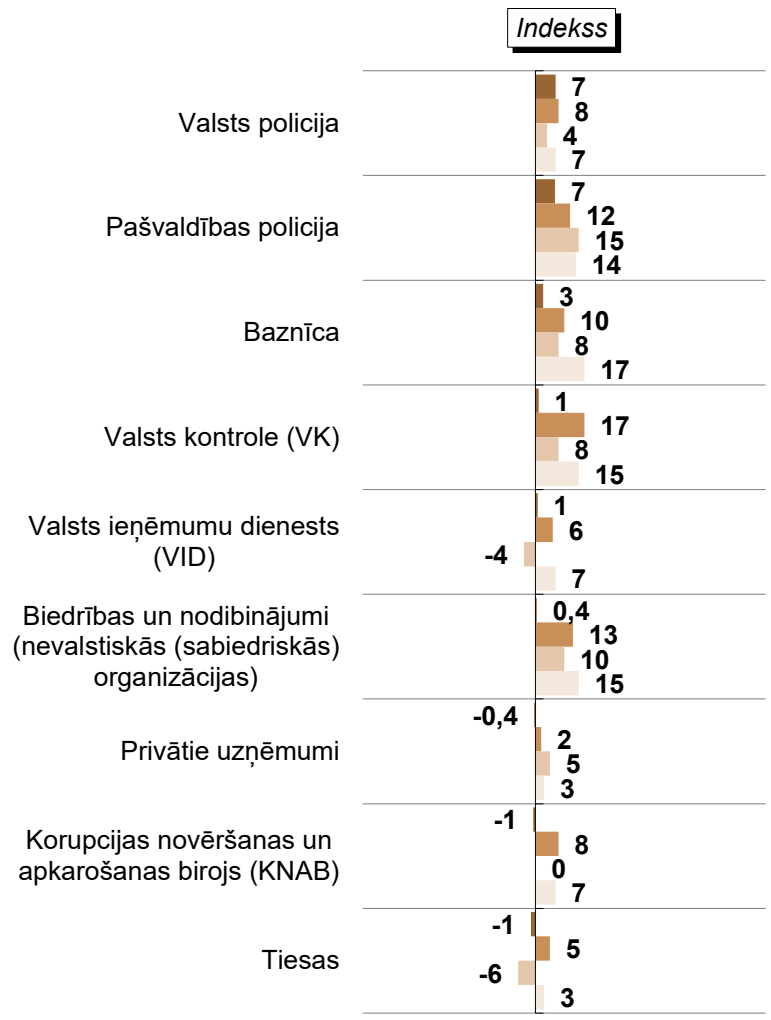

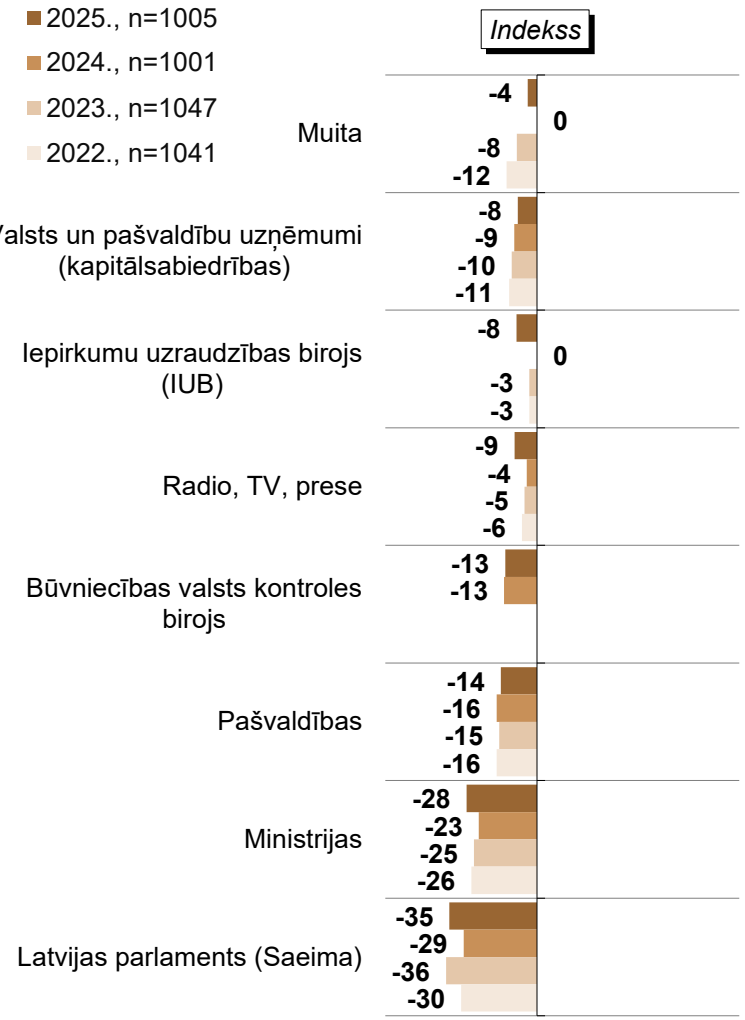

Bāze: visi respondenti (skat. "n=" grafikā)

5. Dažādu institūciju godīguma vērtējums

KNAB godīguma vērtējums: 2025. gada rezultāti

K2. Kā Jūs novērtētu sekojošu institūciju / valsts iestāžu / uzņēmumu godīgumu, runājot par korupciju? Lūdzu, sniedziet vērtējumu 5 baļļu skalā, kur "1" nozīmē 'ļoti negodīgi', bet "5" - 'ļoti godīgi'.

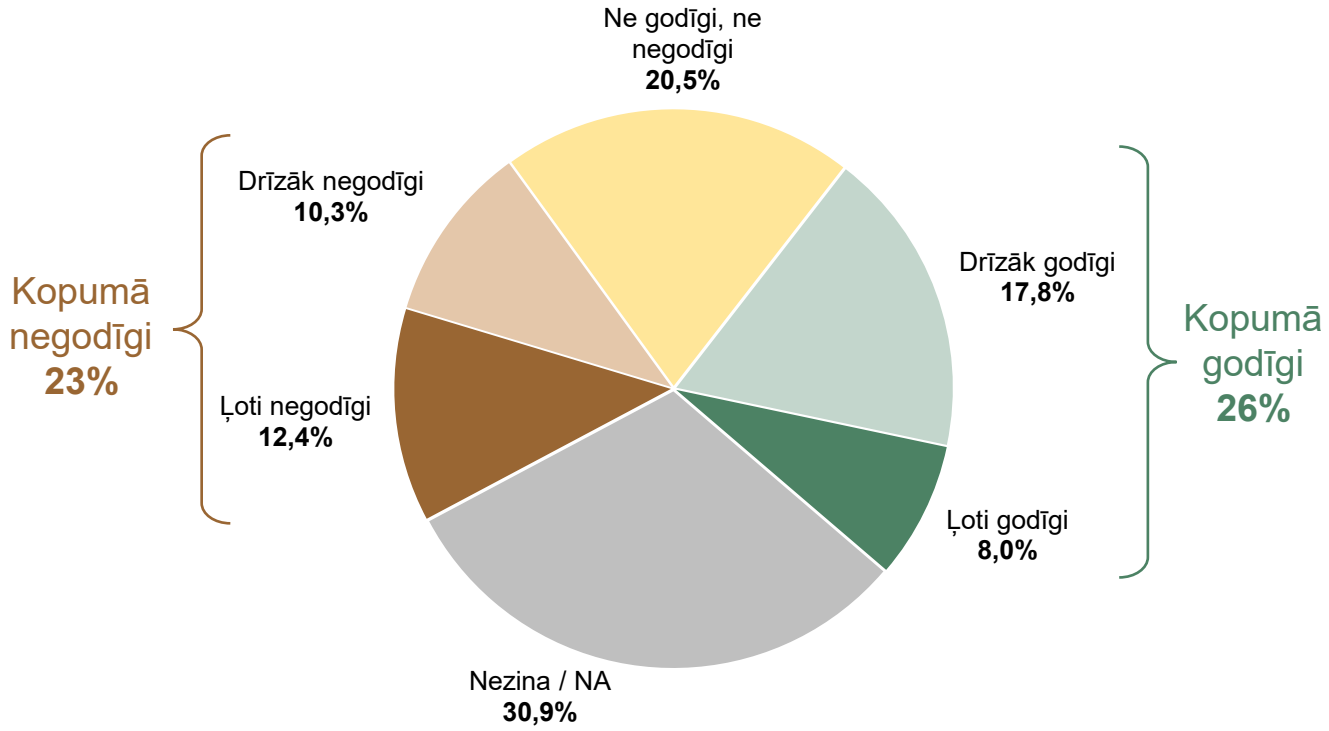

Bāze: visi respondenti, n=1005

5. Dažādu institūciju godīguma vērtējums

KNAB godīguma vērtējums: dinamika (2021.-2025.)

K2. Kā Jūs novērtētu sekojošu institūciju / valsts iestāžu / uzņēmumu godīgumu, runājot par korupciju? Lūdzu, sniedziet vērtējumu 5 baļļu skalā, kur "1" nozīmē 'ļoti negodīgi', bet "5" - 'ļoti godīgi'.

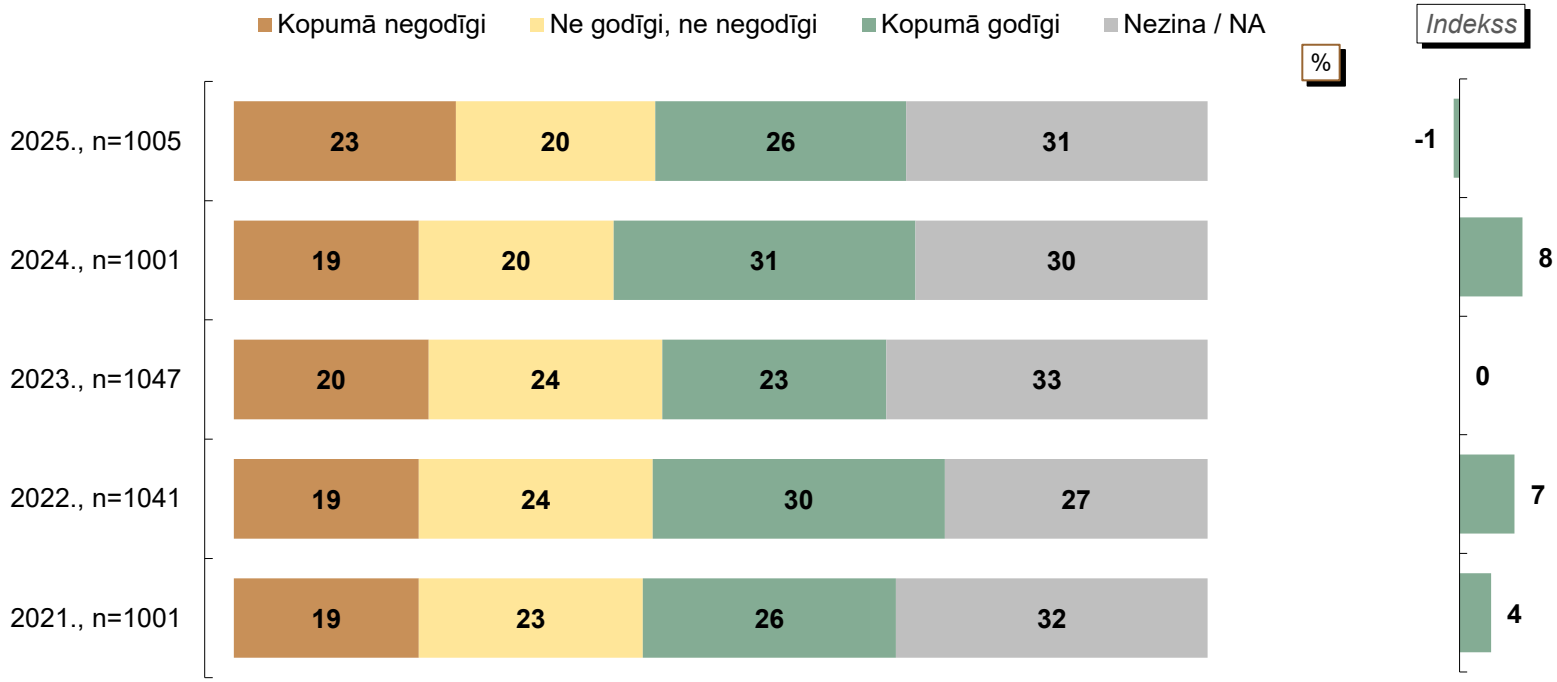

Bāze: visi respondenti (skat. "n=" grafikā)

5. Dažādu institūciju godīguma vērtējums

KNAB godīguma vērtējums: sociāldemogrāfiskajās grupās

K2. Kā Jūs novērtētu sekojošu institūciju / valsts iestāžu / uzņēmumu godīgumu, runājot par korupciju? Lūdzu, sniedziet vērtējumu 5 baļļu skalā, kur "1" nozīmē 'ļoti negodīgi', bet "5" - 'ļoti godīgi'.

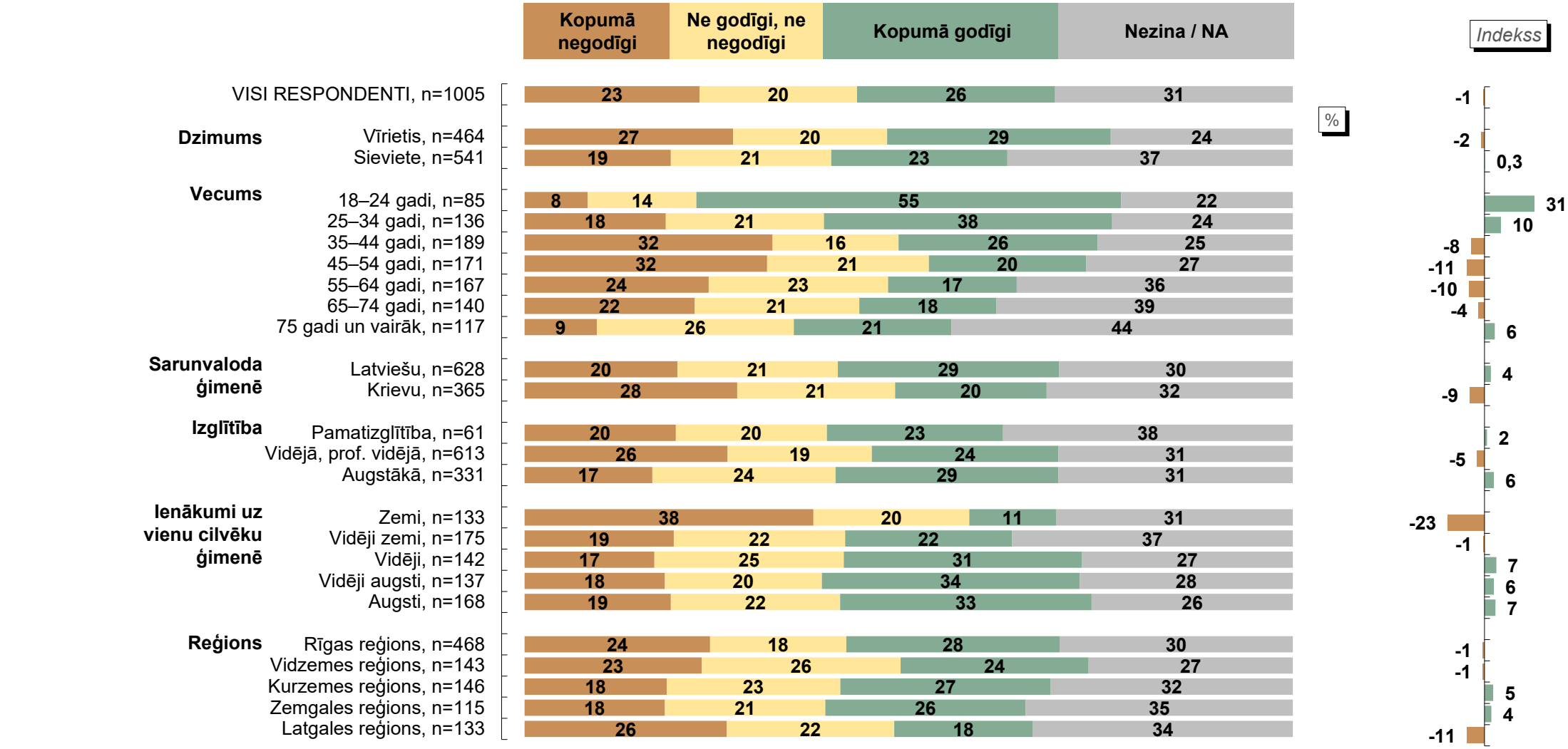

Bāze: visi respondenti (skat. "n=" grafikā)

Pielikums

Aptaujas anketa

K1a. Lūdzu, norādiet, ar kādiem jautājumiem Jūs vai Jūsu ģimenes locekļi esat saskāries/-ušies pēdējo 2 gadu laikā? *Viena atbilde katrā rindiņā*

		1 – esmu saskāries/-usies	2 – neesmu saskāries/-usies
1	Nekustamā īpašuma lietu kārtošana (zemes, dzīvokļa, mājas privatizācija, saņemšana, pirkšana/pārdošana u. c.)	1	2
2	Veselības aprūpes saņemšana	1	2
3	Izglītības iegūšana (bērnudārzs, skola, augstskola)	1	2
4	Saskarsme ar Ceļu policiju (CSN pārkāpums, soda nauda, soda punkti)	1	2
5	Saskarsme ar Valsts policiju (lietu izskatīšana)	1	2
6	Autotransporta reģistrācija vai tehniskā apskate (CSDD)	1	2
7	Pases apmaiņa vai iegūšana, uzturēšanās atļauju, izsaukumu kārtošana	1	2
8	Nodokļu administrēšana (deklarāciju iesniegšana, auditi, jautājumu kārtošana VID)	1	2
9	Darbā iekārtošanās valsts vai pašvaldību iestādēs	1	2
10	Jautājumu kārtošana tiesā	1	2
11	Lietu kārtošana pašvaldībās	1	2
12	Sociālās palīdzības saņemšana	1	2

PROG: K1b. uzdot par katru pozīciju, kur K1a. jautājumā atzīmēts kods "1".

K1b. Vai Jums nācās izmantot kādu/-us no uzskaitītajiem paņēmieniem, lai nokārtotu šo jautājumu? *Viena atbilde katrā rindiņā*

		1 - vajadzēja izmantot sakarus (draugus, paziņas u. tml.)	2 - bija nepieciešamas nelielas (simboliskas) dāvanas, piemēram, ziedi, suvenīri	3 - bija nepieciešamas vērtīgas dāvanas, piemēram, dāvanu kartes, preces, produkti, pakalpojumi	4 - bija nepieciešami neoficiāli maksājumi (līdz EUR 7)	5 - bija nepieciešami neoficiāli maksājumi (EUR 7 un vairāk)	6 - lietu nokārtoju bez kādiem neoficiāliem maksājumiem, dāvanām vai sakariem
1	Nekustamā īpašuma lietu kārtošana (zemes, dzīvokļa, mājas privatizācija, saņemšana, pirkšana/pārdošana u. c.)	1	2	3	4	5	6
2	Veselības aprūpes saņemšana	1	2	3	4	5	6
3	Izglītības iegūšana (bērnudārzs, skola, augstskola)	1	2	3	4	5	6
4	Saskarsme ar Ceļu policiju (CSN pārkāpums, soda nauda, soda punkti)	1	2	3	4	5	6
5	Saskarsme ar Valsts policiju (lietu izskatīšana)	1	2	3	4	5	6
6	Autotransporta reģistrācija vai tehniskā apskate (CSDD)	1	2	3	4	5	6
7	Pases apmaiņa vai iegūšana, uzturēšanās atļauju, izsaukumu kārtošana	1	2	3	4	5	6
8	Nodokļu administrēšana (deklarāciju iesniegšana, auditi, jautājumu kārtošana VID)	1	2	3	4	5	6
9	Darbā iekārtošanās valsts vai pašvaldību iestādēs	1	2	3	4	5	6
10	Jautājumu kārtošana tiesā	1	2	3	4	5	6
11	Lietu kārtošana pašvaldībās	1	2	3	4	5	6
12	Sociālās palīdzības saņemšana	1	2	3	4	5	6

Uzdot visiem!

K2. Kā Jūs novērtētu sekojošu institūciju / valsts iestāžu / uzņēmumu godīgumu, runājot par korupciju?
Lūdzu, sniedziet vērtējumu 5 baļļu skalā, kur "1" nozīmē 'ļoti godīgi', bet "5" - 'ļoti negodīgi'. *Viena atbilde katrā rindiņā*

		1 - ļoti godīgi	2 - diezgan godīgi	3 - ne godīgi, ne negodīgi	4 - diezgan negodīgi	5- ļoti negodīgi	Nezina / NA
1	Latvijas parlaments (Saeima)	1	2	3	4	5	8
2	Tiesas	1	2	3	4	5	8
3	Pašvaldības	1	2	3	4	5	8
4	Ministrijas	1	2	3	4	5	8
5	Valsts kontrole (VK)	1	2	3	4	5	8
6	Valsts policija	1	2	3	4	5	8
7	Satiksmes uzraudzības un koordinācijas birojs (Ceļu policija)	1	2	3	4	5	8
8	Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests (VUGD)	1	2	3	4	5	8
9	Pašvaldības policija	1	2	3	4	5	8
10	Valsts un pašvaldības izglītības iestādes	1	2	3	4	5	8
11	Valsts un pašvaldības slimnīcas un poliklīnikas	1	2	3	4	5	8
12	Valsts un pašvaldību uzņēmumi (kapitālsabiedrības)	1	2	3	4	5	8
13	Privātie uzņēmumi	1	2	3	4	5	8
14	Biedrības un nodibinājumi (nevalstiskās (sabiedriskās) organizācijas)	1	2	3	4	5	8
15	Baznīca	1	2	3	4	5	8
16	Radio, TV, prese	1	2	3	4	5	8
17	Valsts Zemes dienests (VZD)	1	2	3	4	5	8
18	Iepirkumu uzraudzības birojs (IUB)	1	2	3	4	5	8
19	Pilsonības un migrācijas lietu pārvalde (PMLP)	1	2	3	4	5	8
20	Valsts ieņēmumu dienests (VID)	1	2	3	4	5	8
21	Muita	1	2	3	4	5	8
22	Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūra (VSAA)	1	2	3	4	5	8
23	Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojs (KNAB)	1	2	3	4	5	8
24	Valsts Robežsardze	1	2	3	4	5	8
25	Būvniecības valsts kontroles birojs	1	2	3	4	5	8

K3. Vai Jūs personiski esat gatavs/-a dot kukuli valsts amatpersonai, ja tas būtu būtiski Jūsu vai Jūsu radinieku interesēs un problēma tiktu atrisināta?
Viena atbilde

Jā	1
Vairāk jā nekā nē	2
Vairāk nē nekā jā	3
Nē	4
Grūti pateikt / NA	8

K4. Pastāv dažādi uzskati par to, kāpēc valsts un pašvaldību iestāžu apmeklētāji vispār dod kukuli vai dāvanu. Zemāk ir norādīti vairāki iespējamie iemesli. Lūdzu, norādiet tos iemeslus, kuru dēļ Jūs personiski varētu izšķirties dot kukuli kādai valsts amatpersonai.
Iespējamas vairākas atbildes

Jautājums (problēma) tiek izskatīta ātrāk	1
Ir lielāka drošība, ka problēma vispār tiks risināta	2
Darbinieku attieksme ir laipnāka un pretimnākoša	3
Iespējams izvairīties no oficiālajiem maksājumiem (iznāk pat lētāk)	4
Tā ir garantija, ka citas reizes jautājumus būs iespējams kārtot vieglāk	5
Drošība, ka tādējādi ir garantēta pakalpojuma kvalitatīva izpilde (piemēram, visi vajadzīgie dokumenti, izziņas, atļaujas pareizi noformēti u. tml.)	6
Ir pārliecība, ka tiks panākts problēmas pozitīvs (vēlamais) risinājums	7
Tā ir tradīcija	8
Manuprāt, attiecīgās profesijas pārstāvji netiek pienācīgi atalgoti	9
Cits *(lūdzu, norādīt)*	10
Grūti pateikt / NA	98

K5. Lūdzu, norādiet, kas Jūs personiski varētu atturēt dot kukuli valsts vai pašvaldības institūcijas valsts amatpersonai. *Iespējamas vairākas atbildes*

Ja vienreiz samaksāšu, nākošreiz vajadzēs maksāt atkal	1
Bailes, ka par kukuļiem pieķers, var sodīt	2
No tā cietīs citi cilvēki, kuru jautājums netiks izskatīts laikā	3
Tiek veicināts ierēdņu, darbinieku negodīgums	4
Ierēdņi pieprasa arvien lielākus neoficiālos maksājumus	5
Mani uztrauc sabiedrības korumpētība	6
Oficiālie maksājumi jau vien ir pārāk augsti	7
Bail, ka kukulis netiks pieņemts	8
Finansiāli nevaru atļauties dot kukuli	9
Bail, ka es šo cilvēku varētu apvainot	10
Morāli nepieņemami, kauns dot kukuli	11
Amatpersonu algas ir pietiekami labas, un viņiem nevajag maksāt papildus	12
Cits *(lūdzu, norādīt)*	13
Grūti pateikt / NA	98

K6. Vai, saskaroties ar korupcijas gadījumiem, Jūs būtu gatavs/-a ziņot par tiem?
Viena atbilde

Esmu gatavs/-a ziņot par korupcijas gadījumiem atklāti (t. i., norādot datus par sevi (ne anonīmi))	1
Esmu gatavs/-a ziņot par korupcijas gadījumiem, bet tikai anonīmi	2
Neesmu gatavs/-a ziņot par korupcijas gadījumiem vispār	3
Cita atbilde *(norādīt, kāda)*	4
Grūti pateikt / NA	8

K7. Ja Jūs ziņotu par korupciju (tiek pieprasīts kukulis, amatpersona pārkāpj savas pilnvaras), tad kam? *Iespējamas vairākas atbildes*

Ziņotu Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojam (KNAB)	1
Ziņotu policijai un/vai prokuratūrai	2
Informētu par to konkrētās iestādes vadītāju	3
Informētu nevalstiskās (sabiedriskās) organizācijas	4
Informētu plašsaziņas līdzekļus	5
Pastāstītu par šo gadījumu radiem, paziņām	6
Ziņotu, bet nezinu, kur vērsties	7
Nevienu par to neinformētu un neziņotu nevienai iestādei	8
Grūti pateikt / NA	98

K8. Kā Jūs domājat, cik svarīgi varētu būt sekojoši pasākumi korupcijas samazināšanā?
Viena atbilde katrā rindiņā

		Tas ir ļoti svarīgi	Tas ir svarīgi	Tas nav svarīgi	Nezina / NA
1	Tiesām jāpiespriež bargāki sodi kukuļņēmējiem un kukuļdevējiem	1	2	3	8
2	Jāpaaugstina algas valsts pārvaldē	1	2	3	8
3	Stingrāk jākontrolē publiskie iepirkumi	1	2	3	8
4	Jāpiešķir papildus līdzekļi Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojam (KNAB)	1	2	3	8
5	Jāiedzīvina ētikas kodeksi un pretkorupcijas programmas	1	2	3	8
6	Jānodrošina lielāka informācijas atklātība attiecībā uz tām personām/organizācijām, kuras ietekmē lēmumu pieņemšanu (lobēšana)	1	2	3	8
7	Ierobežot iespējas privātpersonām ziedot līdzekļus politiskajām partijām	1	2	3	8
8	Pilnībā aizliegt politisko partiju reklāmas	1	2	3	8
9	Cits *(lūdzu, norādīt)*……..	1	2	3	8

K9. Vai, pēc Jūsu domām, problēmas, kas saistās ar augsta līmeņa valsts amatpersonu kukuļošanu, pēdējo četru gadu laikā ir:
Viena atbilde

Lielā mērā palielinājušās	1
Nedaudz palielinājušās	2
Palikušas nemainīgas	3
Nedaudz samazinājušās	4
Lielā mērā samazinājušās	5
Nezina / NA	8

K10. Vai, pēc Jūsu domām, problēmas, kas saistās ar zemāka līmeņa valsts amatpersonu kukuļošanu, pēdējo četru gadu laikā ir:
Viena atbilde

Lielā mērā palielinājušās	1
Nedaudz palielinājušās	2
Palikušas nemainīgas	3
Nedaudz samazinājušās	4
Lielā mērā samazinājušās	5
Nezina / NA	8

Statistiskās kļūdas novērtēšanas tabula

Pētījuma rezultātos vienmēr pastāv zināma *statistiskās kļūdas* varbūtība. Analizējot un interpretējot pētījumā iegūtos rezultātus, to vajadzētu ņemt vērā. Tās atšķirības, kuras iekļaujas statistiskās kļūdas robežās jeb ir mazākas par to, var uzskatīt par *nenozīmīgām.*

Atbilžu sadalījums %	Respondentu skaits (bāze) N=												
	50	75	100	200	300	400	500	600	700	800	900	1000	1100
1 vai 99	2,8	2,2	1,9	1,4	1,1	1,0	0,9	0,8	0,7	0,7	0,6	0,6	0,6
2 vai 98	3,9	3,2	2,7	1,9	1,6	1,4	1,2	1,1	1,0	1,0	0,9	0,9	0,8
4 vai 96	5,4	4,5	3,8	2,7	2,2	1,9	1,7	1,6	1,5	1,4	1,3	1,2	1,2
6 vai 94	6,6	5,4	4,7	3,3	2,7	2,3	2,0	1,9	1,8	1,7	1,6	1,5	1,4
8 vai 92	7,5	6,1	5,3	3,8	3,1	2,7	2,4	2,2	2,0	1,9	1,8	1,7	1,6
10 vai 90	8,3	6,8	5,9	4,2	3,4	2,9	2,6	2,4	2,2	2,0	2,0	1,9	1,8
12 vai 88	9,0	7,4	6,4	4,5	3,7	3,2	2,9	2,6	2,4	2,3	2,1	2,0	1,9
15 vai 85	9,9	8,0	7,0	5,0	4,0	3,5	3,1	2,9	2,6	2,5	2,3	2,2	2,1
18 vai 82	10,7	8,7	7,5	5,3	4,4	3,8	3,4	3,0	2,9	2,7	2,5	2,4	2,3
20 vai 80	11,1	9,1	7,8	5,5	4,5	3,9	3,5	3,2	3,0	2,8	2,6	2,5	2,4
22 vai 78	11,5	9,4	8,1	5,7	4,7	4,1	3,6	3,3	3,1	2,9	2,7	2,6	2,5
25 vai 75	12,0	9,8	8,5	6,0	4,9	4,2	3,8	3,5	3,2	3,0	2,8	2,7	2,6
28 vai 72	12,5	10,2	8,8	6,2	5,1	4,4	3,9	3,6	3,3	3,1	2,9	2,8	2,7
30 vai 70	12,7	10,4	9,0	6,4	5,2	4,5	4,0	3,7	3,4	3,2	3,0	2,8	2,7
32 vai 68	12,9	10,6	9,1	6,5	5,3	4,6	4,1	3,7	3,5	3,2	3,1	2,9	2,8
35 vai 65	13,2	10,8	9,4	6,6	5,4	4,7	4,2	3,8	3,5	3,3	3,1	3,0	2,8
40 vai 60	13,6	11,1	9,6	6,8	5,5	4,8	4,3	3,9	3,6	3,4	3,2	3,0	2,9
45 vai 55	13,8	11,3	9,8	6,9	5,6	4,9	4,4	4,0	3,7	3,5	3,3	3,1	2,9
50 vai 50	13,9	11,3	9,8	6,9	5,7	4,9	4,4	4,0	3,7	3,5	3,3	3,1	3,0

Lai noteiktu statistisko mērījuma kļūdu, ir jāzina respondentu skaits attiecīgajā grupā un rezultāts procentos. Izmantojot šos lielumus, tabulas attiecīgajā iedaļā var atrast statistiskās mērījuma kļūdas robežas +/- procentos ar **95% varbūtību.** Piemēram, ja pētījumā iegūtie dati rāda, ka 48% respondentu (respondentu skaits n=1004) par SPRK ir dzirdējuši, tad ar 95% varbūtību mēs varam teikt, ka statistiskā mērījuma kļūda šeit ir +/-3,1% robežās. No tā izriet, ka kopumā par SPRK ir dzirdējuši no 44,9% līdz 51,1% mērķa grupai atbilstoši iedzīvotāji.

ATTIEKSME PRET KORUPCIJU LATVIJĀ

Latvijas uzņēmēju aptaujas rezultāti

2025. gada decembris–2026. gada janvāris

Saturs

Pētījuma apraksts 3
Respondentu profils 4

GALVENIE SECINĀJUMI 5

REZULTĀTI
1. Personīgā saskarsme ar korupciju
    1.1. Saskarsme ar valsts un pašvaldību institūcijām, dažādu jautājumu kārtošanas pieredze 11
    1.2. Dažādu neoficiālu risinājumu izmantošana jautājumu kārtošanā 14
    1.3. Korupcijas pazīmes publiskajos iepirkumos 19
    1.4. Informācijas avoti par negodīgiem vai šaubīgiem darījumiem valsts un pašvaldību iestādēs 23
    1.5. Korupciju veicinošie apstākļi valsts un pašvaldību iestādēs 25
2. Attieksme pret kukuļdošanu
    2.1. Gatavība dot kukuli 28
    2.2. Iemesli, kuru dēļ varētu dot kukuli 30
    2.3. Robeža, kad pateicība/dāvana kļūst par kukuli 32
3. Priekšstati par korupcijas mazināšanu un korupcijas problēmas aktualitāti
    3.1. Priekšstati par dažādu pasākumu nepieciešamību korupcijas mazināšanā 34
    3.2. Priekšstati par korupcijas problēmas aktualitātes izmaiņām Latvijā pēdējo četru gadu laikā 36
4. Dažādu institūciju godīguma vērtējums
    4.1. Dažādu institūciju godīguma vērtējums 39
    4.2. KNAB godīguma vērtējums 43

PIELIKUMS
Aptaujas anketa 46
Statistiskās kļūdas novērtēšanas tabula 50

Pētījuma apraksts

PĒTĪJUMA VEICĒJS:

SKDS
PĒTĪJUMU CENTRS

Mērķa grupa: uzņēmumu (juridisku personu), kas veic saimniecisko darbību Latvijas teritorijā, pārstāvji (vadība vai vadības deleģēts pārstāvis)

Aptaujas metode: interneta aptauja (CAWI) un telefonintervijas (CATI)

Izlases metode: kvotu izlase pēc darbinieku skaita:

10–49 darbinieku	80%
50–249 darbinieku	16%
250 darbinieku	≤ 4%

Aptaujas veikšanas laiks: CAWI — 18.12.2025.–18.01.2026.; CATI — 14.01.2026.–16.01.2026.

Sasniegtā izlase: 419 respondenti

Ģeogrāfiskais pārklājums: visa Latvija

Respondentu profils

		Skaits	Kol % pirms svēršanas	Kol % pēc svēršanas*
KOPĀ		419	100,0	100,0
UZŅĒMUMA STATUSS (pēc darbinieku skaita)	Mazie (10–49 darbinieki)	323	77,1	80,0
	Vidējie (50–249 darbinieki)	75	17,9	16,0
	Lielie (250 un vairāk darbinieku)	21	5,0	4,0
REĢIONS	Rīgas regions	257	61,34	61,18
	Vidzemes reģions	56	13,37	13,43
	Kurzemes regions	54	12,89	12,94
	Zemgales regions	35	8,35	8,39
	Latgales reģions	17	4,06	4,05

Bāze: visi respondenti
**Dati pakļauti svēršanas procedūrai pēc svēršanas parametra: darbnieku skaits*
Šeit un turpmāk atskaitē: procenti svērti, skaits nesvērts

Galvenie secinājumi

Galvenie secinājumi (1)

1. Personīgā saskarsme ar korupciju

1.1. Saskarsme ar valsts un pašvaldību institūcijām, dažādu jautājumu kārtošanas pieredze

Uzņēmēju 2025. gada aptaujā 65% aptaujāto uzņēmumu pārstāvju norādījuši, ka pēdējo divu gadu laikā ar valsts institūcijām ir kontaktējušies vismaz reizi mēnesī vai biežāk, bet 51% vismaz reizi mēnesī vai biežāk ir kontaktējušies ar pašvaldības institūcijām.

Lielākais respondentu īpatsvars norādījuši, ka pēdējo divu gadu laikā ir nācies kārtot autotransporta reģistrāciju vai tehnisko apskati (88%); jautājumus Valsts ieņēmumu dienestā (78%) un inspekcijās vai citās kontrolējošās iestādēs (64%). Šīs atbildes bijušas visbiežāk minētās arī 2022.–2024. gada aptaujās. 2025. gada aptaujā vismaz pusei respondentu bijis jākārto arī atļauju, licenču saņemšana (62%), ar būvniecību saistīti jautājumi (60%) un nekustamā īpašuma lietas (52%). Citas atbildes norādītas salīdzinoši retāk (mazāk nekā 50% respondentu).

1.2. Dažādu neoficiālu risinājumu izmantošana jautājumu kārtošanā

Visbiežāk neoficiālus risinājumus uzņēmēji izmantojuši, kārtojot ar būvniecību saistītus jautājumus (18% no tiem, kuri saskārušies ar būvniecību saistītu jautājumu kārtošanu) un nekustamā īpašuma lietu kārtošanu (attiecīgi, 14%). Pielietotais neoficiālais risinājums pārsvarā ir personisko sakaru izmantošana; nelielu dāvanu pasniegšana nepārsniedz 2%, bet pusdienu vai pasākumu izmaksāšana nepārsniedz 1%. Kopumā no visiem aptaujātajiem uzņēmumu pārstāvjiem 21% ir izmantojuši neoficiālus risinājumus kādu jautājumu kārtošanā; tas ir līdzīgs rezultāts kā 2023. gada aptaujā.

Runājot par neoficiālu maksājumu un pazīšanās izmantošanas tēmu, respondenti biežāk norādījuši, ka zina kāda uzņēmuma pārstāvi, kurš šādus risinājumus ir izmantojis, nekā to, ka to būtu darījuši paši. Kāda uzņēmuma pārstāvi, kurš pēdējā gada laikā izmantojis pazīšanos kā neoficiālu risinājumu kādu jautājumu kārtošanā iestādēs, zina 28% respondentu; paši to darījuši 8%. Uzņēmumu pārstāvjus, kuri devuši dāvanas valsts vai pašvaldības amatpersonām, zina 13%; paši to darījuši 2%. Tādus, kuri veikuši neoficiālus maksājumus, zina 11%; paši to darījuši 1%. Kopumā kopš 2022. gada aptaujas nedaudz ir samazinājies gan to respondentu īpatsvars, kuri zina citus neoficiālu risinājumu izmantotājus, gan to, kuri gada laikā tos izmantojuši paši.

1.3. Korupcijas pazīmes publiskajos iepirkumos

No respondentiem, kuru uzņēmums pēdējo divu gadu laikā ir piedalījies publiskā iepirkuma procedūrā valsts vai pašvaldības iestādē, 44% uzskata, ka atlases procedūra bijusi caurskatāma un viņiem nekādas šaubas nebija radušās. Šis rādītājs kopš 2024. gada aptaujas ir samazinājies par 13 procentpunktiem un atgriezies 2023. gada aptaujas rezultāta līmenī. 34% respondentu pieļauj, ka rezultātus ietekmējusi korupcijas esamība (daļēji to varētu pieņemt par iemeslu — 21%; jā, korupcija ietekmēja uzņēmuma izredzes uzvarēt — 13%). 22% no iepirkuma procedūrā startējušajiem uzņēmējiem nav varējuši sniegt konkrētu atbildi. Salīdzinot rezultātus, kopš 2021. gada respondentu īpatsvars, kuri pieļauj, ka iepirkuma rezultātus ietekmējusi korupcijas esamība, ir 32–36% robežās.

Vērtējot konkrētas korupcijas pazīmes iepirkuma procedūrās, 41% respondentu norādījuši, ka atlases kritēriji bijuši pielāgoti vienam konkrētam uzņēmumam (pakāpenisks kāpums par 9 procentpunktiem kopš 2023. gada); 32% — ka iepirkuma procedūra bijusi pārāk birokrātiska ar nevajadzīgām formālām prasībām (līdzīgs rezultāts kā 2024. gadā); 20% — uzvarētājs bijis jau iepriekš zināms (kritums par 6 procentpunktiem kopš 2024. gada); 20% —kritēriji bijuši neskaidri formulēti (līdzīgs rezultāts kā 2024. gadā); 18% — termiņi bijuši pārāk īsi, lai tajos iekļautos (neliels 3 procentpuktu kāpums kopš 2024. gada). Kopš 2024. gada aptaujas samazinājies respondentu īpatsvars atbildēm par pārējo iepirkuma dalībnieku vienošanos: 7% — pārējie dalībnieki izmantojuši aizliegtu vienošanos, lai uzvarētu konkrēts pretendents (8 procentpunktu kritums); 6% — pārējie dalībnieki vienojušies, lai mākslīgi pazeminātu cenu (6 procentpunktu kritums). 19% respondentu norādījuši atbildi "neviens no minētajiem" (18 procentpunktu kāpums kopš 2024. gada).

Galvenie secinājumi (2)

1.4. Informācijas avoti par negodīgiem vai šaubīgiem darījumiem valsts un pašvaldību iestādēs

Informāciju par negodīgiem vai šaubīgiem darījumiem valsts vai pašvaldības iestādēs respondenti visbiežāk iegūst no masu informācijas līdzekļiem (75%; rādītājs kopš 2021. gada ir 75–78% robežās). Informācija tiek iegūta arī no draugu, paziņu personiskās pieredzes (43%; līdzīgi rezultātam 41% 2024. gadā), dažādiem stāstiem par kādu uzņēmēju pieredzi (35%; pieaugums par 5 procentpunktiem kopš 2024. gada) un personiskās saskarsmes ar valsts un pašvaldības iestādēm (31%; pakāpenisks kritums no 37% 2021. gadā).

1.4. Korupciju veicinošie apstākļi valsts un pašvaldību iestādēs

Visbiežāk (vairāk nekā trešā daļa respondentu) par korupciju veicinošiem apstākļiem tiek uzskatīti: amatos neprofesionāli, nepiemēroti cilvēki (44%; pakāpenisks kāpums par 19 procentpunktiem kopš 2023. gada); amatersonas, partijas cieši saistītas ar uzņēmējiem (43%; pakāpenisks kāpums par 25 procentpunktiem kopš 2023. gada); atbildības trūkums, nav valstiskas domāšanas (42%; pakāpenisks kāpums par 10 procentpunktiem kopš 2023. gada); amatpersonu alkatība, mantrausība, savtīgums (41%; kritums par 7 procentpunktiem salīdzinājumā ar 2024. gadu; rezultāts atgriezies 2023. gada līmenī); birokrātija, procedūru sarežģītība (37%; rezultāts līdzīgs kā 2024. gadā) un draugu, radu, paziņu būšanas, amatos "savi“ cilvēki (35%; rezultāts līdzīgs kā 2024. gadā). Lielāks kāpums kopš 2024. gada ir atbildēm par politiskās gribas apkarot korupciju neesamību (27%; kāpums par 13 procentpuktiem) un nesodīšanu, maziem sodiem, nesodāmības apziņu (27%; kāpums par 12 procentpunktiem).

2. Attieksme pret kukuļdošanu

2.1. Gatavība dot kukuli

Atbildot uz jautājumu, vai tādi uzņēmēji kā respondenti būtu gatavi dot kukuli valsts vai pašvaldības amatpersonai, ja tas būtu būtiski uzņēmuma interesēm un problēma tiktu risināta, 20% norādījuši, ka kopumā jā (6% — jā; 14% — vairāk jā, nekā nē). Šāds rezultāts 20–22% robežās ir kopš 2023. gada aptaujas. Atbildi "kopumā nē" devuši 62% respondentu (44% — nē; 18% — vairāk nē, nekā jā), kas ir 8 procentpunktu kritums kopš 2024. gada. Atšķirība veidojas tajā, ka 2025. gadā lielāks respondentu īparsvars (18%) izvēlējušies atbildi "grūti pateikt".

2.2. Iemesli, kuru dēļ varētu dot kukuli

Lūgti norādīt iemeslus, kuru dēļ uzņēmēji varētu izšķirties dot kukuli kādai valsts amatpersonai, respondenti visbiežāk izvēlējušies atbildes: jautājums vai problēma tiek izskatīts ātrāk (22%); ir lielāka drošība, ka problēma vispār tiks apstiprināta (22%); darbinieku attieksme ir laipnāka un pretimnākoša (21%); normatīvie akti, procedūras ir tik neskaidras un sarežģītas, ka nepieciešama palīdzība vai pretimnākšana (19%); ir pārliecība, ka tiks panākts problēmas vēlamais risinājums (15%); tā ir garantija, ka citās reizēs jautājumus būs iespējams kārtot vieglāk (12%). Citu atbilžu minēšanas biežums nesasniedz 10%. Vairāk nekā puse respondentu (54%) atbildējuši, ka nekādos apstākļos nedotu kukuli vai dāvanu valsts vai pašvaldības amatpersonai. Salīdzinot ar iepriekšējo aptauju rezultātiem, visu iemeslu minēšanas biežums ir zemāks, tā vietā kopš 2024. gada par 18 procentpunktiem pieaudzis minēšanas biežums atbildei par kukuļa vai dāvanas nedošanu nekādos apstākļos.

2.2. Robeža, kad pateicība/dāvana kļūst par kukuli

Tieši puse aptaujāto uzņēmēju (50%) norādījuši, ka jebkura dāvana ir kukulis; salīdzinot ar iepriekšējiem gadiem, tas ir kāpums par 11 procentpunktiem. 18% respondentu norādījuši, ka, viņuprāt, par kukuli kļūst pateicība/dāvana vairāk nekā 100 eiro vērtībā; šis rādītājs ir līdzīgs kā 2024. gada aptaujā.

Galvenie secinājumi (3)

3. Priekšstati par korupcijas mazināšanu un korupcijas problēmas aktualitāti

3.1. Priekšstati par dažādu pasākumu nepieciešamību korupcijas mazināšanai

Aptaujātie respondenti visbiežāk uzskata, ka korupcija valsts un pašvaldību iestādēs jāmazina, piespriežot bargus un reālus sodus pārkāpējiem (48%); atbalstot uzņēmējus un uzlabojot uzņēmējdarbības vidi (41%); amatpersonas pieņemot darbā atklāta konkursa kārtībā (36%); nodrošinot lielāku atklātību un caurskatāmību (36%); sakārtojot iepirkumu norisi (32%). Tikai 3% respondentu atbildējuši, ka cīnīties ar korupciju nav iespējams.

Salīdzinot ar iepriekšējo gadu aptauju rezultātiem, lielākais kāpums ir atbildei, ka jāatbalsta uzņēmēji un jāuzlabo uzņēmējdarbības vide (no 24–27% 2023. un 2024. gada aptaujās līdz 41% 2025. gadā).

3.2. Priekšstati par korupcijas problēmas aktualitātes izmaiņām Latvijā pēdējo četru gadu laikā

Ceturtā daļa (25%) respondentu uzskata, ka problēmas ar augsta līmeņa valsts amatpersonu kukuļošanu pēdējo četru gadu laikā kopumā ir palielinājušās (ievērojami palielinājušās — 12%; nedaudz palielinājušās — 13%). Problēmas kā kopumā samazinājušās novērtē 28% aptaujāto (ievērojami samazinājušās — 7%; nedaudz samazinājušās — 21%). 47% šīs problēmas uzskata par nemainīgām. Kopējie rezultāti ir ļoti līdzīgi 2024. gada aptaujas rezultātiem.

Līdzīgā veidā lūgti, vērtēt korupcijas problēmu izmaiņas ar zemākā līmeņa valsts amatpersonu kukuļošanu pēdējo četru gadu laikā, 20% respondentu uzskata, ka tās ir kopumā palielinājušās (ievērojami palielinājušās — 7%; nedaudz palielinājušās — 13), un tas ir kopējā rādītāja pieaugums par 7 procentpunktiem kopš 2024. gada un augstākais rezultāts kopš 2021. gada. 29% respondentu (zemākais rādītājs kopš 2021. gada) norādījuši, ka problēmas ir kopumā samazinājušās (ievērojami — 7%; nedaudz — 22%). Problēmas par nemainīgām uzskata 51% respondentu (8 procentpunktu kritums kopš 2024. gada).

4. Dažādu institūciju godīguma vērtējums

4.1. Dažādu institūciju godīguma vērtējums

Vērtējot dažādu institūciju, valsts iestāžu, uzņēmumu godīgumu korupcijas kontekstā, uzņēmēji par visgodīgāko uzskata Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienestu (godīguma indekss 60), Uzņēmumu reģistru (58), un Ceļu satiksmes drošības direkciju (52). Tālāk seko Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūra (51) un Pilsonības un migrācijas lietu pārvalde (48). Negatīvs godīguma indekss ir pašvaldību kapitālsabiedrībām (-0,02), Latvijas valdībai (-10), parlamentam (-14) un politiskajām partijām (-36).

Salīdzinot godīguma indeksa rādītājus ar iepriekšējo gadu rezultātiem, Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta godīguma vērtējums ir samazinājies, neraugoties uz augstākās pozīcijas saglabāšanu (no 80 2024. gadā līdz 60 2025. gadā. Lielākās pozitīvās izmaiņas ir Iepirkumu uzraudzības biroja (no -0,3 2024. gadā līdz 21 2025. gadā), Konkurences padomes (no 10 2024. gadā līdz 27 2025. gadā) un Valsts kontroles (no 24 2024. gadā līdz 39 2025. gadā) godīguma novērtējumā.

4.2. KNAB godīguma vērtējums

KNAB godīguma indekss ir 22; kopumā 50% aptaujāto uzņēmēju to vērtē kā kopumā godīgu (ļoti godīgi jeb vērtējums "5" — 20%; vērtējums "4" — 30%). KNAB kā kopumā negodīgu vērtē 19% aptaujāto (negodīgi jeb "1" — 7%; vērtējums "2" — 12%). Gandrīz trešā daļa respondentu (31%) snieguši neitrālu vērtējumu "3".

Salīdzinot KNAB godīguma indeksu ar iepriekšējo gadu rezultātiem, tas kopš 2022. gada ir uzlabojies par 14 procentpunktiem (par 8 procentpunktiem kopš 2024. gada) un atgriezies apmēram 2021. gada līmenī.

Rezultāti

1. Personīgā saskarsme ar korupciju

1.1. Saskarsme ar valsts un pašvaldību institūcijām, dažādu jautājumu kārtošanas pieredze

Dinamika 2021.–2025.

K7. Cik bieži Jums kā sava uzņēmuma pārstāvim pēdējo divu gadu laikā caurmērā ir iznācis kontaktēties ar valsts institūcijām?

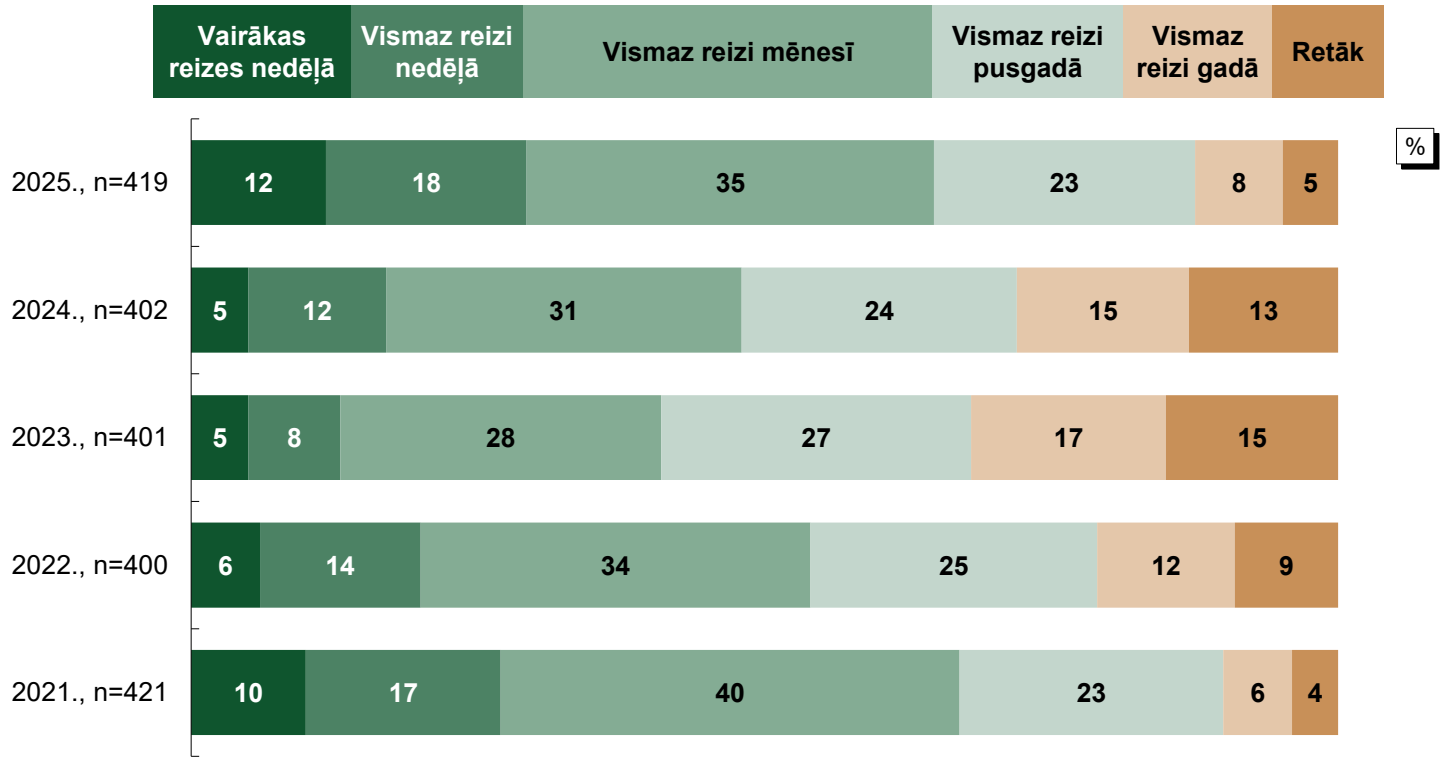

Bāze: visi respondenti (skat. "n=" grafikā)

1.1. Saskarsme ar valsts un pašvaldību institūcijām, dažādu jautājumu kārtošanas pieredze

Dinamika 2021.–2025.

K8. Cik bieži Jums kā sava uzņēmuma pārstāvim pēdējo divu gadu laikā caurmērā ir iznācis kontaktēties ar pašvaldības institūcijām?

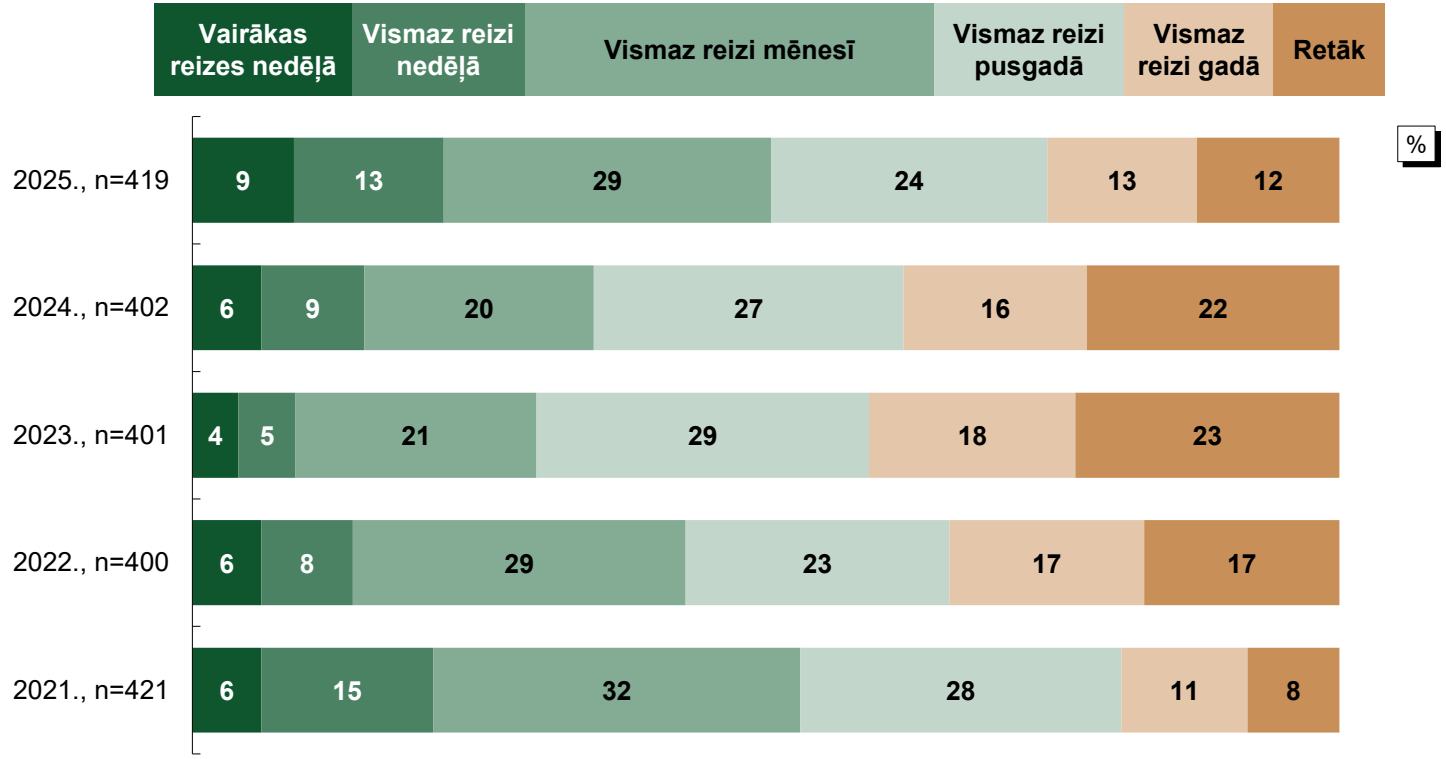

Bāze: visi respondenti (skat. "n=" grafikā)

1.1. Saskarsme ar valsts un pašvaldību institūcijām, dažādu jautājumu kārtošanas pieredze

Dinamika 2022.–2025.

K9. Sakiet, lūdzu, vai pēdējo divu gadu laikā Jūsu uzņēmumam ir nācies kārtot šādus jautājumus?

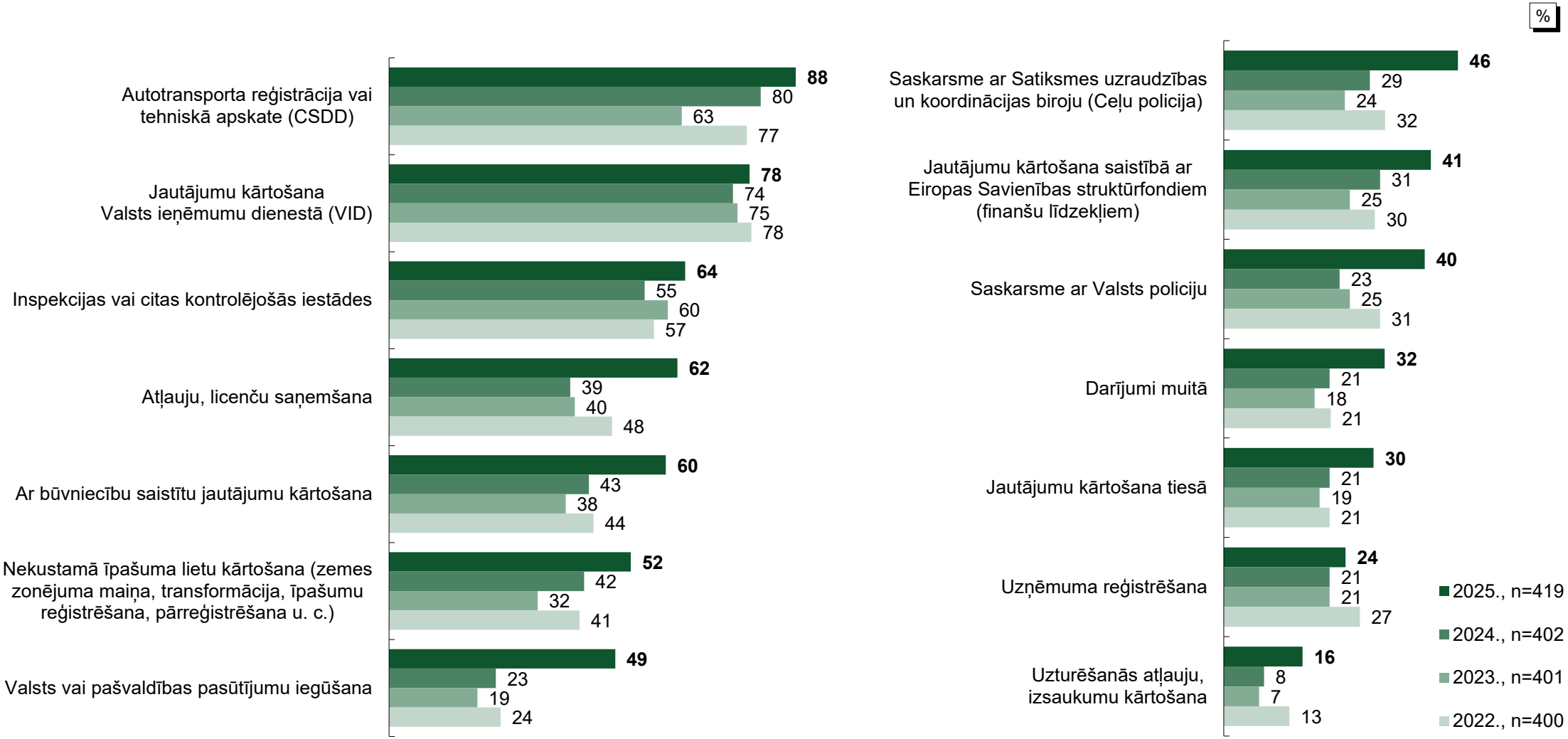

Bāze: visi respondenti (skat. "n=" grafikā)
Vairākatbilžu jautājums (% summa > 100)

1.2. Dažādu neoficiālu risinājumu izmantošana jautājumu kārtošanā

Kopējie rezultāti

K10. Vai Jums nācās izmantot kādu/-us no uzskaitītajiem paņēmieniem, lai nokārtotu šo jautājumu?

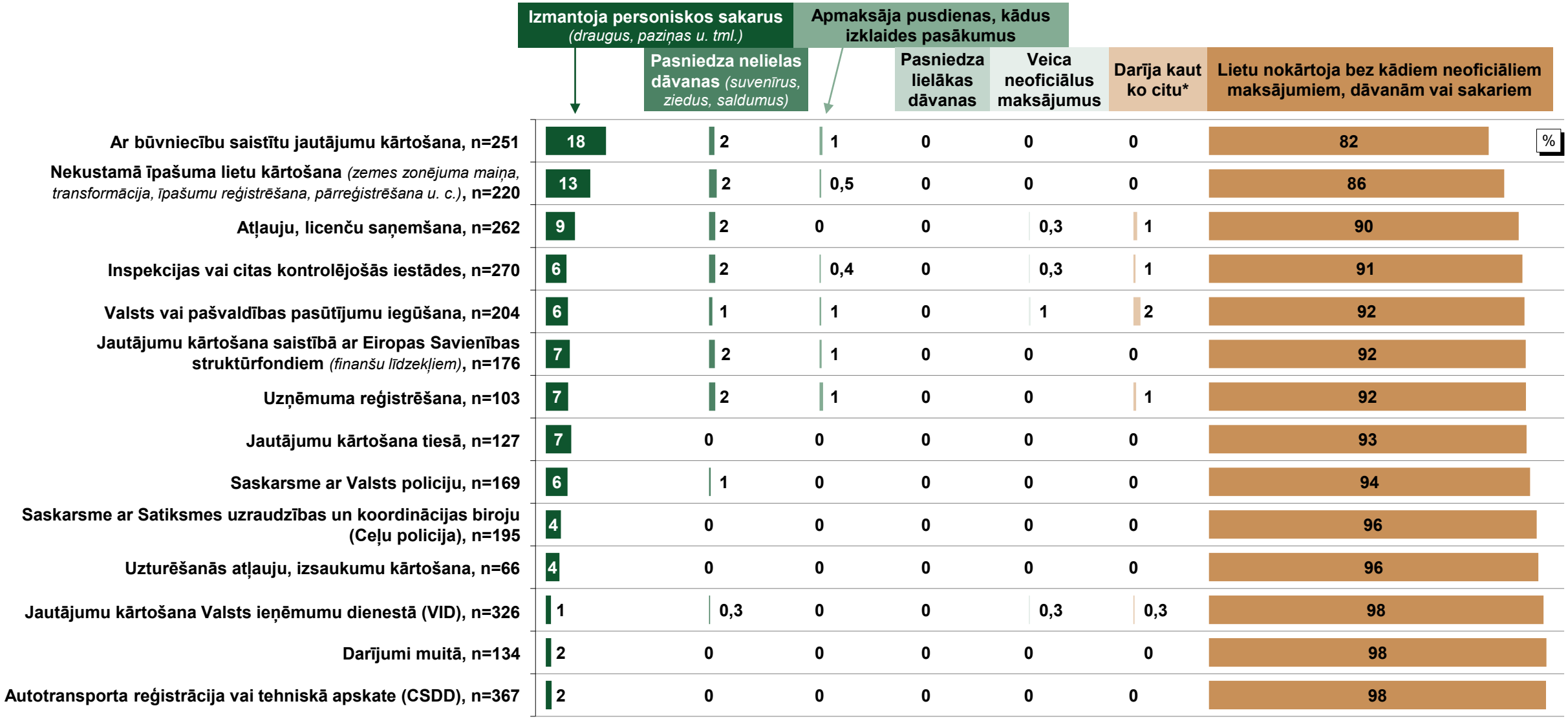

Bāze: respondenti, kuri ir saskārušies ar attiecīgo jautājumu (skat. "n=" grafikā); vairākatbilžu jautājums (% summa > 100)
Dati ranžēti pēc atbilžu varianta «Lietu nokārtoja bez kādiem neoficiāliem maksājumiem, dāvanām vai sakariem» augošā secībā
**Atvērtā atbilžu varianta "Darīja kaut ko citu" atšifrējumu skatīt nākamajā slaidā*

1.2. Dažādu neoficiālu risinājumu izmantošana jautājumu kārtošanā

K10. Vai Jums nācās izmantot kādu/-us no uzskaitītajiem paņēmieniem, lai nokārtotu šo jautājumu?

Atbilžu varianta "Darīja kaut ko citu" atšifrējums:

Atļauju, licenču saņemšana	Skaits
draudēju	1
izmantoju profesionālu palīdzību ārpus rindas	1
izmantoju sakarus, lai uzzinātu pie kura speciālista vērsties, šis nav par korupciju, bet gan par struktūras sakārtošanu un skaidrību	1
Kopā	**3**

Inspekcijas vai citas kontrolējošās iestādes	Skaits
draudi	1
ir bijušas reizes, kad nācās aizrādīt kontrolējošo iestāžu darbiniekiem par viņu nekompetenci un iespējamām uzņēmuma pretdarbībām pret konkrēto inspicētāju/-iem	1
Kopā	**2**

Valsts vai pašvaldības pasūtījumu iegūšana	Skaits
atbalstīju pašvaldības uzņēmumus [nav precizēts]	1
neko nedarīju, tādēļ arī nekas neizdevās	1
pelēka zona, kur daudz kas tiek sarunāts [nav precizēts]	1
telefonsaruna apstiprina, ka papīrs un atspoguļojums mājas lapā panes daiļrunību, kas ir tāla no realitātes un sistēma turpina darboties savā gaitā [nav precizēts]	1
Kopā	**4**

Uzņēmuma reģistrēšana	Skaits
draudēju	1
Kopā	**1**

Jautājumu kārtošana Valsts ieņēmumu dienestā (VID)	Skaits
negribu publicēt	1
Kopā	**1**

Bāze: respondenti, kuri ir saskārušies ar attiecīgo jautājumu

1.2. Dažādu neoficiālu risinājumu izmantošana jautājumu kārtošanā

Dinamika 2022.–2025.

K10. Vai Jums nācās izmantot kādu/-us no uzskaitītajiem paņēmieniem, lai nokārtotu šo jautājumu?

Pēdējo 2 gadu laikā, risinot attiecīgos jautājumus, izmantoja kādus neoficiālus maksājumus, dāvanas vai pazīšanos

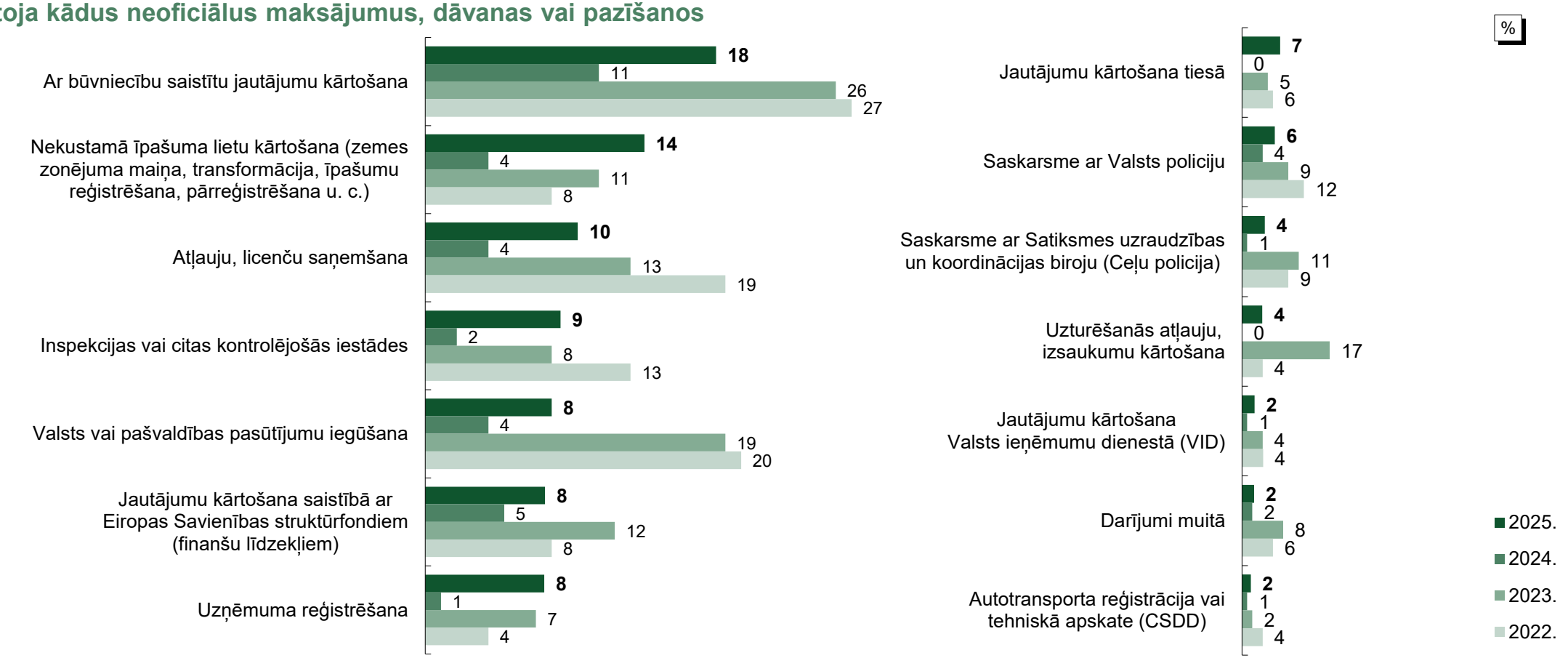

Bāze: respondenti, kuri ir saskārušies ar attiecīgo jautājumu (ar būvniecību saistītu jautājumu kārtošana: 2022., n=177; 2023., n=151; 2024., n=171; 2025., n=251; nekustamā īpašuma lietu kārtošana: 2022., n=163; 2023., n=130; 2024., n=167; 2025., n=220; atļauju licenču saņemšana: 2022., n=191; 2023., n=159; 2024., n=158; 2025., n=262; inspekcijas vai citas kontrolējošās iestādes: 2022., n=226; 2023., n=241; 2024., n=223; 2025., n=270; valsts vai pašvaldības pasūtījumu iegūšana: 2022., n=94; 2023., n=75; 2024., n=91; 2025., n=204; jautājumu kārtošana saistībā ar Eiropas Savienības struktūrfondiem: 2022., n=118; 2023., n=101; 2024., n=125; 2025., n=176; uzņēmumu reģistrēšana: 2022., n=106; 2023., n=83; 2024., n=83; 2025., n=103; jautājumu kārtošana tiesā: 2022., n=85; 2023., n=77; 2024., n=86; 2025., n=127; saskarsme ar Valsts policiju: 2022., n=123; 2023., n=100; 2024., n=93; 2025., n=169; saskarsme ar Satiksmes uzraudzības un koordinācijas biroju (Ceļu policija): 2022., n=127; 2023., n=98; 2024., n=118; 2025., n=195; uzturēšanās atļauju, izsaukumu kārtošana: 2022., n=51; 2023., n=30; 2024., n=32; 2025., n=66; jautājumu kārtošana Valsts ieņēmumu dienestā (VID): 2022., n=313; 2023., n=299; 2024., n=296; 2025., n=326; darījumi muitā: 2022., n=85; 2023., n=71; 2024., n=83; 2025., n=134; autotransporta reģistrācija vai tehniskā apskate (CSDD): 2022., n=307; 2023., n=252; 2024., n=323; 2025., n=367)

1.2. Dažādu neoficiālu risinājumu izmantošana jautājumu kārtošanā

K10. Vai Jums nācās izmantot kādu/-us no uzskaitītajiem paņēmieniem, lai nokārtotu šo jautājumu?

Pēdējo 2 gadu laikā, risinot jautājumus:

2025. gada rezultāti sociāldemogrāfiskajās grupās

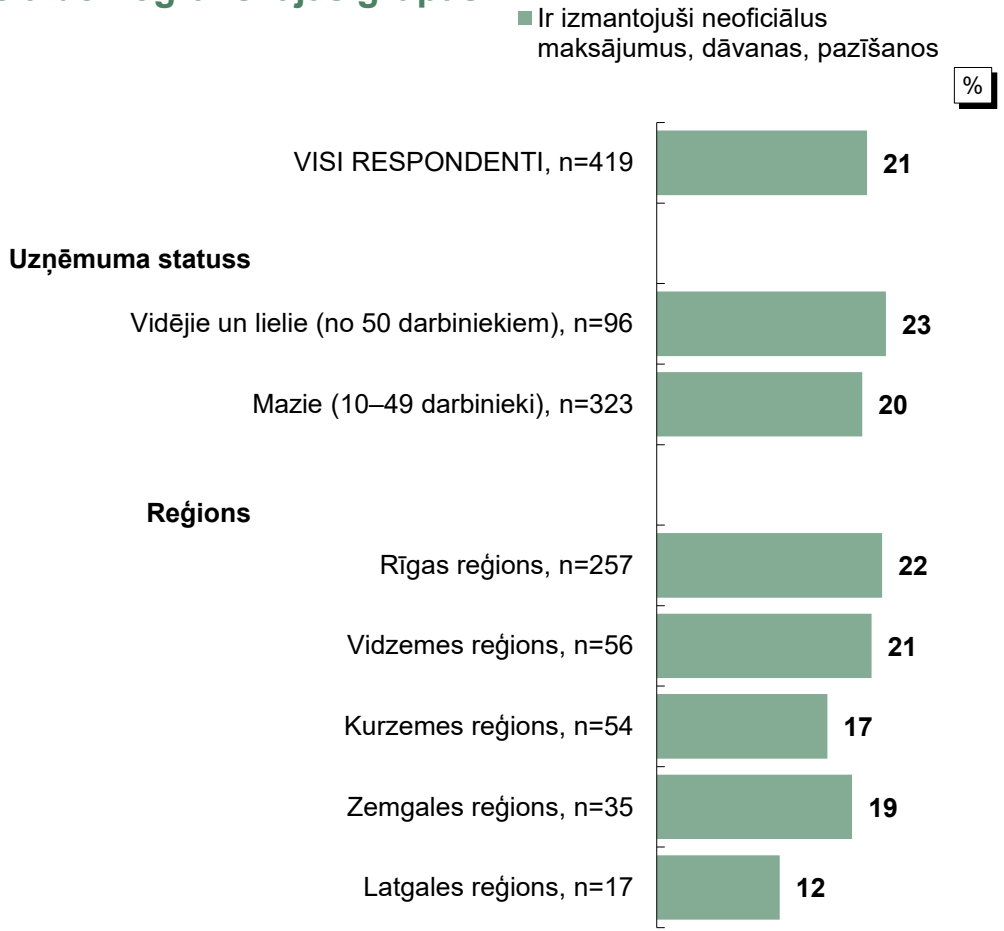

Bāze: respondenti attiecīgajās grupās (skat. "n=" grafikā)

Dinamika 2021.–2025.

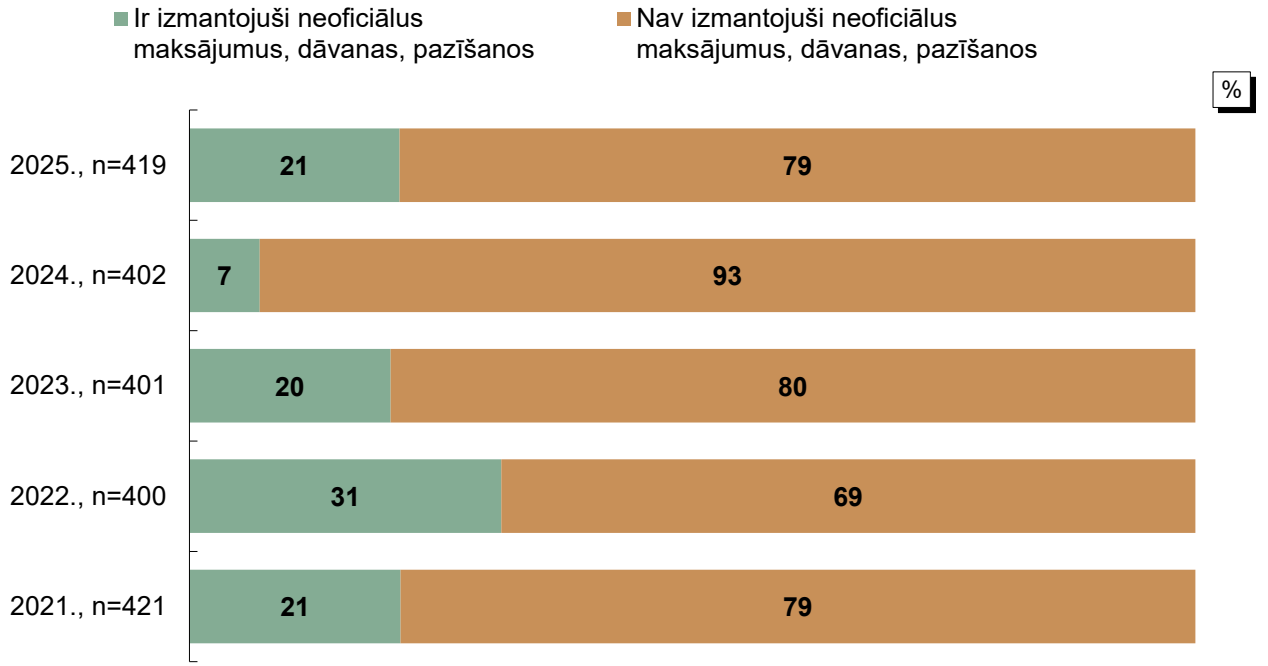

Bāze: visi respondenti (skat. "n=" grafikā)

1.2. Dažādu neoficiālu risinājumu izmantošana jautājumu kārtošanā

Dinamika 2021.–2025.

K11. Lūdzu, sniedziet atbildes uz sekojošiem jautājumiem par neoficiālu maksājumu un pazīšanās izmantošanu.

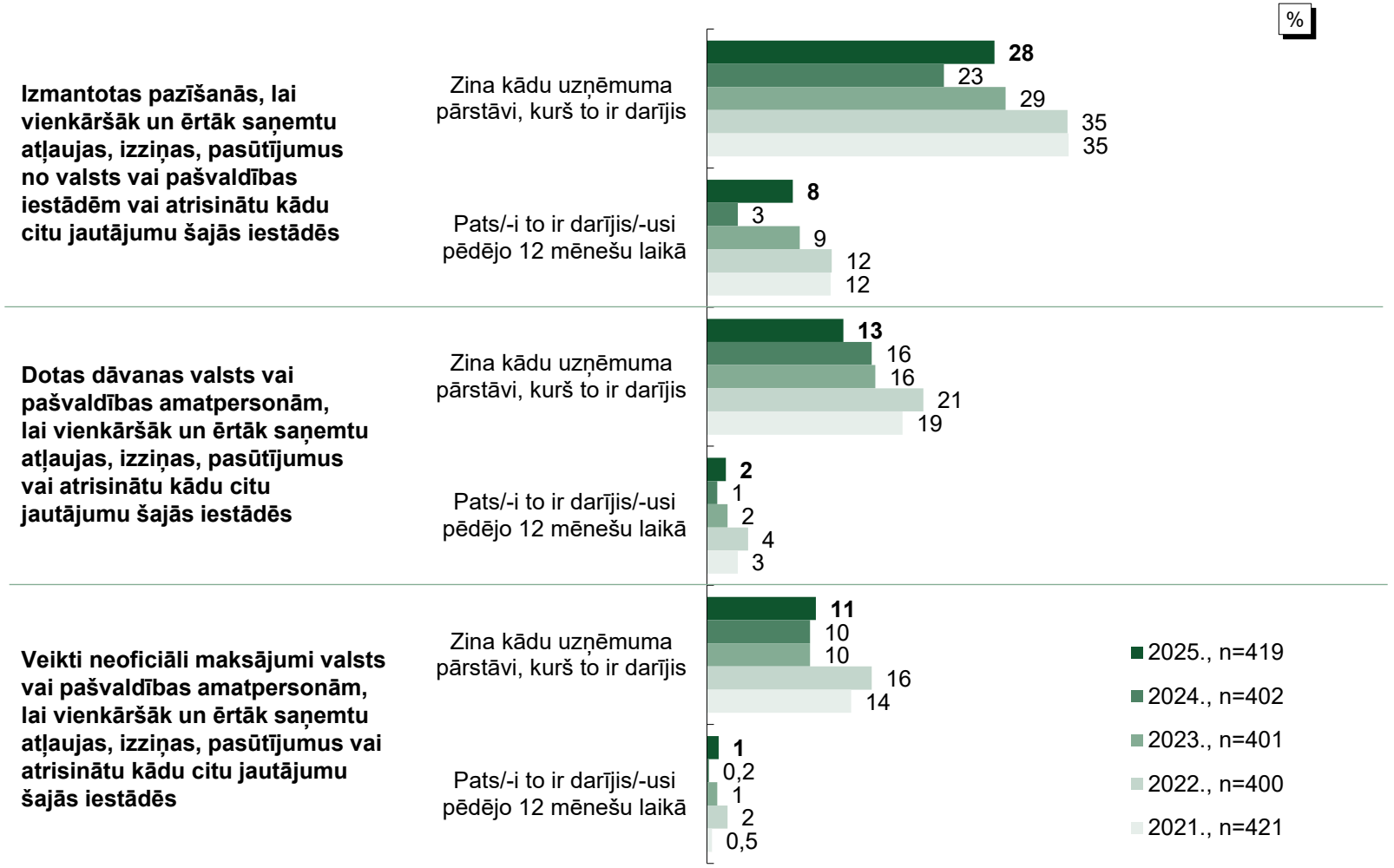

Bāze: visi respondenti (skat. "n=" grafikā)

1.3. Korupcijas pazīmes publiskajos iepirkumos

Kopējie rezultāti

K12. Vai pēdējo divu gadu laikā Jūsu uzņēmums ir piedalījies publiskā iepirkuma procedūrā valsts vai pašvaldību iestādē?

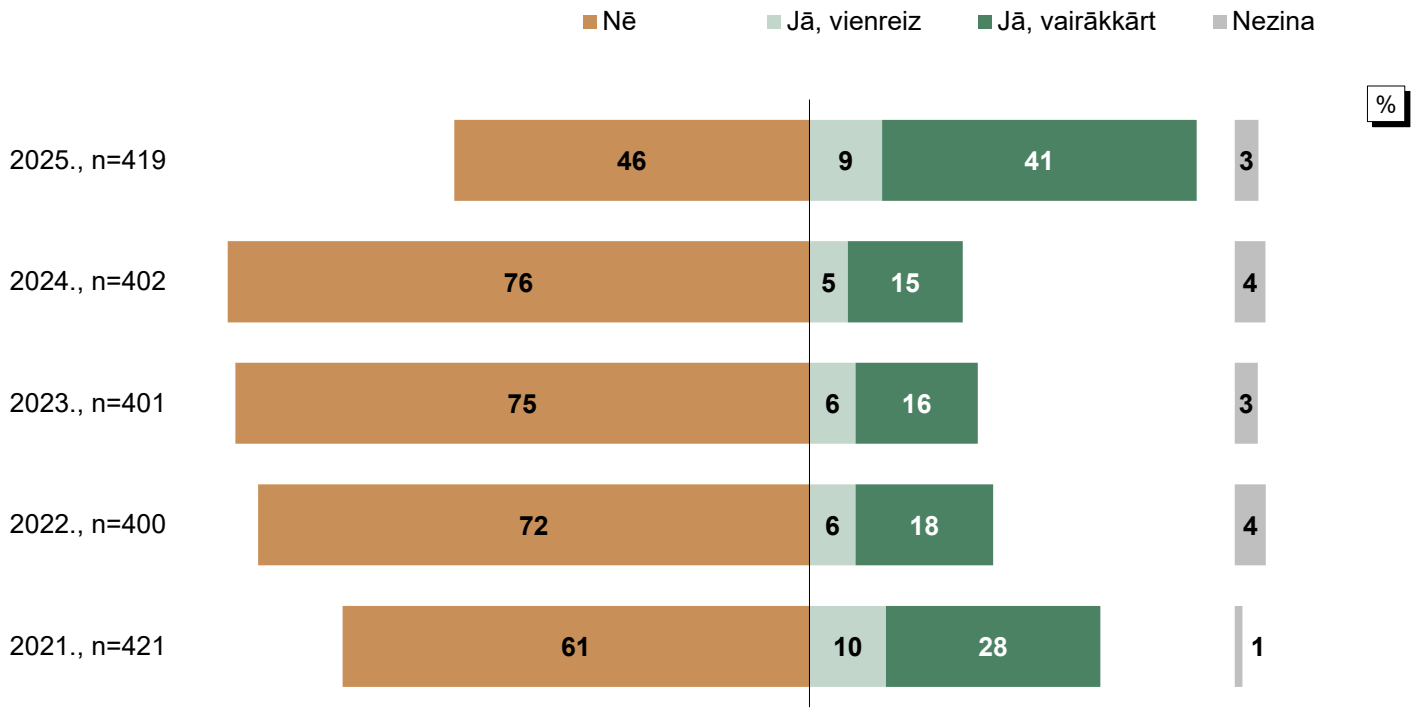

Bāze: visi respondenti (skat. "n=" grafikā)

1.3. Korupcijas pazīmes publiskajos iepirkumos

Kopējie rezultāti

K12.1. Vai, Jūsuprāt, korupcijas esamība ir ietekmējusi Jūsu panākumus, piedaloties publiskā iepirkuma procedūrā valsts vai pašvaldību iestādē?

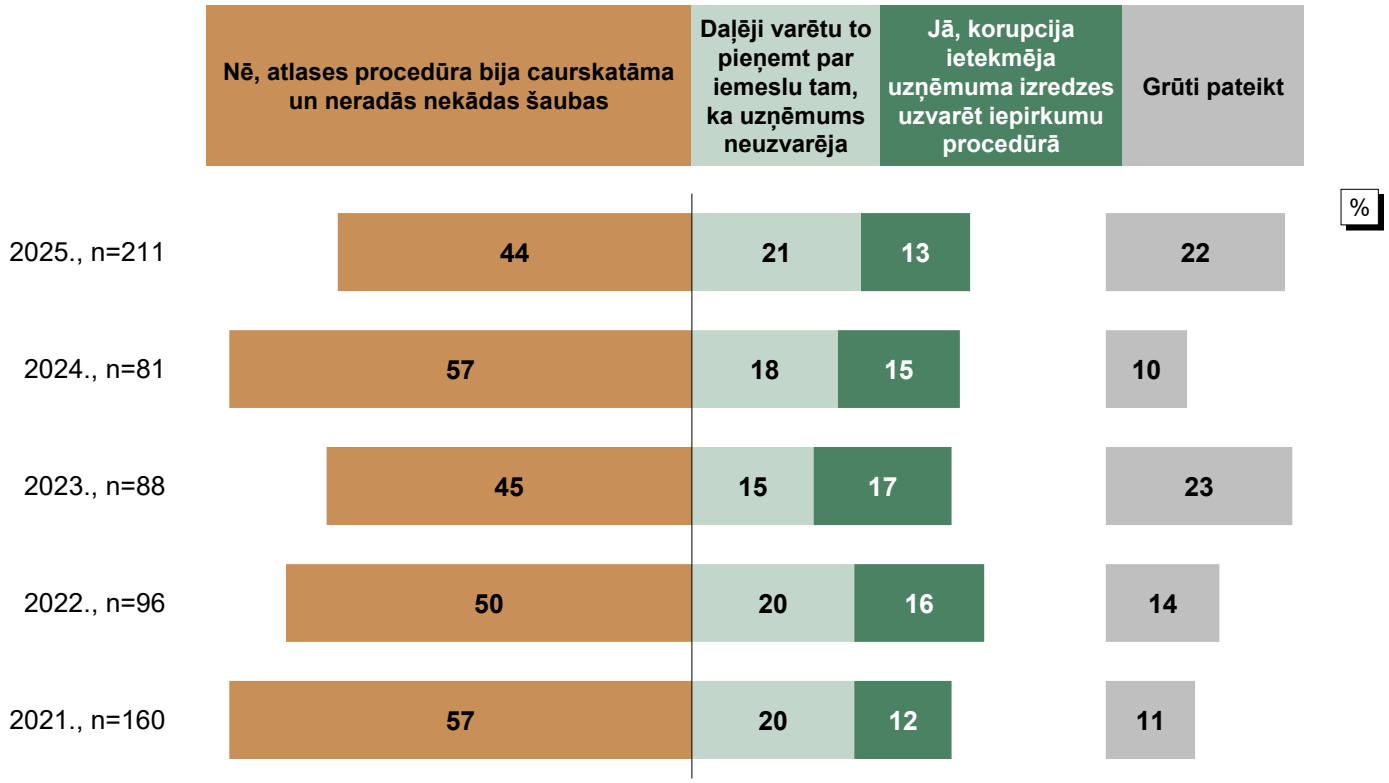

Bāze: respondenti, kuru uzņēmums pēdējo divu gadu laikā ir piedalījies publiskā iepirkuma procedūrā valsts vai pašvaldību iestādē (skat. "n=" grafikā)

1.3. Korupcijas pazīmes publiskajos iepirkumos

Kopējie rezultāti

K12.2. Vai, Jūsuprāt, publiskā iepirkuma procedūrā valsts vai pašvaldību iestādē pastāvēja kādi no zemāk minētajiem apstākļiem?

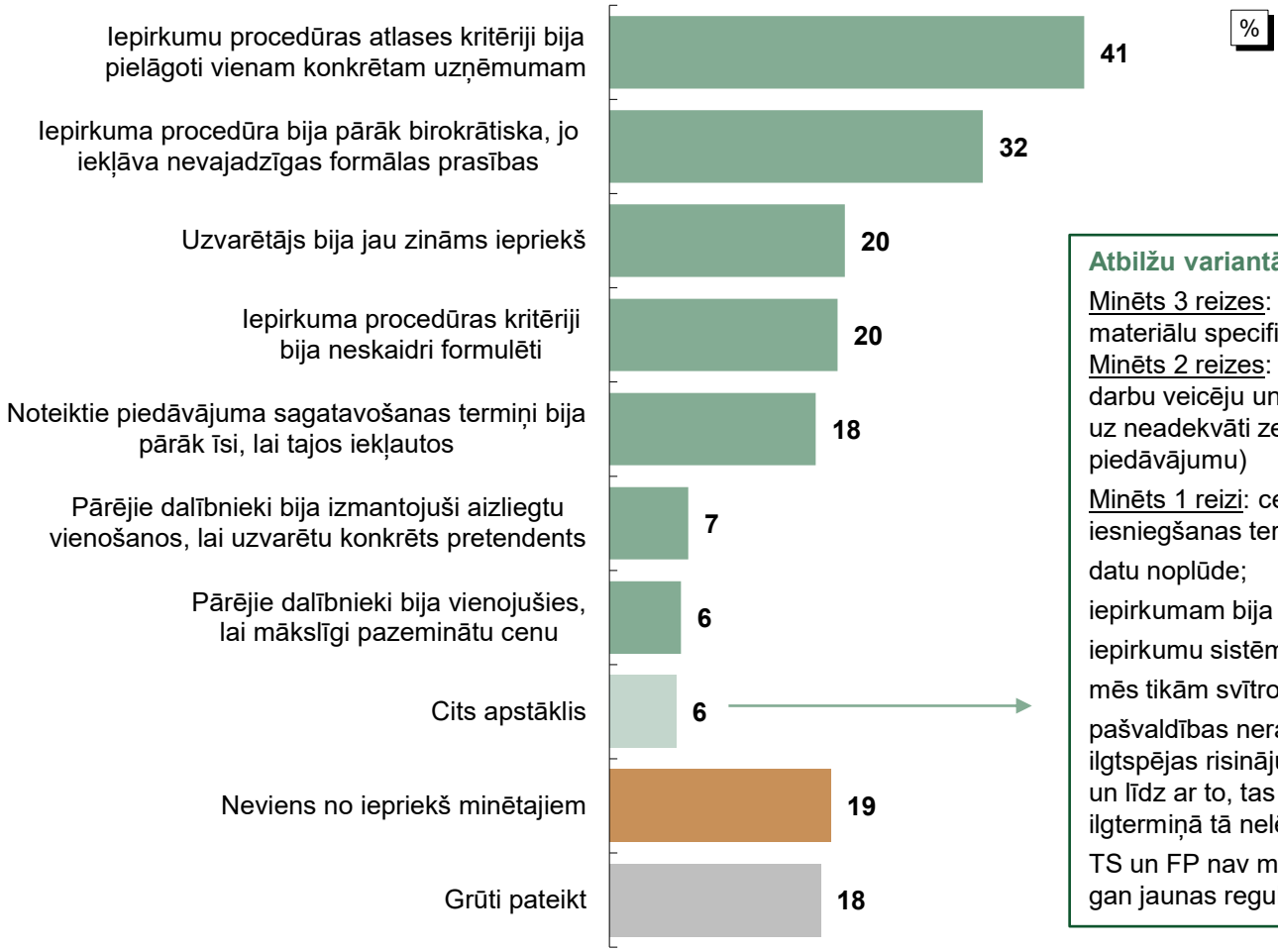

Atbilžu variantā "Cits apstāklis" norādītas šādas atbildes:

Minēts 3 reizes: neskaidri darba/tehniskie uzdevumi; ielikta materiālu specifikācija, kāda neeksistē

Minēts 2 reizes: gadiem ilgstoša saistība starp izsludinātāju un darbu veicēju un dominēšana iepirkumā (tostarp, neraugoties uz neadekvāti zemu cenu un specifikācijai neatbilstošu piedāvājumu)

Minēts 1 reizi: cenu vairākkārt pārjautāja, pagarinot iesniegšanas termiņu;

datu noplūde;

iepirkumam bija pārāk maz pieejami līdzekļi tā realizācijai;

iepirkumu sistēma ir ļoti sarežģīta;

mēs tikām svītroti no dalības formālu iemeslu dēļ;

pašvaldības neracionāli izlieto līdzekļus, nedomājot par ilgtspējas risinājumiem, par ko mēs kā uzņēmums domājam un līdz ar to, tas palielina mūsu pakalpojuma cenu šodien, bet ilgtermiņā tā nelēkā kā tirgus cena;

TS un FP nav mainījušies vairāk kā 10 gadus, kuru laikā ir gan jaunas regulas, gan izpildes kārtības

Bāze: respondenti, kuru uzņēmums pēdējo divu gadu laikā ir piedalījies publiskā iepirkuma procedūrā valsts vai pašvaldību iestādē, n=211
Vairākatbilžu jautājums (% summa > 100)

1.3. Korupcijas pazīmes publiskajos iepirkumos

Dinamika 2022.–2025.

K12.2. Vai, Jūsuprāt, publiskā iepirkuma procedūrā valsts vai pašvaldību iestādē pastāvēja kādi no zemāk minētajiem apstākļiem?

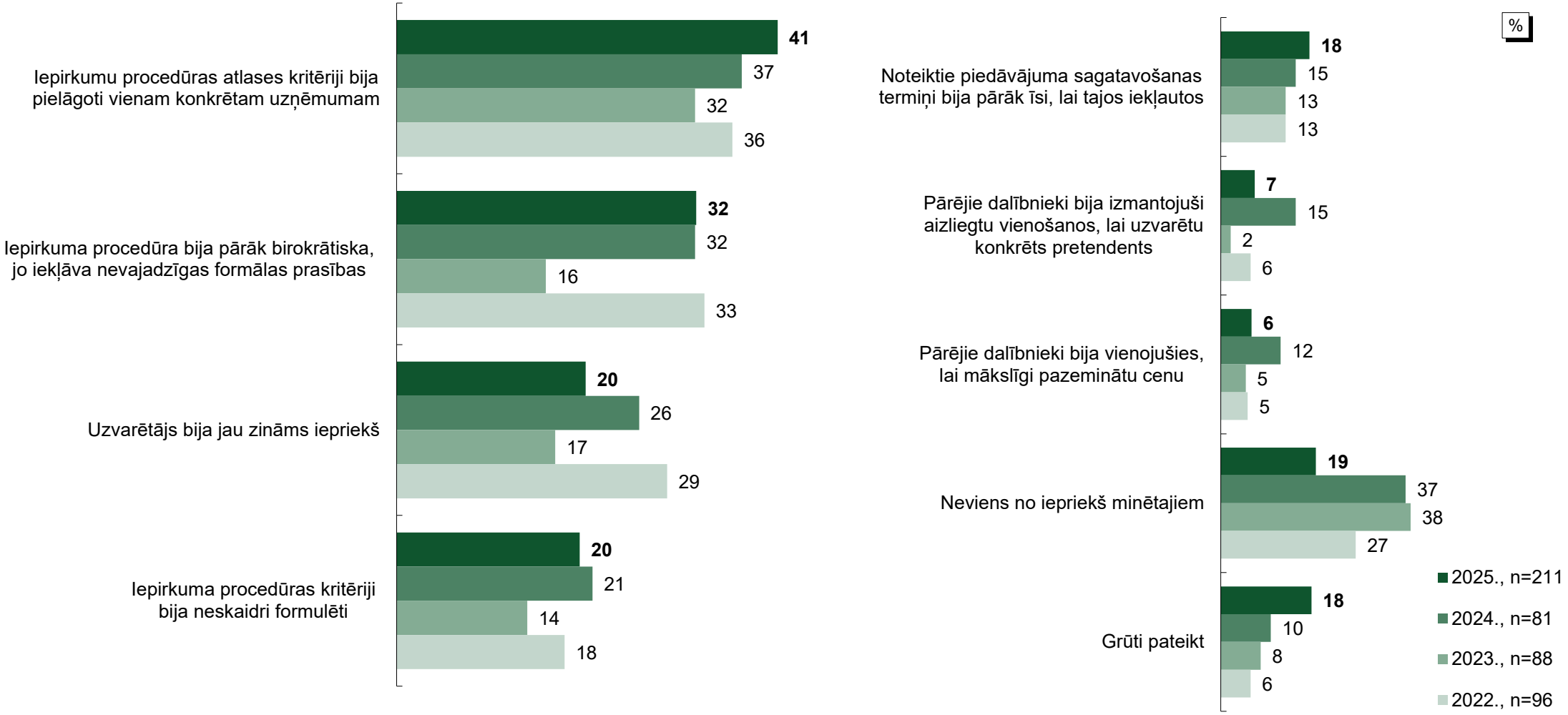

Bāze: respondenti, kuru uzņēmums pēdējo divu gadu laikā ir piedalījies publiskā iepirkuma procedūrā valsts vai pašvaldību iestādē(skat. "n=" grafikā)
Vairākatbilžu jautājums (% summa > 100)

1.4. Informācijas avoti par negodīgiem vai šaubīgiem darījumiem valsts un pašvaldību iestādēs

Kopējie rezultāti

K6. Vispārīgi runājot, sakiet, lūdzu, kur Jūs pamatā gūstat informāciju par negodīgiem vai šaubīgiem darījumiem valsts un pašvaldības iestādēs?

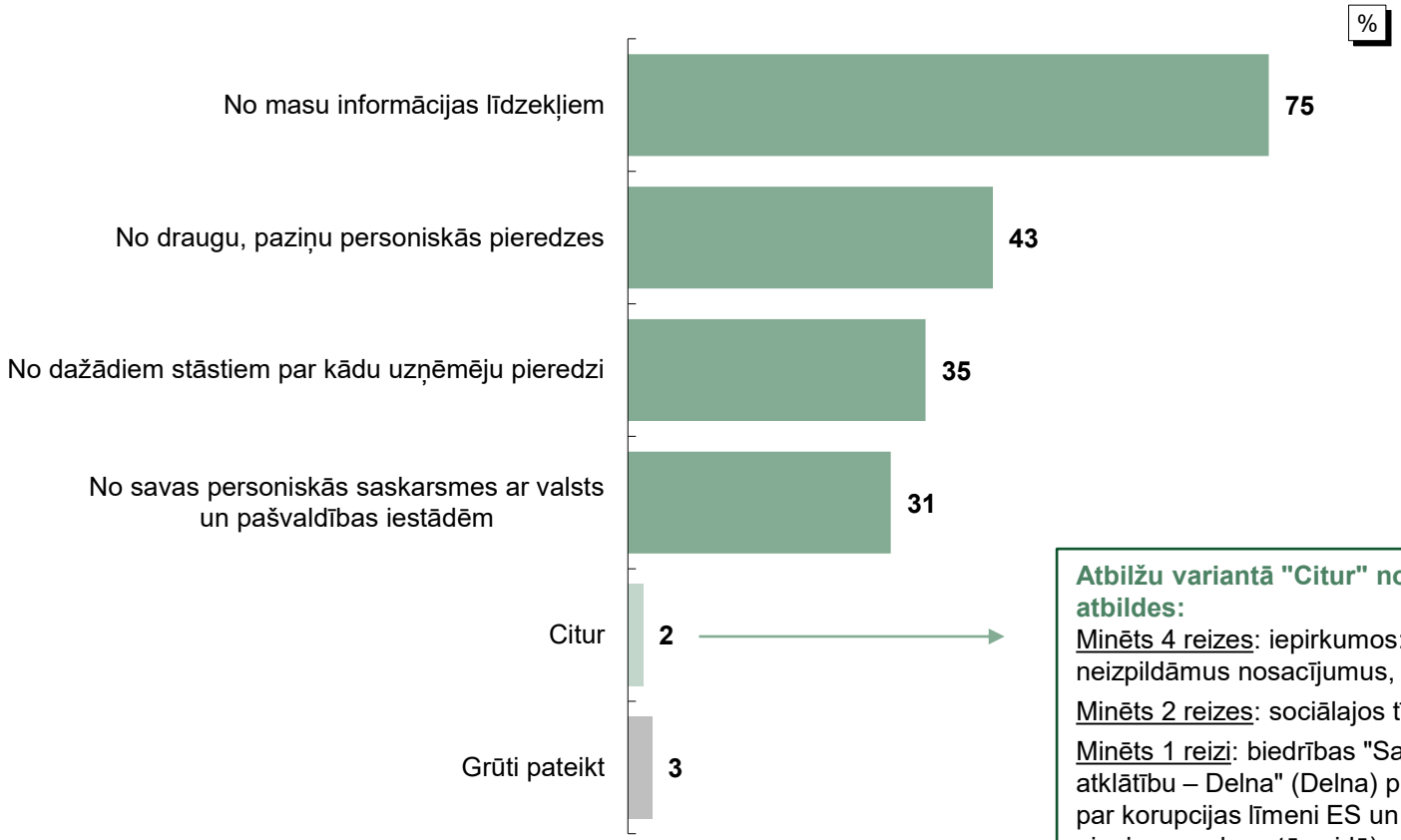

Atbilžu variantā "Citur" norādītas šādas atbildes:

Minēts 4 reizes: iepirkumos: redzot izsludināto, neizpildāmus nosacījumus, rezultātus

Minēts 2 reizes: sociālajos tīklos

Minēts 1 reizi: biedrības "Sabiedrība par atklātību – Delna" (Delna) pieejamā statistika par korupcijas līmeni ES un Latvijā (informācija pieejama apkopotā veidā);

firmas.lv datu analīzes;

nav atbildes

Bāze: visi respondenti, n=419
Vairākatbilžu jautājums (% summa > 100)

1.4. Informācijas avoti par negodīgiem vai šaubīgiem darījumiem valsts un pašvaldību iestādēs

Dinamika 2021.–2025.

K6. Vispārīgi runājot, sakiet, lūdzu, kur Jūs pamatā gūstat informāciju par negodīgiem vai šaubīgiem darījumiem valsts un pašvaldības iestādēs?

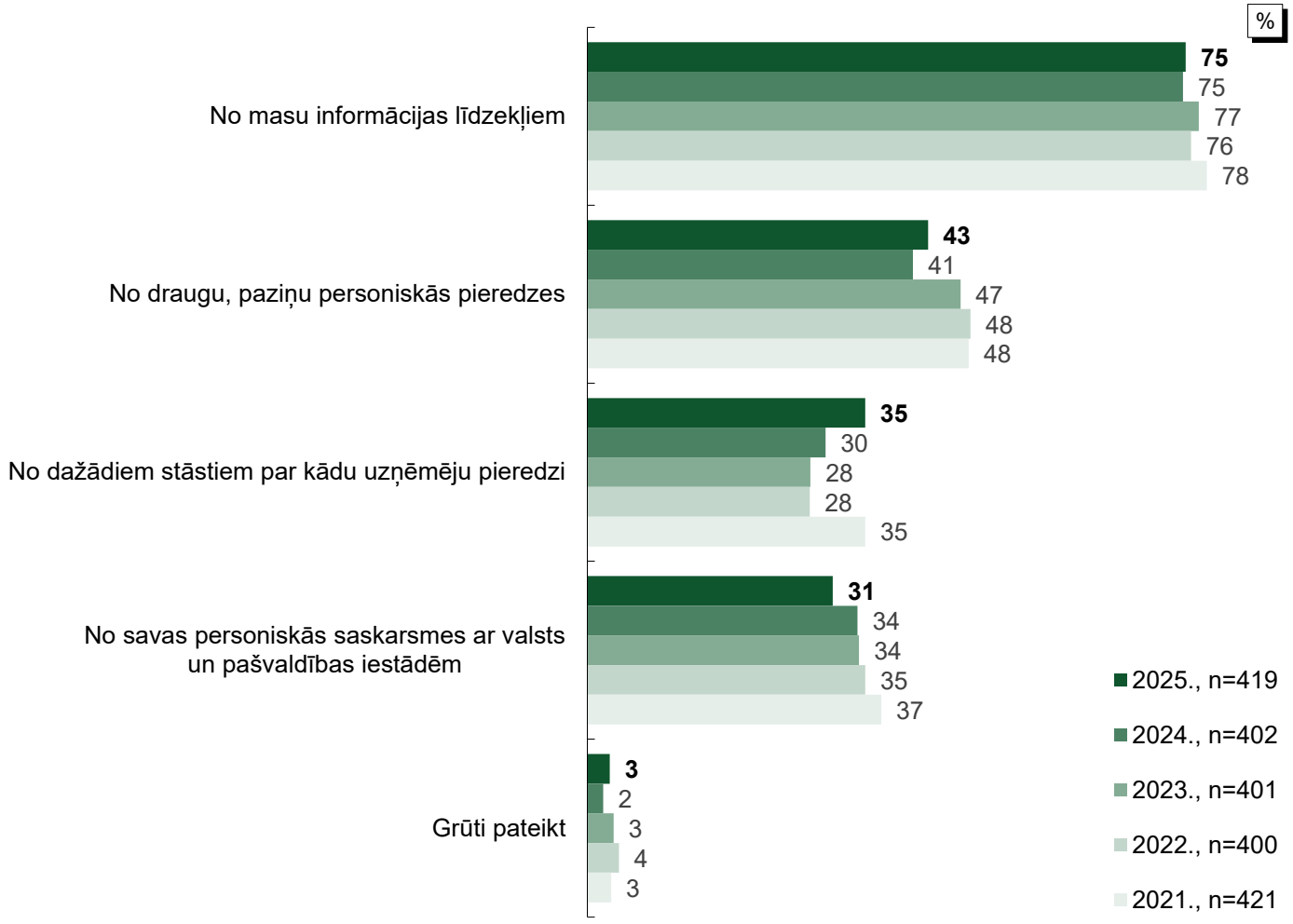

Bāze: visi respondenti (skat. "n=" grafikā)
Vairākatbilžu jautājums (% summa > 100)

1.5. Korupciju veicinošie apstākļi valsts un pašvaldību iestādēs

Kopējie rezultāti

K4. Kā Jūs domājat, kas ir galvenie korupciju veicinošie apstākļi valsts un pašvaldības iestādēs?

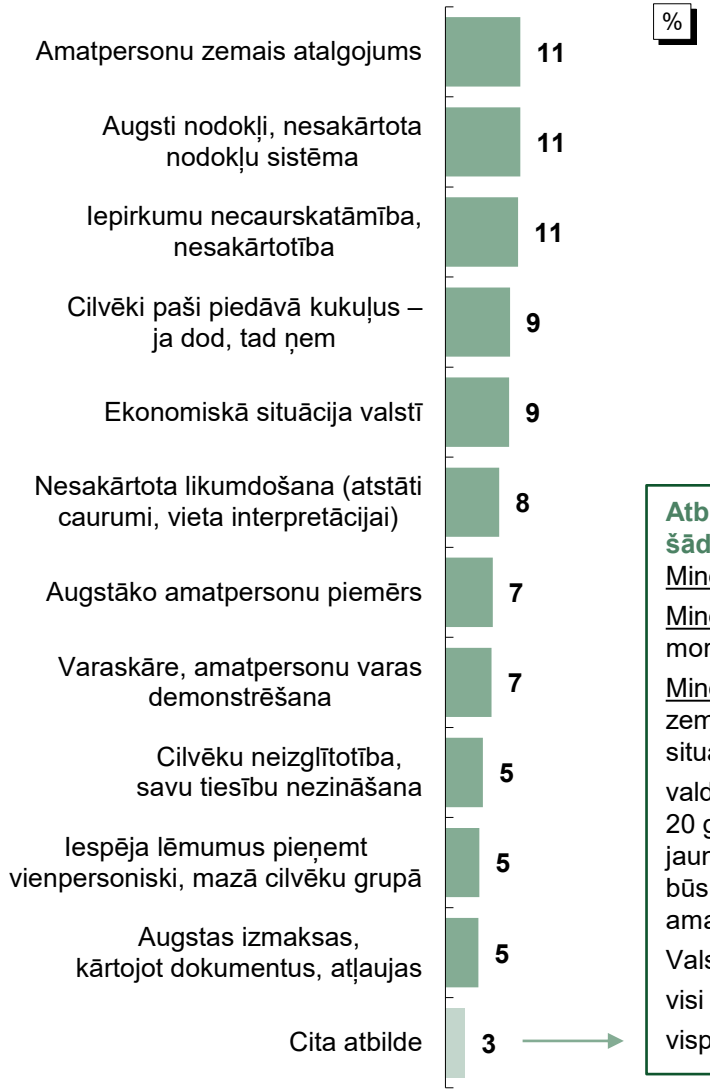

Atbilžu variantā "Cita atbilde" norādītas šādas atbildes:

Minēts 5 reizes: nav viedokļa/pieredzes/atbildes

Minēts 2 reizes: zems apziņas līmenis; zemas morāles un ētikas normas vai to neesamība

Minēts 1 reizi: likumdošanas piemērošana ir zemā līmenī, nevar uzrakstīt likuma pantu katrai situācijai, tādēļ piemērošana ir izšķiroša;

valdība nemainās, cilvēki, tie kas ir vairāk par 20 gadus korumpēti maksimāli, tie kas atnāk jaunie, ja neiestāsies korupcijas shēmās, tad būs neaktuāli un izspiesti no valdības vai amatpersonas statusa;

Valsts kontroles vājā darbība;

visi augstāk minētie;

vispārēja vienaldzība par apkārtējo situāciju

Bāze: visi respondenti, n=419
Vairākatbilžu jautājums (% summa > 100)

1.5. Korupciju veicinošie apstākļi valsts un pašvaldību iestādēs

Dinamika 2022.–2025.

K4. Kā Jūs domājat, kas ir galvenie korupciju veicinošie apstākļi valsts un pašvaldības iestādēs?

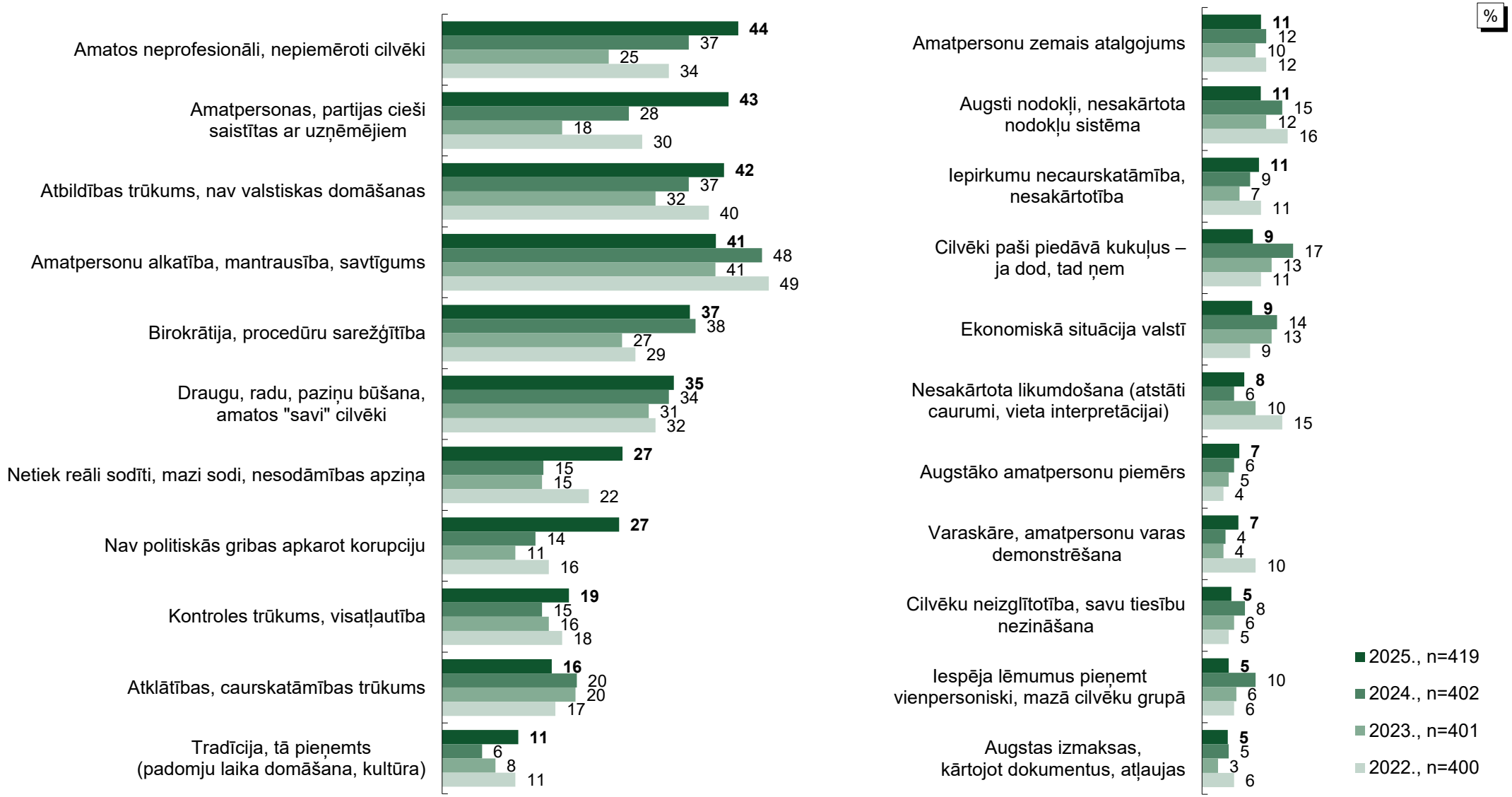

Bāze: visi respondenti (skat. "n=" grafikā)
Vairākatbilžu jautājums (% summa > 100)

2. Attieksme pret kukuļdošanu

2.1. Gatavība dot kukuli

K14. Kā Jūs domājat, vai tādi uzņēmēji kā Jūs būtu gatavi dot kukuli valsts vai pašvaldības amatpersonai, ja tas būtu būtiski uzņēmuma interesēm un problēma tiktu atrisināta?

2025. gada dati

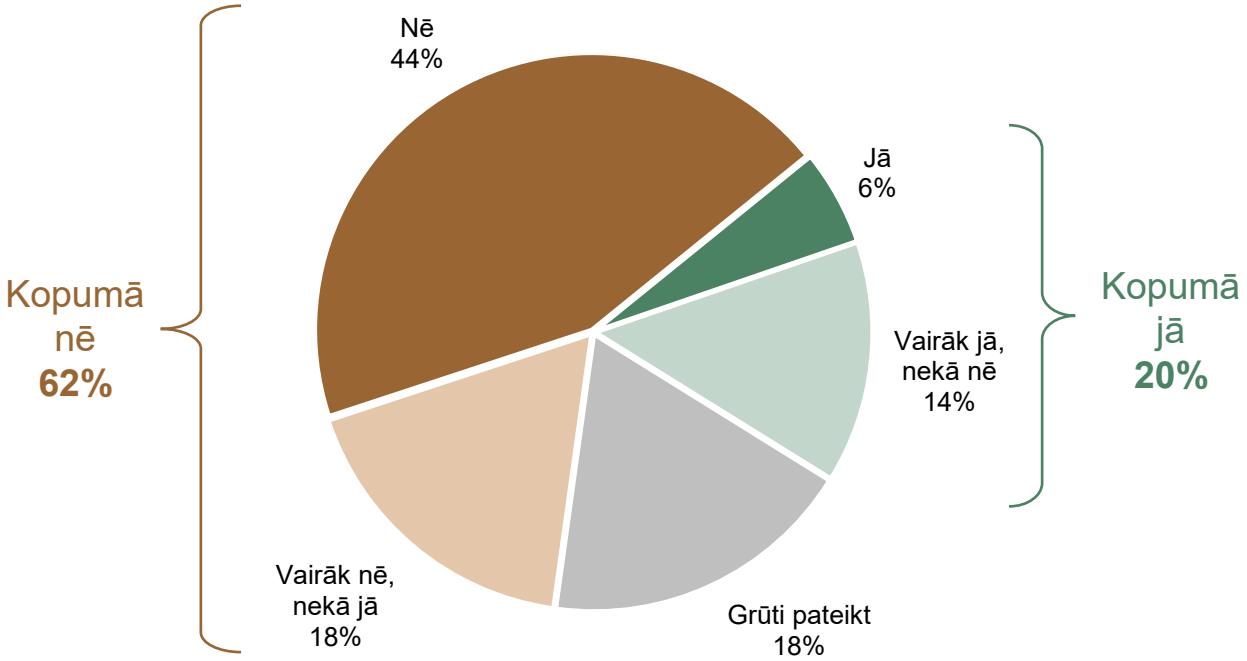

Bāze: visi respondenti, n=419

Dinamika 2021.–2025.

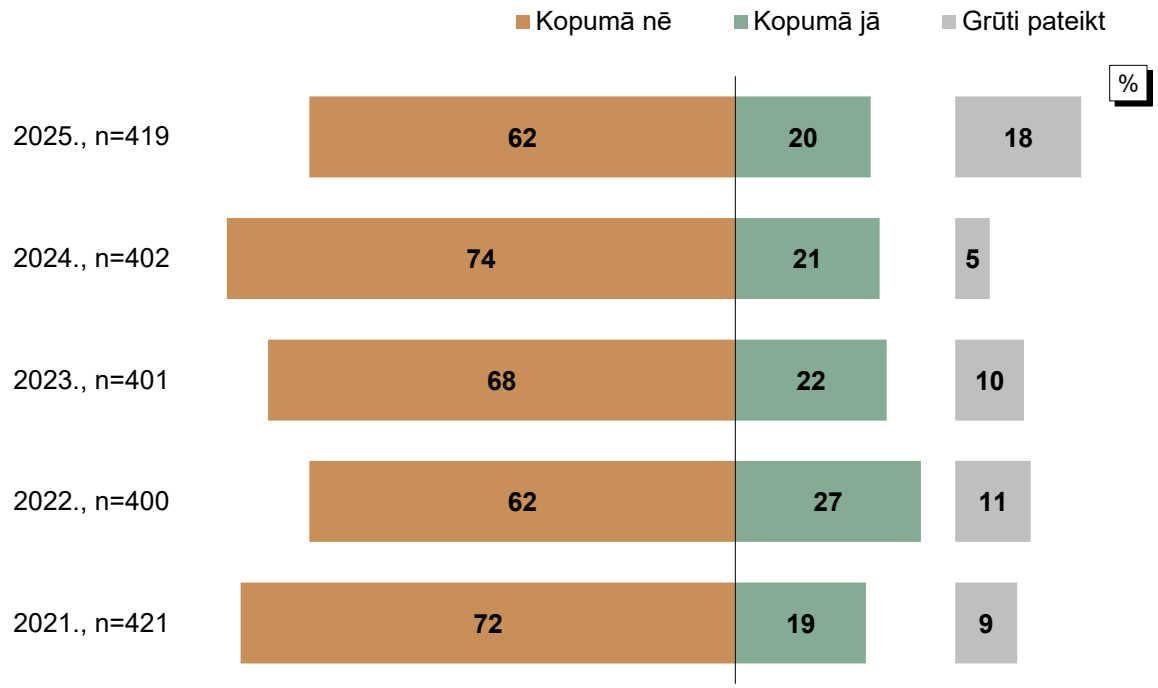

Bāze: visi respondenti (skat. "n=" grafikā)

2.1. Gatavība dot kukuli

Rezultāti sociāldemogrāfiskajās grupās

K14. Kā Jūs domājat, vai tādi uzņēmēji kā Jūs būtu gatavi dot kukuli valsts vai pašvaldības amatpersonai, ja tas būtu būtiski uzņēmuma interesēm un problēma tiktu atrisināta?

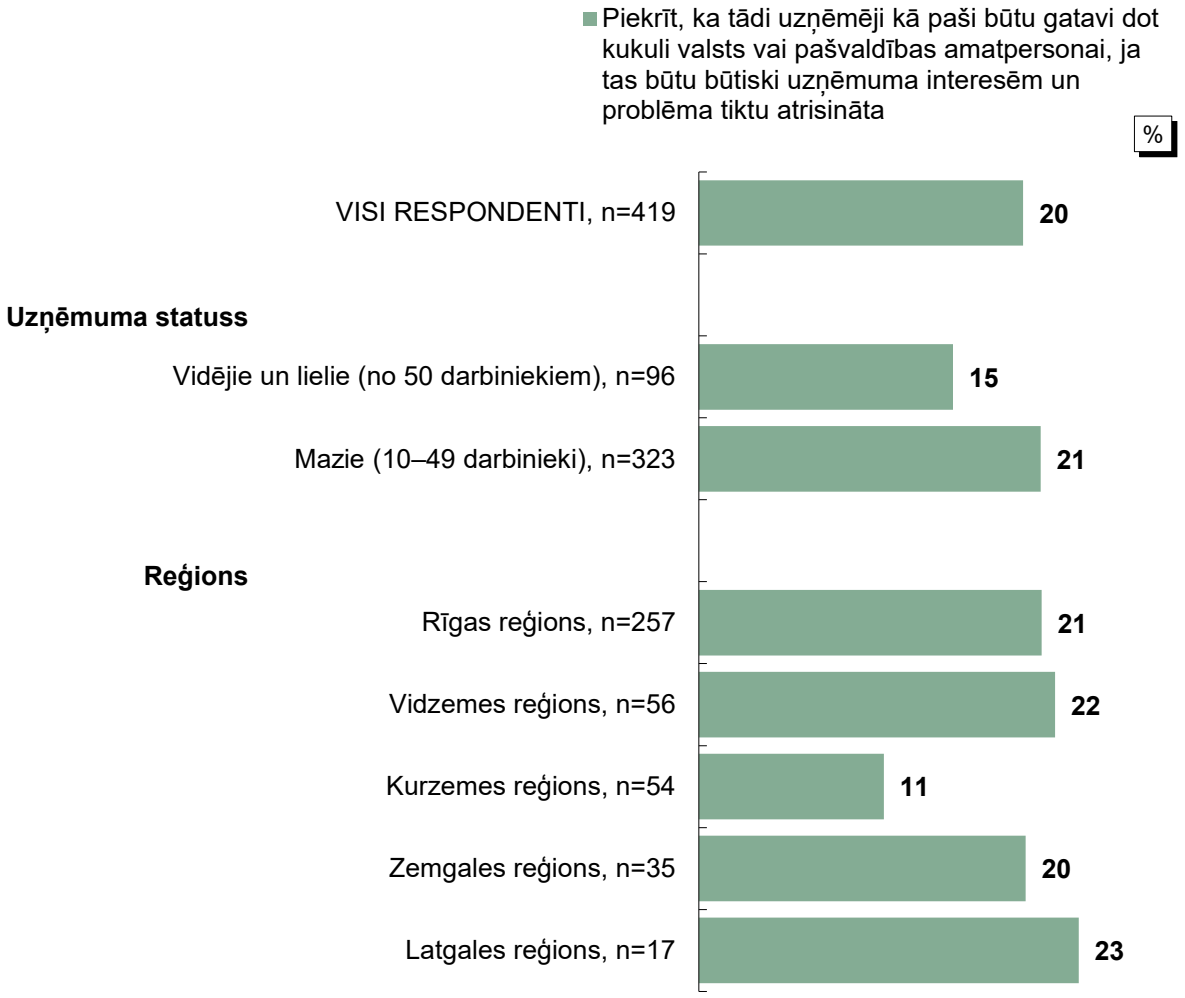

Bāze: respondenti attiecīgajās grupās (skat. "n=" grafikā)

2.2. Iemesli, kuru dēļ varētu dot kukuli

Kopējie rezultāti

K13. Pastāv dažādi uzskati par to, kāpēc valsts un pašvaldību iestāžu apmeklētāji vispār dod kukuli vai dāvanu. Lūdzu, norādiet iemeslus, kuru dēļ tādi uzņēmēji kā Jūs varētu izšķirties dot kukuli vai dāvanu kādai valsts amatpersonai.

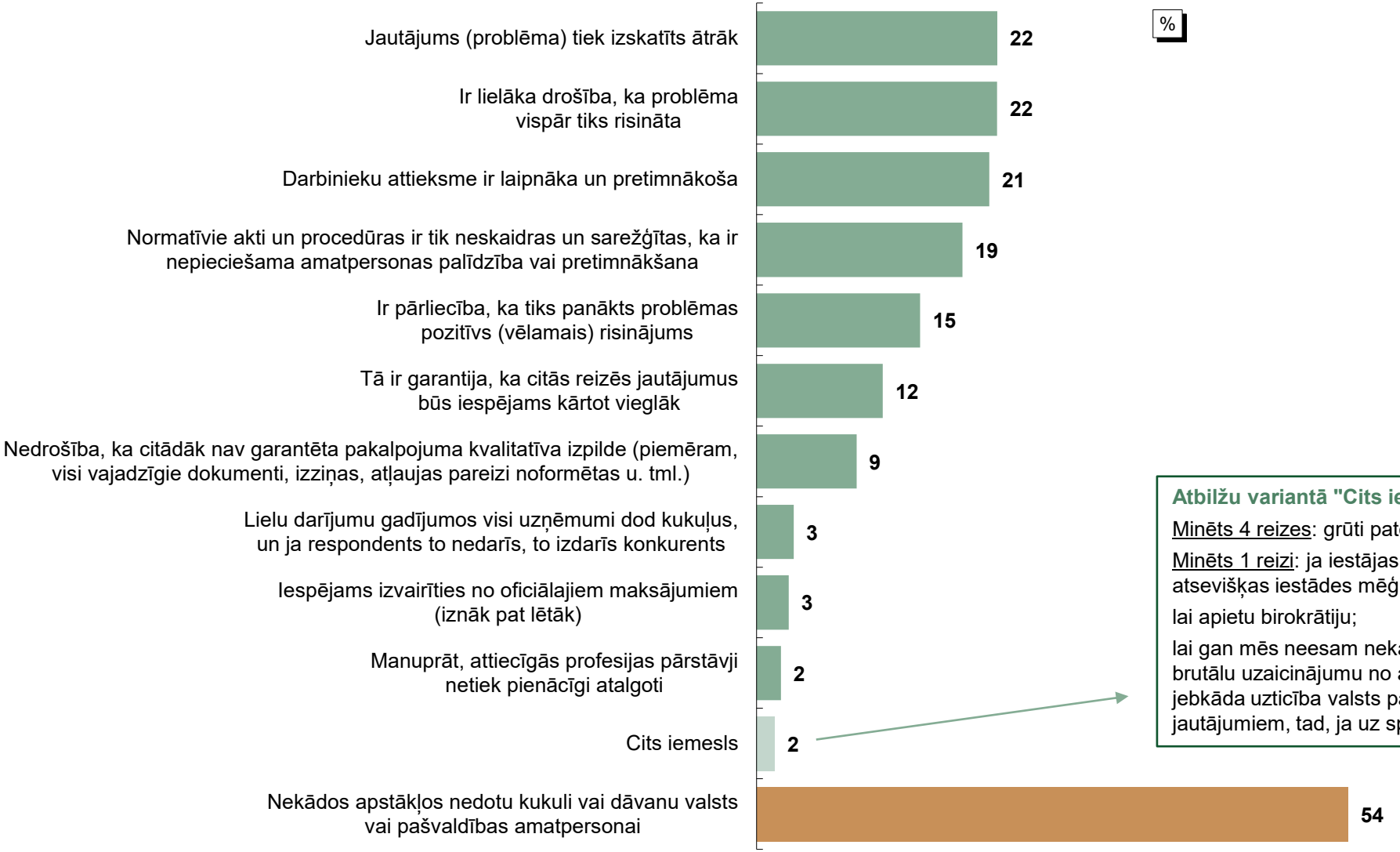

Atbilžu variantā "Cits iemesls" norādītas šādas atbildes:

Minēts 4 reizes: grūti pateikt / nav atbildes

Minēts 1 reizi: ja iestājas bezizejas situācija – reizēm atsevišķas iestādes mēģina tādu radīt un tad sūtīt lietu kārtotāju;

lai apietu birokrātiju;

lai gan mēs neesam nekad to darījuši ir nācies saskarties ar brutālu uzaicinājumu no amatpersonas dot kukuli un tad zūd jebkāda uzticība valsts pārvaldei. Ja būtu jāfilozofē par šiem jautājumiem, tad, ja uz spēles tiktu likta mūsu darbinieku drošība

Bāze: visi respondenti, n=419
Vairākatbilžu jautājums (% summa > 100)

2.2. Iemesli, kuru dēļ varētu dot kukuli

Dinamika 2022.–2025.

K13. Pastāv dažādi uzskati par to, kāpēc valsts un pašvaldību iestāžu apmeklētāji vispār dod kukuli vai dāvanu. Lūdzu, norādiet iemeslus, kuru dēļ tādi uzņēmēji kā Jūs varētu izšķirties dot kukuli vai dāvanu kādai valsts amatpersonai.

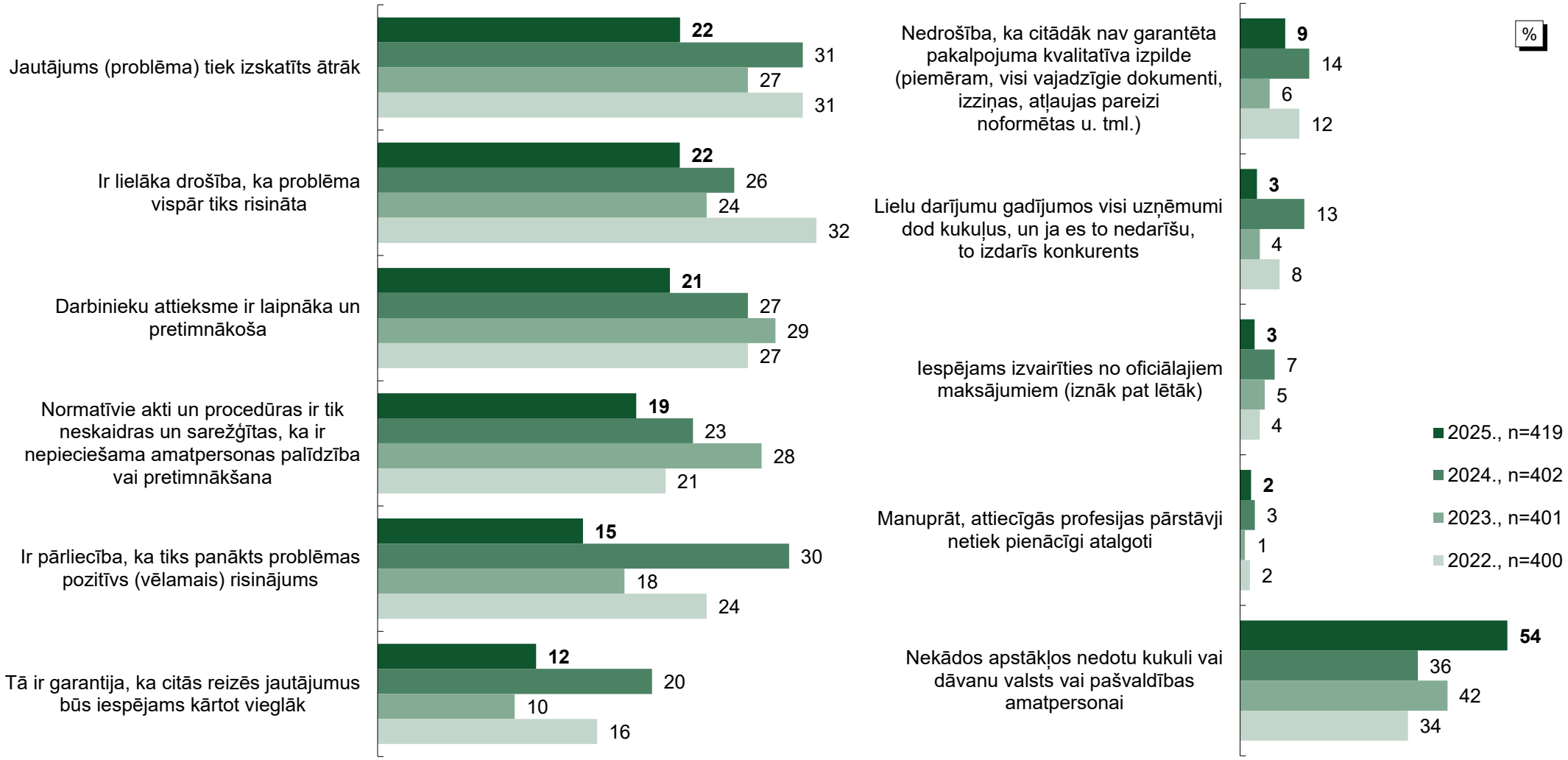

Bāze: visi respondenti (skat. "n=" grafikā)
Vairākatbilžu jautājums (% summa > 100)

2.3. Robeža, kad pateicība/dāvana kļūst par kukuli

Dinamika 2021.–2025.

K15. Dažkārt dāvanas tiek dotas pateicībā par labi padarītiem valsts vai pašvaldības amatpersonas pienākumiem. Kā Jūs domājat, kas ir tā robeža, kad pateicība/dāvana kļūst par kukuli?

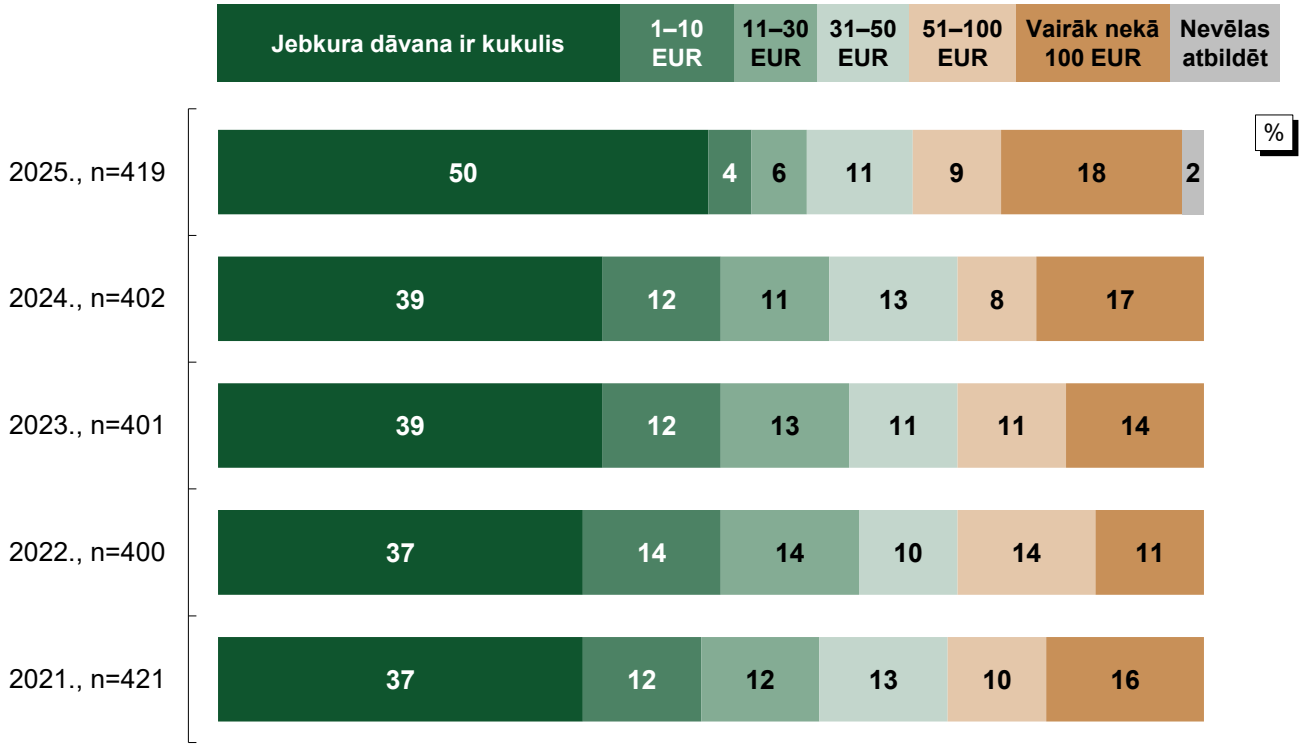

Bāze: visi respondenti (skat. "n=" grafikā)

3. Priekšstati par korupcijas mazināšanu un korupcijas problēmas aktualitāti

3.1. Priekšstati par dažādu pasākumu nepieciešamību korupcijas mazināšanai

Kopējie rezultāti

K5. Kā Jūs domājat, kādi pasākumi mazinātu korupciju valsts un pašvaldības iestādēs?

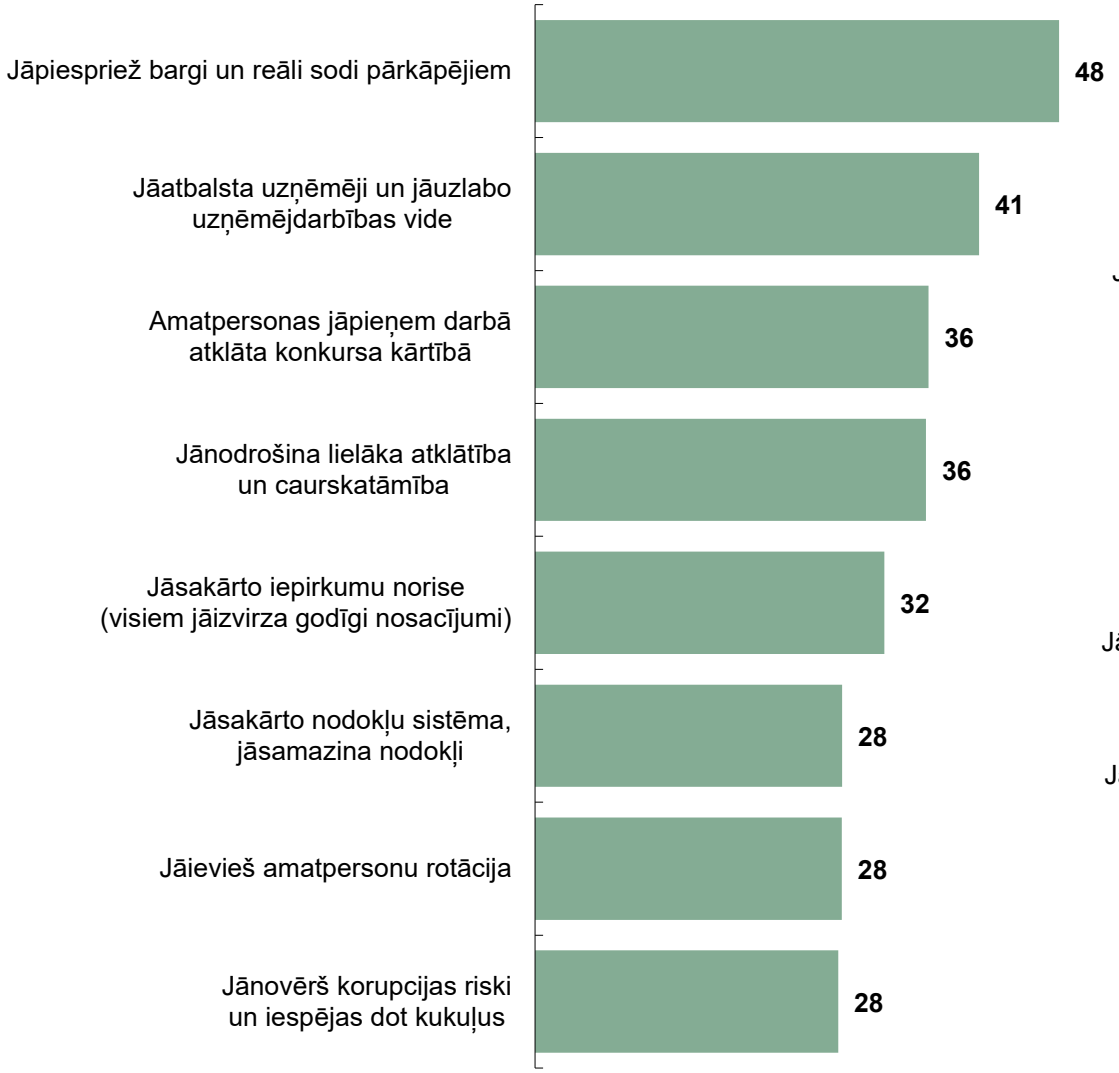

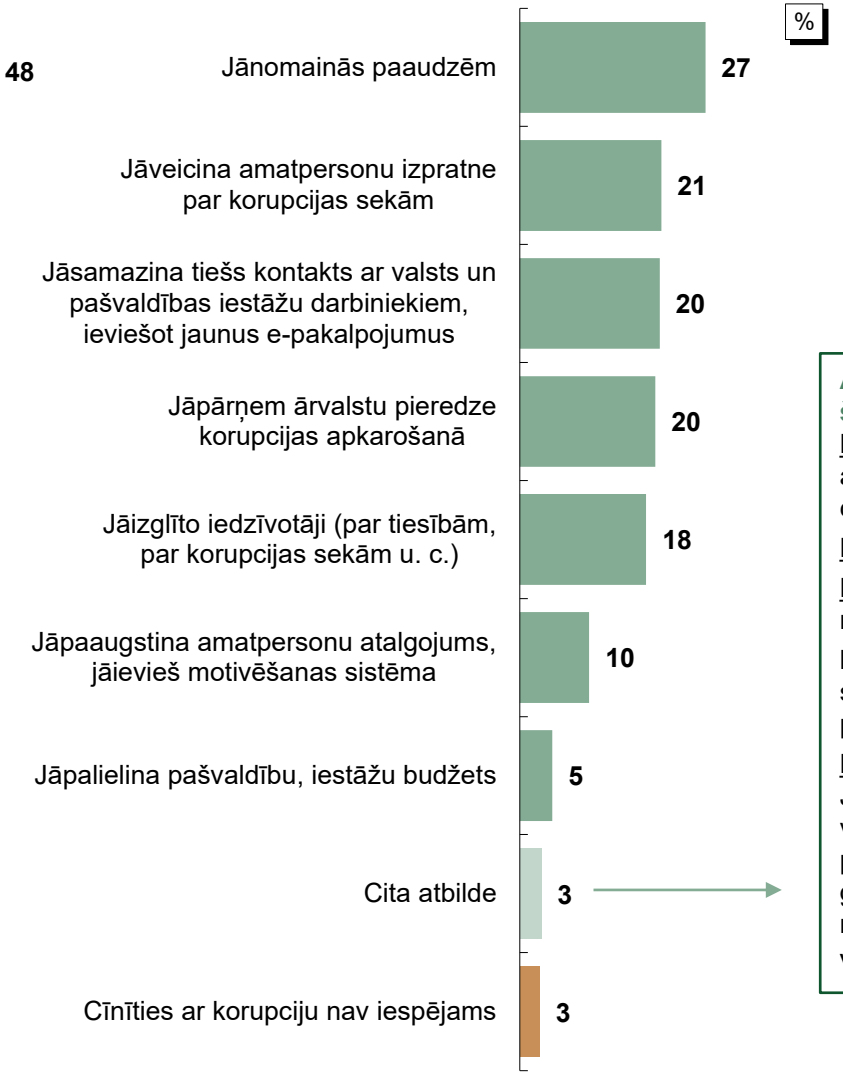

Atbilžu variantā "Cita atbilde" norādītas šādas atbildes:

Minēts 4 reizes: politiska kriminālatbildība; atbildība ar mantu, bez noilguma; reāli cietumsodi

Minēts 3 reizes: nav atbildes;

Minēts 2 reizes: augstas morāles, ētikas normas un apziņas līmenis;

birokrātijas, pašvaldības iestāžu darbinieku skaita samazināšana; bezjēdzīgu un lieku prasību likvidēšana;

Minēts 1 reizi: jāmaina vēlēšanu sistēmu. Jāvēlas 2 kārtās. 1. kārtā balsojam par visiem kuri piedalās, 2 kārtā balsojam tikai par tiem kas pārsniedz 5% līmeni. Katru gadu uz partijām kas nesasniedz 5% līmeni, mēs zaudējam vairāk nekā 30% balsis;

Valsts kontroles un KNAB lielāka darbība

Bāze: visi respondenti, n=419
Vairākatbilžu jautājums (% summa > 100)

3.1. Priekšstati par dažādu pasākumu nepieciešamību korupcijas mazināšanai

Dinamika 2022.–2025.

K5. Kā Jūs domājat, kādi pasākumi mazinātu korupciju valsts un pašvaldības iestādēs?

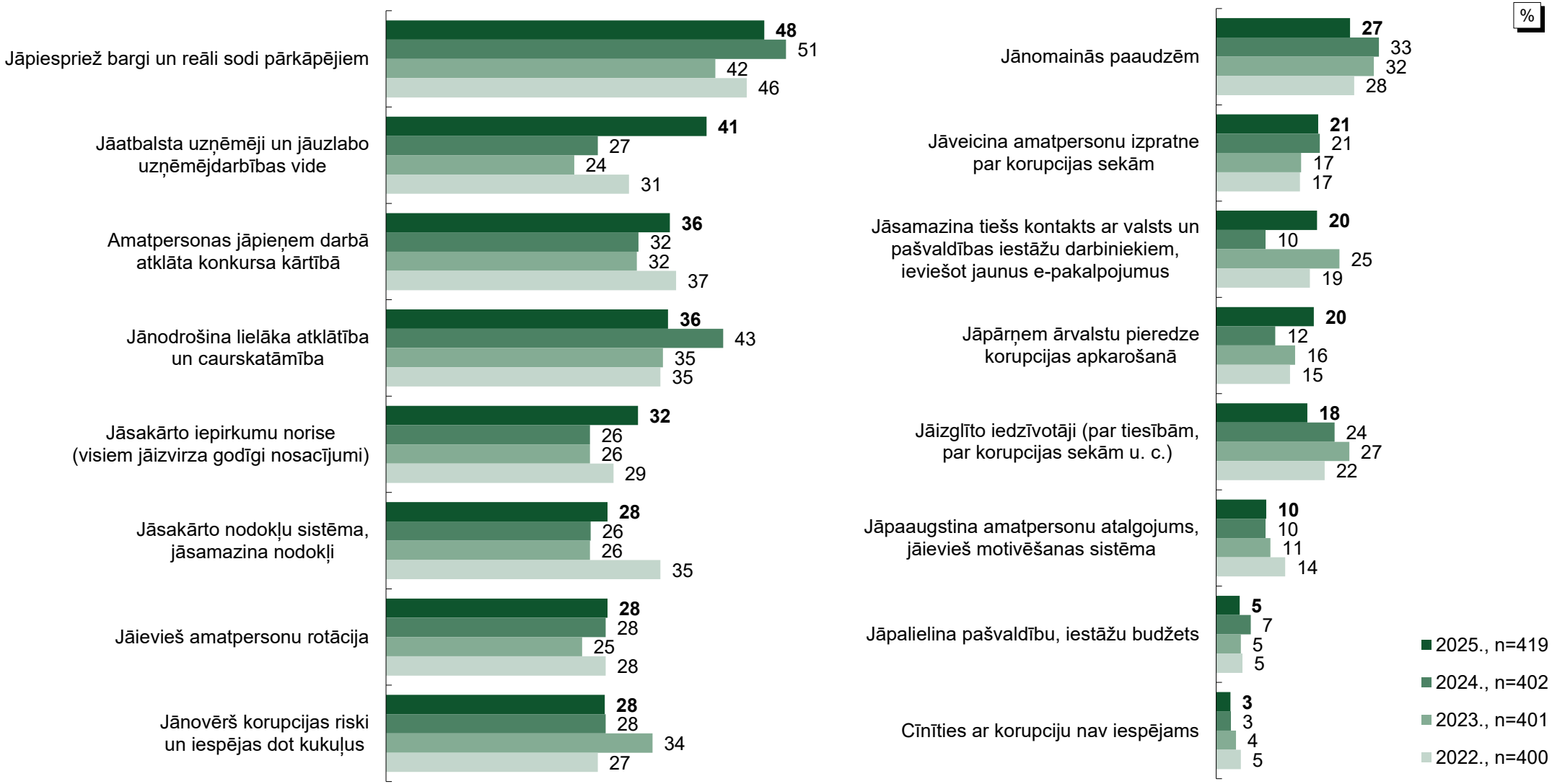

Bāze: visi respondenti (skat. "n=" grafikā)
Vairākatbilžu jautājums (% summa > 100)

3.2. Priekšstati par korupcijas problēmas aktualitātes izmaiņām Latvijā pēdējo četru gadu laikā

K2. Vai, pēc Jūsu domām, problēmas, kas saistās ar augsta līmeņa valsts amatpersonu kukuļošanu, pēdējo četru gadu laikā ir:

2025. gada rezultāti

Kopumā samazinājušās **28%**

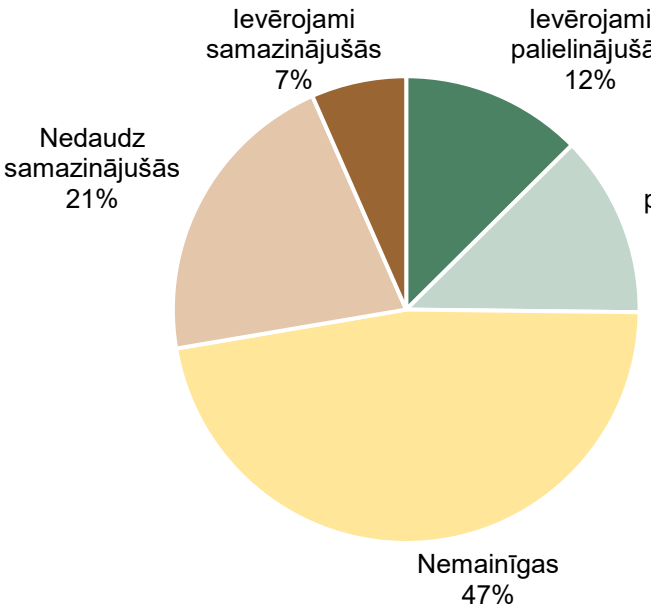

Kopumā palielinājušās **25%**

Bāze: visi respondenti, n=419

Dinamika 2021.–2025.

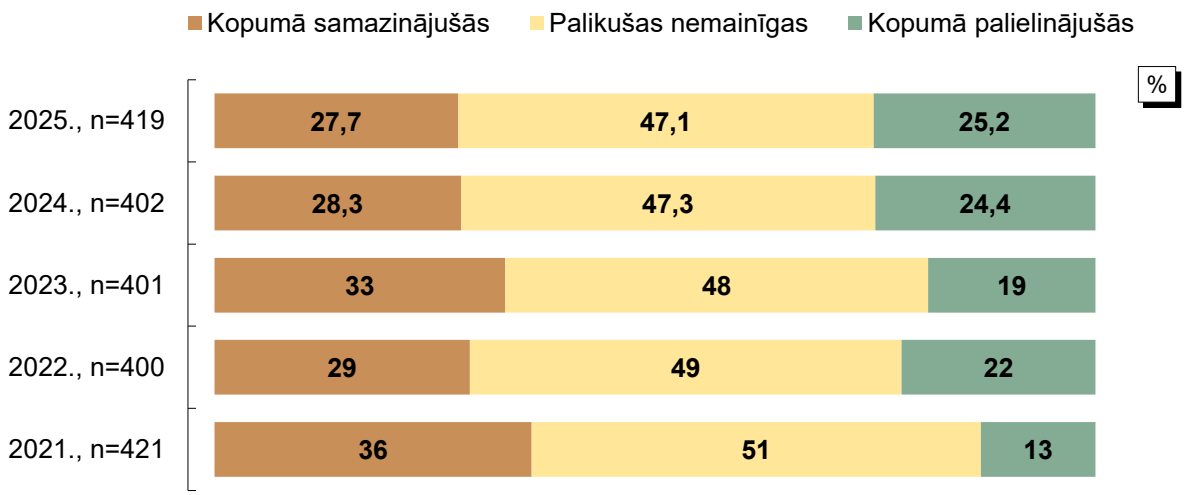

Bāze: visi respondenti (skat. "n=" grafikā)

3.2. Priekšstati par korupcijas problēmas aktualitātes izmaiņām Latvijā pēdējo četru gadu laikā

K3. Vai, pēc Jūsu domām, problēmas, kas saistās ar <u>zemākā līmeņa</u> valsts amatpersonu kukuļošanu, pēdējo četru gadu laikā ir:

2025. gada rezultāti

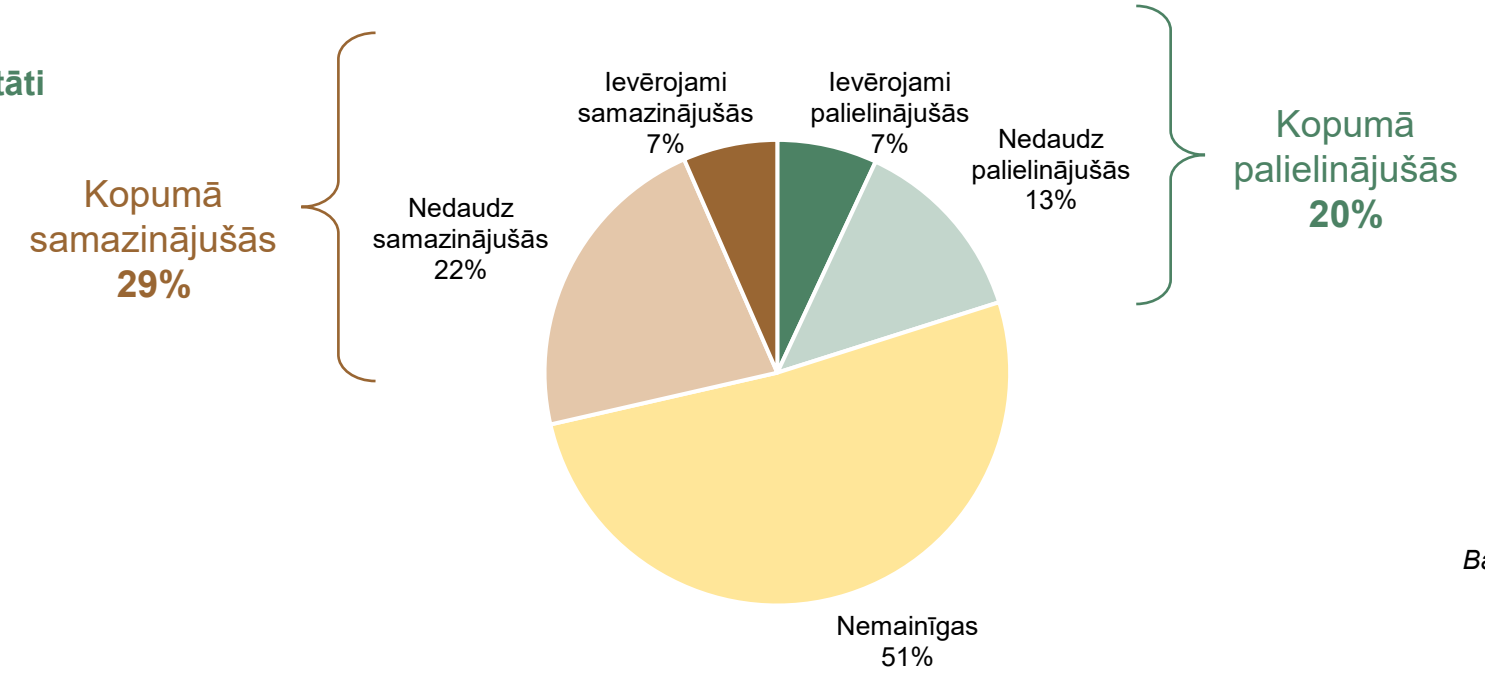

Bāze: visi respondenti, n=419

Dinamika 2021.–2025.

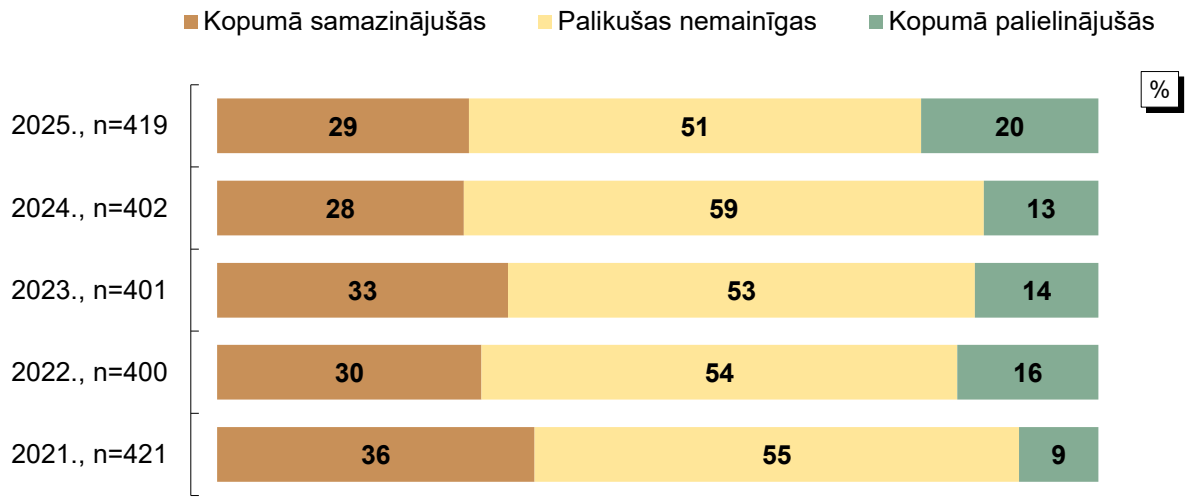

Bāze: visi respondenti (skat. "n=" grafikā)

4. Dažādu institūciju godīguma vērtējums

4.1. Dažādu institūciju godīguma vērtējums

2025. gada rezultāti
1. daļa

K1. Kā Jūs novērtētu sekojošu institūciju / valsts iestāžu / uzņēmumu godīgumu, runājot par korupciju? Lūdzu, sniedziet vērtējumu skalā no 1 (negodīgi) līdz 5 (ļoti godīgi).

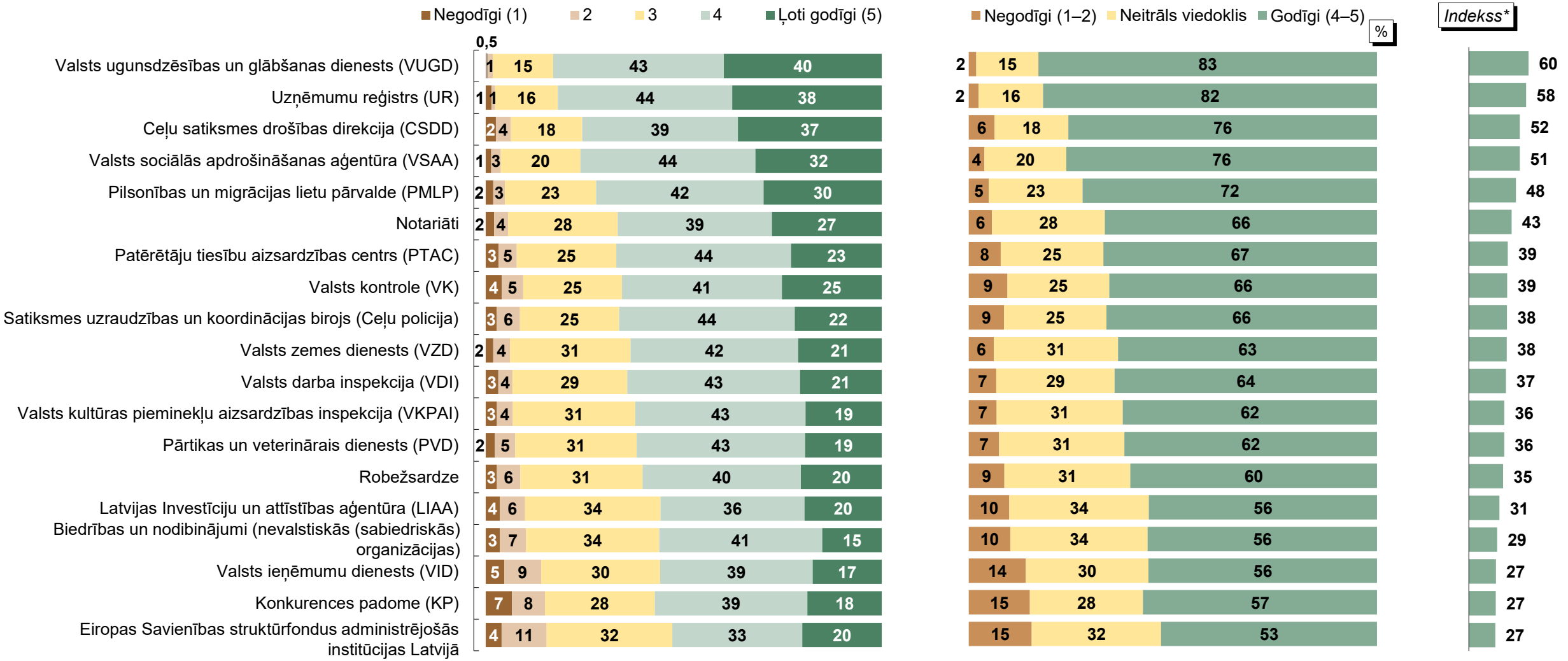

Bāze: visi respondenti, n=419
Dati ranžēti pēc indeksa dilstošā secībā
**Šeit un turpmāk indekss aprēķināts, no pozitīvo vērtējumu īpatsvara atņemot negatīvo vērtējumu īpatsvaru, turklāt vērtējumu "5" (ļoti godīgi) un "1" (negodīgi) īpatsvars reizināts ar 1, bet vērtējumu "4" un "2" – ar 0,5. Indeksa vērtības var būt robežās no -100 (gadījumā, ja visi respondenti snieguši negatīvu vērtējumu) līdz 100 (gadījumā, ja visi respondenti snieguši pozitīvu vērtējumu). Vērtējums "3", aprēķinot indeksu, netiek ņemts vērā.*

4.1. Dažādu institūciju godīguma vērtējums

2025. gada rezultāti
2. daļa

K1. Kā Jūs novērtētu sekojošu institūciju / valsts iestāžu / uzņēmumu godīgumu, runājot par korupciju? Lūdzu, sniedziet vērtējumu skalā no 1 (negodīgi) līdz 5 (ļoti godīgi).

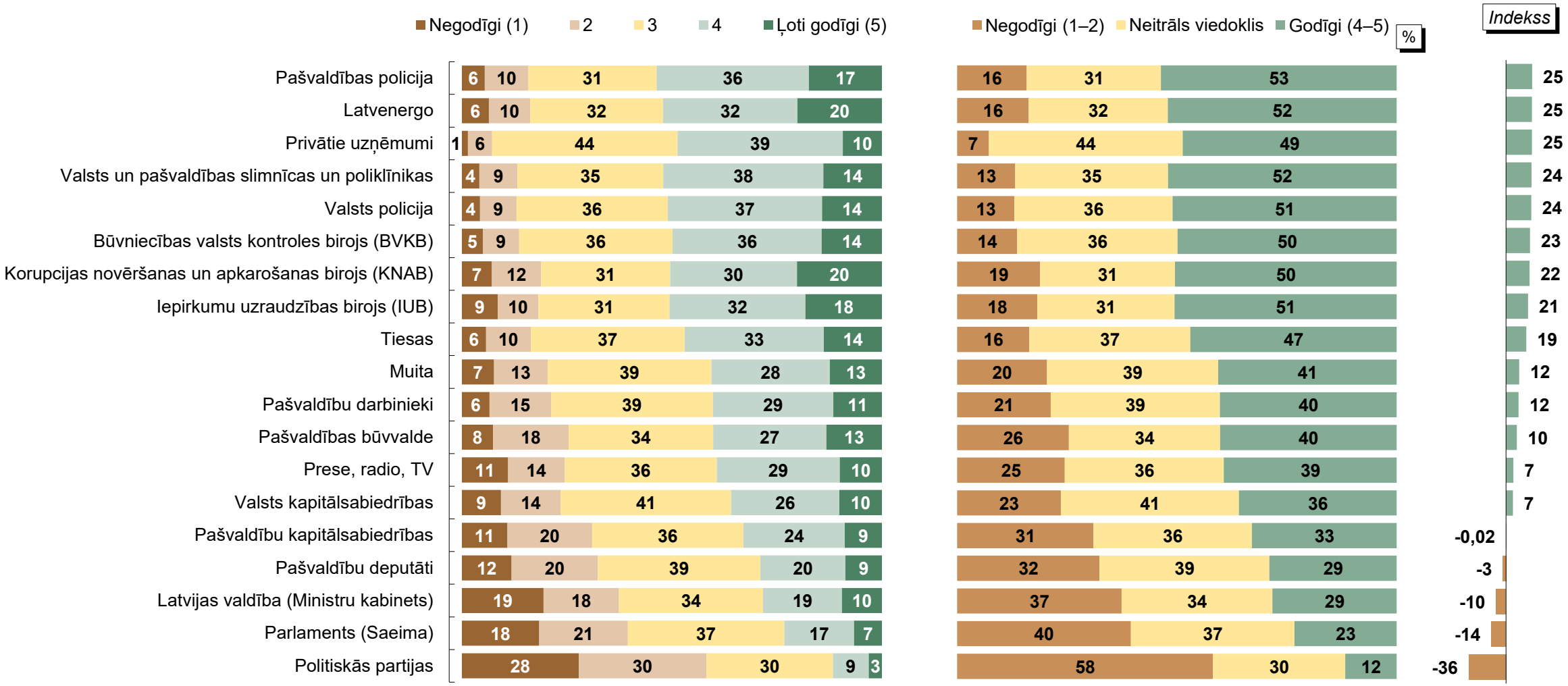

Bāze: visi respondenti, n=419
Dati ranžēti pēc indeksa dilstošā secībā

4.1. Dažādu institūciju godīguma vērtējums

Dinamika 2022.–2025. 1. daļa

K1. Kā Jūs novērtētu sekojošu institūciju / valsts iestāžu / uzņēmumu godīgumu, runājot par korupciju? Lūdzu, sniedziet vērtējumu skalā no 1 (negodīgi) līdz 5 (ļoti godīgi).

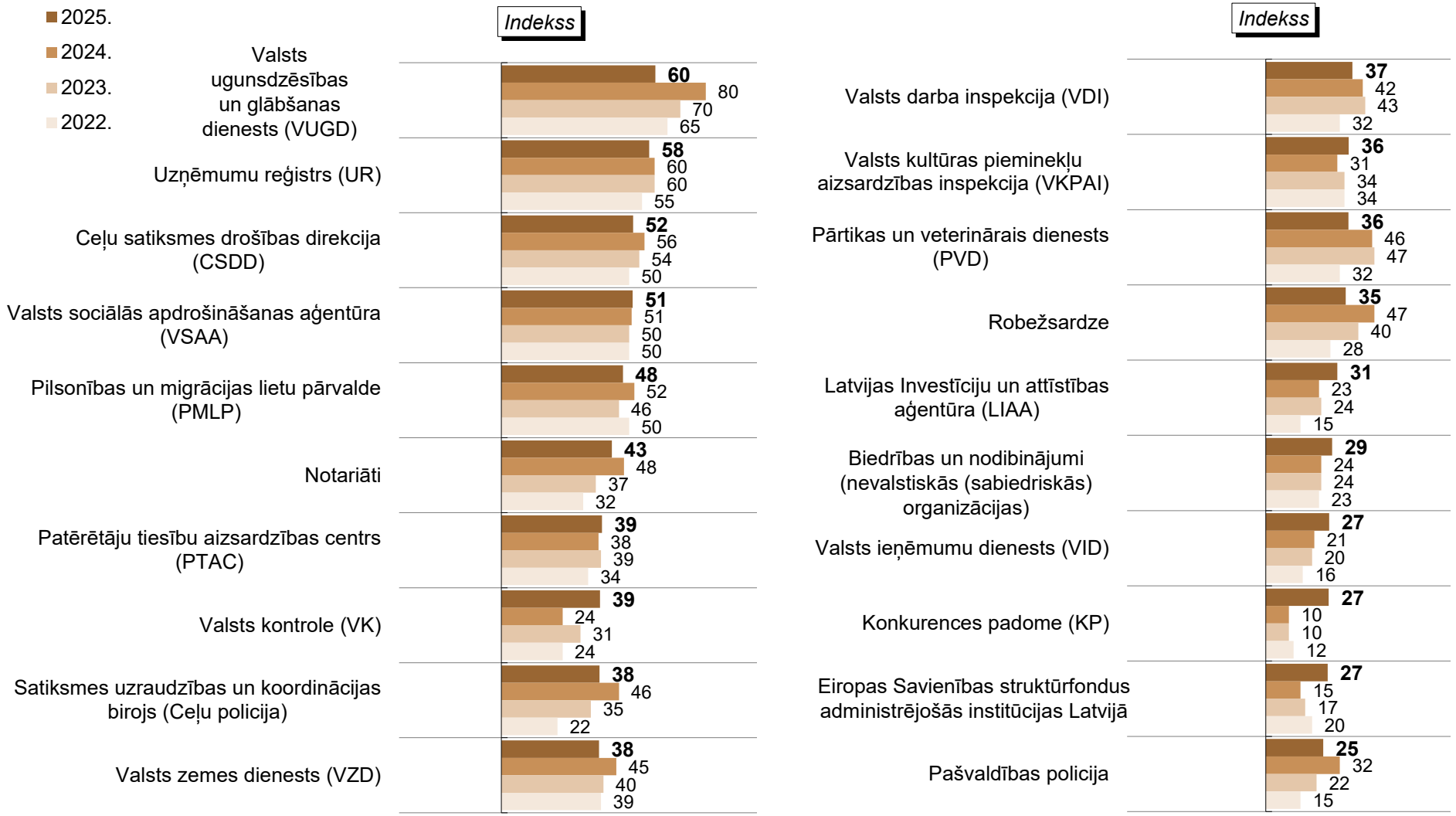

Bāze: respondenti, kuri snieguši konkrētu vērtējumu
Dati ranžēti pēc indeksa 2025. gadā dilstošā secībā

4.1. Dažādu institūciju godīguma vērtējums

Dinamika 2022.–2025. 2. daļa

K1. Kā Jūs novērtētu sekojošu institūciju / valsts iestāžu / uzņēmumu godīgumu, runājot par korupciju? Lūdzu, sniedziet vērtējumu skalā no 1 (negodīgi) līdz 5 (ļoti godīgi).

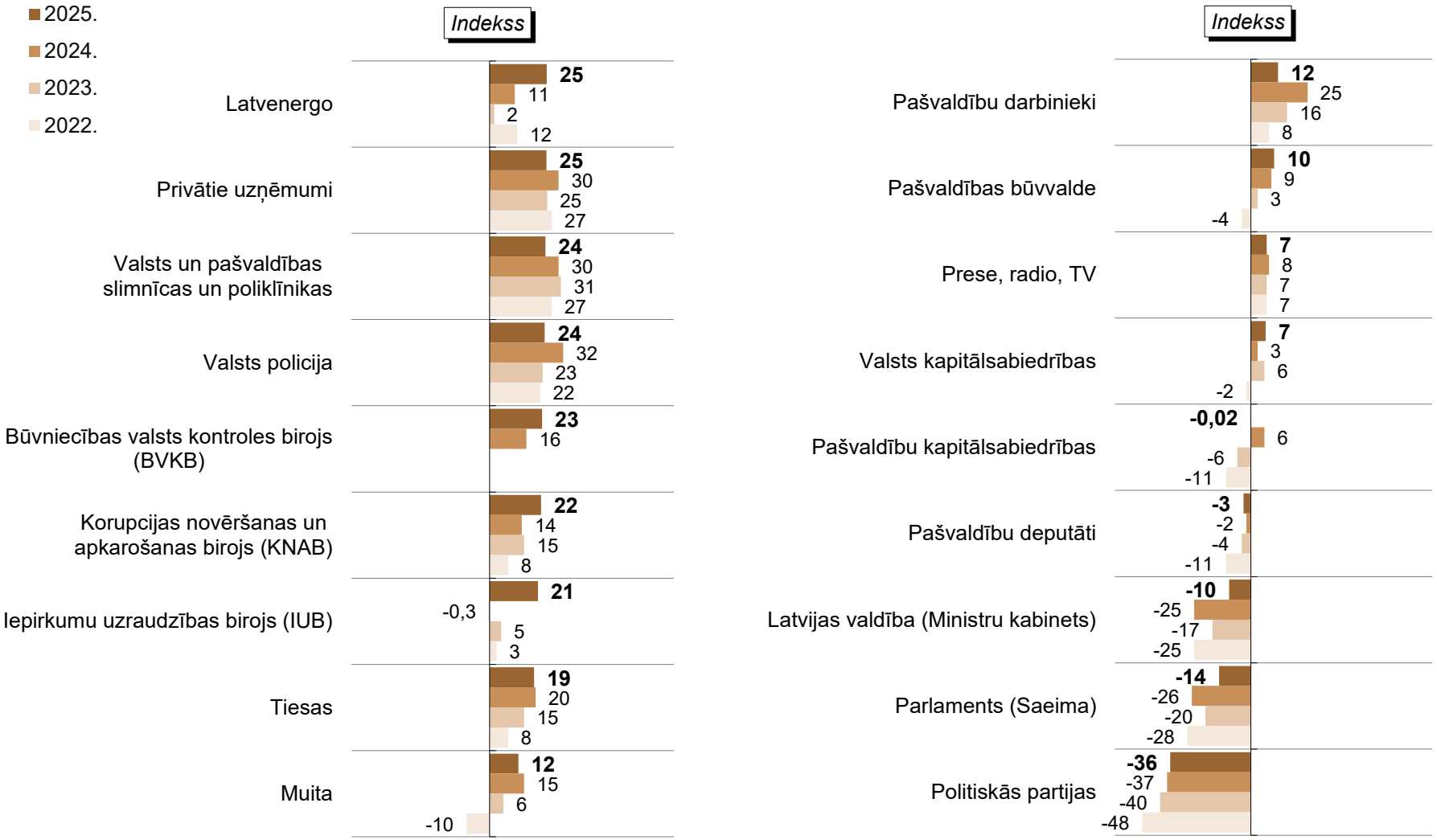

Bāze: respondenti, kuri snieguši konkrētu vērtējumu
Dati ranžēti pēc indeksa 2025. gadā dilstošā secībā

4.2. KNAB godīguma vērtējums

KNAB godīguma vērtējums: kopējie rezultāti

K1. Kā Jūs novērtētu sekojošu institūciju / valsts iestāžu / uzņēmumu godīgumu, runājot par korupciju? Lūdzu, sniedziet vērtējumu skalā no 1 (negodīgi) līdz 5 (ļoti godīgi).

2025. gada rezultāti

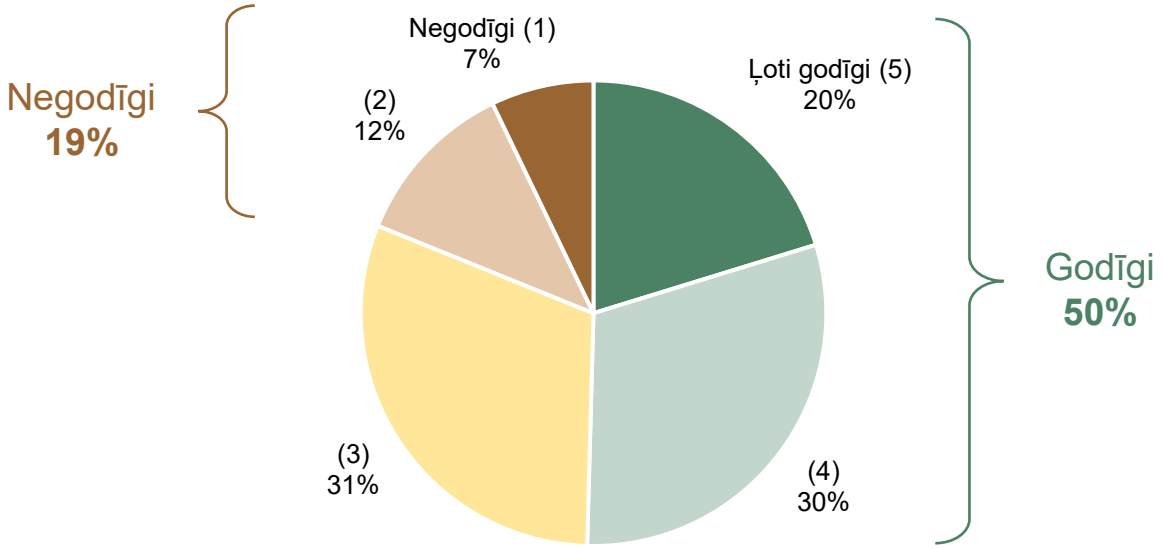

Bāze: visi respondenti, n=419

Dinamika 2021.–2025.

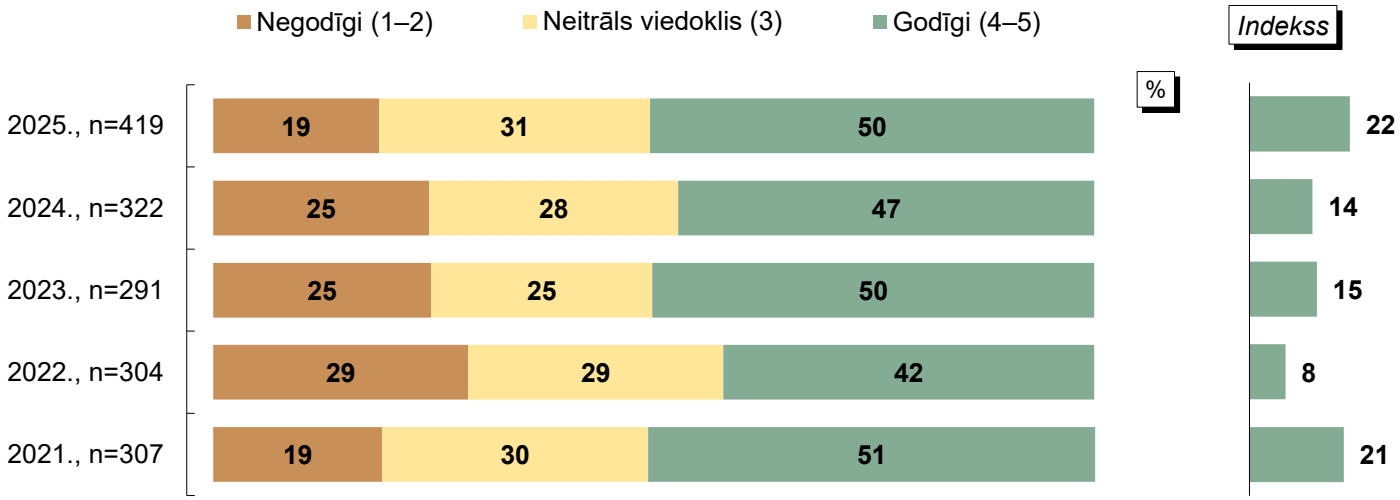

Bāze: kuri snieguši konkrētu vērtējumu (skat. "n=" grafikā)

4.2. KNAB godīguma vērtējums

KNAB godīguma vērtējums: sociāldemogrāfiskajās grupās

K1. Kā Jūs novērtētu sekojošu institūciju / valsts iestāžu / uzņēmumu godīgumu, runājot par korupciju? Lūdzu, sniedziet vērtējumu skalā no 1 (negodīgi) līdz 5 (ļoti godīgi).

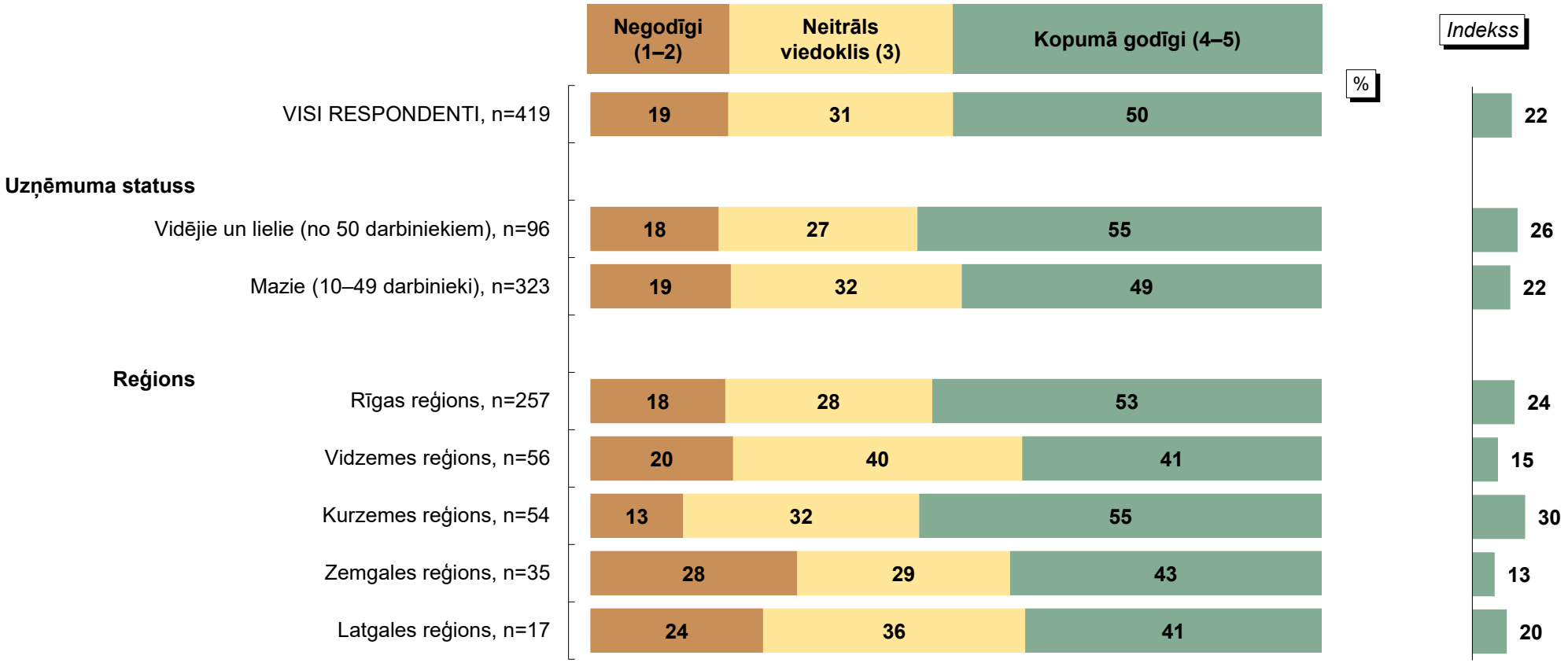

Bāze: visi respondenti (skat. "n=" grafikā)

Pielikums

Aptaujas anketa (1)

D1. Kāds ir Jūsu uzņēmuma darbinieku skaits?
Viena atbilde

1	Līdz 9 darbiniekiem
2	10–49 darbinieki
3	50–249 darbinieki
4	250 un vairāk darbinieku

D2. Kurā Latvijas pilsētā vai novadā atrodas Jūsu uzņēmums?

Gadījumā, ja uzņēmums darbojas vairākās vietās, lūdzu, norādiet to, kurā atrodas Jūsu galvenais birojs.

Saraksts ar Latvijas pilsētām un novadiem

Šis netiek uzdots, dati tiek iegūti no D4.1.

D2.1. Reģions

1	Rīgas reģions
2	Vidzemes reģions
3	Kurzemes reģions
4	Zemgales reģions
5	Latgales reģions

K1. Kā Jūs novērtētu sekojošu institūciju / valsts iestāžu / uzņēmumu godīgumu, runājot par korupciju? Lūdzu, sniedziet vērtējumu skalā no 1 (negodīgi) līdz 5 (ļoti godīgi).
Viena atbilde katrā rindiņā

		Negodīgi				Ļoti godīgi
1	Biedrības un nodibinājumi (nevalstiskās (sabiedriskās) organizācijas)	1	2	3	4	5
2	Satiksmes uzraudzības un koordinācijas birojs (Ceļu policija)	1	2	3	4	5
3	Ceļu satiksmes drošības direkcija (CSDD)	1	2	3	4	5
4	Eiropas Savienības struktūrfondus administrējošās institūcijas Latvijā	1	2	3	4	5
5	Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojs (KNAB)	1	2	3	4	5
6	Latvenergo	1	2	3	4	5
7	Konkurences padome (KP)	1	2	3	4	5
8	Iepirkumu uzraudzības birojs (IUB)	1	2	3	4	5
9	Latvijas Investīciju un attīstības aģentūra (LIAA)	1	2	3	4	5
10	Latvijas valdība (Ministru kabinets)	1	2	3	4	5
11	Muita	1	2	3	4	5
12	Notariāti	1	2	3	4	5
13	Parlaments (Saeima)	1	2	3	4	5
14	Pašvaldības būvvalde	1	2	3	4	5
15	Pašvaldības policija	1	2	3	4	5
16	Pašvaldību darbinieki	1	2	3	4	5
17	Pašvaldību deputāti	1	2	3	4	5
18	Pašvaldību kapitālsabiedrības	1	2	3	4	5
19	Pārtikas un veterinārais dienests (PVD)	1	2	3	4	5
20	Pilsonības un migrācijas lietu pārvalde (PMLP)	1	2	3	4	5
21	Politiskās partijas	1	2	3	4	5
22	Prese, radio, TV	1	2	3	4	5
23	Privātie uzņēmumi	1	2	3	4	5
24	Robežsardze	1	2	3	4	5
25	Tiesas	1	2	3	4	5
26	Uzņēmumu reģistrs (UR)	1	2	3	4	5
27	Valsts darba inspekcija (VDI)	1	2	3	4	5
28	Valsts ieņēmumu dienests (VID)	1	2	3	4	5
29	Valsts kontrole (VK)	1	2	3	4	5
30	Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcija (VKPAI)	1	2	3	4	5
31	Valsts policija	1	2	3	4	5
32	Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūra (VSAA)	1	2	3	4	5
33	Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests (VUGD)	1	2	3	4	5
34	Valsts un pašvaldības slimnīcas un poliklīnikas	1	2	3	4	5
35	Valsts kapitālsabiedrības	1	2	3	4	5
36	Valsts zemes dienests (VZD)	1	2	3	4	5
37	Patērētāju tiesību aizsardzības centrs (PTAC)	1	2	3	4	5
38	Būvniecības valsts kontroles birojs (BVKB)	1	2	3	4	5

Aptaujas anketa (2)

K2. Vai, pēc Jūsu domām, problēmas, kas saistās ar augsta līmeņa valsts amatpersonu kukuļošanu, pēdējo četru gadu laikā ir:
Viena atbilde

Ievērojami palielinājušās	1
Nedaudz palielinājušās	2
Nemainīgas	3
Nedaudz samazinājušās	4
Ievērojami samazinājušās	5

K3. Vai, pēc Jūsu domām, problēmas, kas saistās ar zemākā līmeņa valsts amatpersonu kukuļošanu, pēdējo četru gadu laikā ir:
Viena atbilde

Ievērojami palielinājušās	1
Nedaudz palielinājušās	2
Nemainīgas	3
Nedaudz samazinājušās	4
Ievērojami samazinājušās	5

K4. Kā Jūs domājat, kas ir galvenie korupciju veicinošie apstākļi valsts un pašvaldības iestādēs?
Iespējams atzīmēt līdz piecām atbildēm

Amatos neprofesionāli, nepiemēroti cilvēki	1
Amatpersonas, partijas cieši saistītas ar uzņēmējiem	2
Amatpersonu alkatība, mantrausība, savtīgums	3
Amatpersonu zemais atalgojums	4
Atbildības trūkums, nav valstiskas domāšanas	5
Atklātības, caurskatāmības trūkums	6
Augstas izmaksas, kārtojot dokumentus, atļaujas	7
Augstāko amatpersonu piemērs	8
Augsti nodokļi, nesakārtota nodokļu sistēma	9
Birokrātija, procedūru sarežģītība	10
Cilvēki paši piedāvā kukuļus – ja dod, tad ņem	11
Cilvēku neizglītotība, savu tiesību nezināšana	12
Draugu, radu, paziņu būšana, amatos "savi" cilvēki	13
Ekonomiskā situācija valstī	14
Iepirkumu necaurskatāmība, nesakārtotība	15
Iespēja lēmumus pieņemt vienpersoniski, mazā cilvēku grupā	16
Kontroles trūkums, visatļautība	17
Nav politiskās gribas apkarot korupciju	18
Nesakārtota likumdošana (atstāti caurumi, vieta interpretācijai)	19
Netiek reāli sodīti, mazi sodi, nesodāmības apziņa	20
Tradīcija, tā pieņemts (padomju laika domāšana, kultūra)	21
Varaskāre, amatpersonu varas demonstrēšana	22
Cita atbilde *(lūdzu, norādiet):*_____	23

K5. Kā Jūs domājat, kādi pasākumi mazinātu korupciju valsts un pašvaldības iestādēs?
Iespējamas vairākas atbildes

Amatpersonas jāpieņem darbā atklāta konkursa kārtībā	1
Jāatbalsta uzņēmēji un jāuzlabo uzņēmējdarbības vide	2
Jāpiespriež bargi un reāli sodi pārkāpējiem	3
Jāizglīto iedzīvotāji (par tiesībām, par korupcijas sekām u. c.)	4
Jāievieš amatpersonu rotācija	5
Jānomaināsāpaaudzēm	6
Jāpārņem ārvalstu pieredze korupcijas apkarošanā	7
Jānodrošina lielāka atklātība un caurskatāmība	8
Jānovērš korupcijas riski un iespējas dot kukuļus	9
Jāpaaugstina amatpersonu atalgojums, jāievieš motivēšanas sistēma	10
Jāpalielina pašvaldību, iestāžu budžets	11
Jāsakārto iepirkumu norise (visiem jāizvirza godīgi nosacījumi)	12
Jāsakārto nodokļu sistēma, jāsamazina nodokļi	13
Jāsamazina tiešs kontakts ar valsts un pašvaldības iestāžu darbiniekiem, ieviešot jaunus e-pakalpojumus	14
Jāveicina amatpersonu izpratne par korupcijas sekām	15
Cita atbilde *(lūdzu, norādiet):*_____	16
Cīnīties ar korupciju nav iespējams	17

K6. Vispārīgi runājot, sakiet, lūdzu, kur Jūs pamatā gūstat informāciju par negodīgiem vai šaubīgiem darījumiem valsts un pašvaldības iestādēs?
Iespējamas vairākas atbildes

No masu informācijas līdzekļiem	1
No draugu, paziņu personiskās pieredzes	2
No dažādiem stāstiem par kādu uzņēmēju pieredzi	3
No savas personiskās saskarsmes ar valsts un pašvaldības iestādēm	4
Citur *(lūdzu, norādiet):*_____	5
Grūti pateikt / NA	6

K7. Cik bieži Jums kā sava uzņēmuma pārstāvim pēdējo divu gadu laikā caurmērā ir iznācis kontaktēties ar valsts institūcijām?
Viena atbilde

Vairākas reizes nedēļā	1
Vismaz reizi nedēļā	2
Vismaz reizi mēnesī	3
Vismaz reizi pusgadā	4
Vismaz reizi gadā	5
Retāk	6

Aptaujas anketa (3)

K8. Cik bieži Jums kā sava uzņēmuma pārstāvim pēdējo divu gadu laikā caurmērā ir iznācis kontaktēties ar pašvaldības institūcijām?
Viena atbilde

Vairākas reizes nedēļā	1
Vismaz reizi nedēļā	2
Vismaz reizi mēnesī	3
Vismaz reizi pusgadā	4
Vismaz reizi gadā	5
Retāk	6

K9. Sakiet, lūdzu, vai pēdējo divu gadu laikā Jūsu uzņēmumam ir nācies kārtot šādus jautājumus?
Viena atbilde katra rindiņā

		Jā	Nē
1	Uzņēmuma reģistrēšana	1	2
2	Nekustamā īpašuma lietu kārtošana (zemes zonējuma maiņa, transformācija, īpašumu reģistrēšana, pārreģistrēšana u. c.)	1	2
3	Atļauju, licenču saņemšana	1	2
4	Saskarsme ar Satiksmes uzraudzības un koordinācijas biroju (Ceļu policija)	1	2
5	Saskarsme ar Valsts policiju	1	2
6	Autotransporta reģistrācija vai tehniskā apskate (CSDD)	1	2
7	Uzturēšanās atļauju, izsaukumu kārtošana	1	2
8	Darījumi muitā	1	2
9	Jautājumu kārtošana Valsts ieņēmumu dienestā (VID)	1	2
10	Ar būvniecību saistītu jautājumu kārtošana	1	2
11	Jautājumu kārtošana tiesā	1	2
12	Valsts vai pašvaldības pasūtījumu iegūšana	1	2
13	Inspekcijas vai citas kontrolējošās iestādes	1	2
14	Jautājumu kārtošana saistībā ar Eiropas Savienības struktūrfondiem (finanšu līdzekļiem)	1	2

PROG. Jautāt par procesiem, ar kuriem respondents ir saskāries: K9 = 1
K10. Kārtojot jautājumus valsts un pašvaldības iestādēs, dažkārt tiek izmantoti dažādi paņēmieni, lai atvieglotu šo procesu. Vai Jums nācās izmantot kādu/-us no uzskaitītajiem paņēmieniem, lai nokārtotu šo jautājumu?

		Izmantoju personiskos sakarus (draugus, paziņas u. tml.)	Pasniedzu nelielas dāvanas (suvenīrus, ziedus, saldumus)	Apmaksāju pusdienas, kādus izklaides pasākumus	Pasniedzu lielākas dāvanas	Veicu neoficiālus maksājumus	Darīju kaut ko citu *(lūdzu, norādiet):* _____	Lietu nokārtoju bez kādiem neoficiāliem maksājumiem, dāvanām vai pazīšanās
1	Uzņēmuma reģistrēšana	1	2	3	4	5	6	7
2	Nekustamā īpašuma lietu kārtošana (zemes zonējuma maiņa, transformācija, īpašumu reģistrēšana, pārreģistrēšana u. c.)	1	2	3	4	5	6	7
3	Atļauju, licenču saņemšana	1	2	3	4	5	6	7
4	Saskarsme ar Satiksmes uzraudzības un koordinācijas biroju (Ceļu policija)	1	2	3	4	5	6	7
5	Saskarsme ar Valsts policiju	1	2	3	4	5	6	7
6	Autotransporta reģistrācija vai tehniskā apskate (CSDD)	1	2	3	4	5	6	7
7	Uzturēšanās atļauju, izsaukumu kārtošana	1	2	3	4	5	6	7
8	Darījumi muitā	1	2	3	4	5	6	7
9	Jautājumu kārtošana Valsts ieņēmumu dienestā (VID)	1	2	3	4	5	6	7
10	Ar būvniecību saistītu jautājumu kārtošana	1	2	3	4	5	6	7
11	Jautājumu kārtošana tiesā	1	2	3	4	5	6	7
12	Valsts vai pašvaldības pasūtījumu iegūšana	1	2	3	4	5	6	7
13	Inspekcijas vai citas kontrolējošās iestādes	1	2	3	4	5	6	7
14	Jautājumu kārtošana saistībā ar Eiropas Savienības struktūrfondiem (finanšu līdzekļiem)	1	2	3	4	5	6	7

Aptaujas anketa (4)

K11. Lūdzu, sniedziet atbildes uz sekojošiem jautājumiem par neoficiālu maksājumu un pazīšanās izmantošanu.
Viena atbilde katrā rindiņā

		Jā	Nē
1	Vai Jūs personiski zināt kādu uzņēmuma pārstāvi, kurš izmanto pazīšanos, lai vienkāršāk un ērtāk saņemtu atļaujas, izziņas, pasūtījumus no valsts vai pašvaldības iestādēm vai atrisinātu kādu citu jautājumu šajās iestādēs?	1	2
2	Un kā ar Jums pašu – vai pēdējo 12 mēnešu laikā Jūs esat izmantojis/-usi pazīšanos, lai vienkāršāk un ērtāk saņemtu atļaujas, izziņas, pasūtījumus no valsts vai pašvaldības iestādēm (vai arī – lai atrisinātu attiecīgos jautājumus)?	1	2
3	Vai Jūs personiski zināt kādu uzņēmuma pārstāvi, kurš ir devis dāvanas valsts vai pašvaldības amatpersonām, lai vienkāršāk un ērtāk saņemtu atļaujas, izziņas, pasūtījumus vai atrisinātu kādu citu jautājumu šajās iestādēs?	1	2
4	Un kā ar Jums pašu – vai pēdējo 12 mēnešu laikā Jūs esat devis/-usi dāvanas valsts vai pašvaldības amatpersonām, lai vienkāršāk un ērtāk saņemtu atļaujas, izziņas, pasūtījumus vai atrisinātu kādu citu jautājumu šajās iestādēs?	1	2
5	Vai Jūs personiski zināt kādu uzņēmuma pārstāvi, kurš ir veicis neoficiālus maksājumus valsts vai pašvaldības amatpersonām, lai vienkāršāk un ērtāk saņemtu atļaujas, izziņas, pasūtījumus vai atrisinātu kādu citu jautājumu šajās iestādēs?	1	2
6	Un kā ar Jums pašu – vai pēdējo 12 mēnešu laikā Jūs esat veicis/-kusi neoficiālus maksājumus valsts vai pašvaldības amatpersonām, lai vienkāršāk un ērtāk saņemtu atļaujas, izziņas, pasūtījumus vai atrisinātu kādu citu jautājumu šajās iestādēs?	1	2

Publiskie iepirkumi

K12. Vai pēdējo divu gadu laikā Jūsu uzņēmums ir piedalījies publiskā iepirkuma procedūrā valsts vai pašvaldību iestādē?
Viena atbilde

Jā, vairākkārt	1	→ K12.1
Jā, vienreiz	2	
Nē	3	→ K13
Nezinu	8	

K12.1. Vai, Jūsuprāt, korupcijas esamība ir ietekmējusi Jūsu panākumus, piedaloties publiskā iepirkuma procedūrā valsts vai pašvaldību iestādē?
Viena atbilde

Jā, korupcija ietekmēja uzņēmuma izredzes uzvarēt iepirkumu procedūrā	1
Daļēji varētu to pieņemt par iemeslu tam, ka uzņēmums neuzvarēja	2
Nē, atlases procedūra bija caurskatāma un neradās nekādas šaubas	3
Grūti pateikt	8

K12.2. Vai, Jūsuprāt, publiskā iepirkuma procedūrā valsts vai pašvaldību iestādē pastāvēja kādi no zemāk minētajiem apstākļiem?
Iespējamas vairākas atbildes

Iepirkumu procedūras atlases kritēriji bija pielāgoti vienam konkrētam uzņēmumam	1
Uzvarētājs bija jau zināms iepriekš	2
Pārējie dalībnieki bija izmantojuši aizliegtu vienošanos, lai uzvarētu konkrēts pretendents	3
Pārējie dalībnieki bija vienojušies, lai mākslīgi pazeminātu cenu	4
Noteiktie piedāvājuma sagatavošanas termiņi bija pārāk īsi, lai tajos iekļautos	5
Iepirkuma procedūra bija pārāk birokrātiska, jo iekļāva nevajadzīgas formālas prasības	6
Iepirkuma procedūras kritēriji bija neskaidri formulēti	7
Cits apstāklis *(lūdzu, norādiet):*_____	8
Neviens no iepriekš minētajiem	9
Grūti pateikt	98

K13. Pastāv dažādi uzskati par to, kāpēc valsts un pašvaldību iestāžu apmeklētāji vispār dod kukuli vai dāvanu. Lūdzu, norādiet iemeslus, kuru dēļ tādi uzņēmēji kā Jūs varētu izšķirties dot kukuli vai dāvanu kādai valsts amatpersonai.
Iespējamas vairākas atbildes

Darbinieku attieksme ir laipnāka un pretimnākoša	1
Iespējams izvairīties no oficiālajiem maksājumiem (iznāk pat lētāk)	2
Ir lielāka drošība, ka problēma vispār tiks risināta	3
Ir pārliecība, ka tiks panākts problēmas pozitīvs (vēlamais) risinājums	4
Jautājums (problēma) tiek izskatīts ātrāk	5
Manuprāt, attiecīgās profesijas pārstāvji netiek pienācīgi atalgoti	6
Nedrošība, ka citādāk nav garantēta pakalpojuma kvalitatīva izpilde (piemēram, visi vajadzīgie dokumenti, izziņas, atļaujas pareizi noformētas u. tml.)	7
Normatīvie akti un procedūras ir tik neskaidras un sarežģītas, ka ir nepieciešama amatpersonas palīdzība vai pretimnākšana	8
Tā ir garantija, ka citās reizēs jautājumus būs iespējams kārtot vieglāk	9
Lielu darījumu gadījumos visi uzņēmumi dod kukuļus, un ja es to nedarīšu, to izdarīs konkurents	10
Cits iemesls *(lūdzu, norādiet):*_____	11
Nekādos apstākļos nedotu kukuli vai dāvanu valsts vai pašvaldības amatpersonai	12

K14. Kā Jūs domājat, vai tādi uzņēmēji kā Jūs būtu gatavi dot kukuli valsts vai pašvaldības amatpersonai, ja tas būtu būtiski uzņēmuma interesēm un problēma tiktu atrisināta?
Viena atbilde

Jā	1
Vairāk jā, nekā nē	2
Vairāk nē, nekā jā	3
Nē	4
Grūti pateikt	8

K15. Dažkārt dāvanas tiek dotas pateicībā par labi padarītiem valsts vai pašvaldības amatpersonas pienākumiem. Kā Jūs domājat, kas ir tā robeža, kad pateicība/dāvana kļūst par kukuli?
Viena atbilde

1–10 EUR	1
11–30 EUR	2
31–50 EUR	3
51–100 EUR	4
Vairāk nekā 100 EUR	5
Jebkura dāvana ir kukulis	6

Statistiskās kļūdas novērtēšanas tabula

Pētījuma rezultātos vienmēr pastāv zināma *statistiskās kļūdas* varbūtība. Analizējot un interpretējot pētījumā iegūtos rezultātus, to vajadzētu ņemt vērā. Tās atšķirības, kuras iekļaujas statistiskās kļūdas robežās jeb ir mazākas par to, var uzskatīt par *nenozīmīgām.*

Atbilžu sadalījums %	Respondentu skaits (bāze) N=												
	50	75	100	200	300	400	500	600	700	800	900	1000	1100
1 vai 99	2,8	2,2	1,9	1,4	1,1	1,0	0,9	0,8	0,7	0,7	0,6	0,6	0,6
2 vai 98	3,9	3,2	2,7	1,9	1,6	1,4	1,2	1,1	1,0	1,0	0,9	0,9	0,8
4 vai 96	5,4	4,5	3,8	2,7	2,2	1,9	1,7	1,6	1,5	1,4	1,3	1,2	1,2
6 vai 94	6,6	5,4	4,7	3,3	2,7	2,3	2,0	1,9	1,8	1,7	1,6	1,5	1,4
8 vai 92	7,5	6,1	5,3	3,8	3,1	2,7	2,4	2,2	2,0	1,9	1,8	1,7	1,6
10 vai 90	8,3	6,8	5,9	4,2	3,4	2,9	2,6	2,4	2,2	2,0	2,0	1,9	1,8
12 vai 88	9,0	7,4	6,4	4,5	3,7	3,2	2,9	2,6	2,4	2,3	2,1	2,0	1,9
15 vai 85	9,9	8,0	7,0	5,0	4,0	3,5	3,1	2,9	2,6	2,5	2,3	2,2	2,1
18 vai 82	10,7	8,7	7,5	5,3	4,4	3,8	3,4	3,0	2,9	2,7	2,5	2,4	2,3
20 vai 80	11,1	9,1	7,8	5,5	4,5	3,9	3,5	3,2	3,0	2,8	2,6	2,5	2,4
22 vai 78	11,5	9,4	8,1	5,7	4,7	4,1	3,6	3,3	3,1	2,9	2,7	2,6	2,5
25 vai 75	12,0	9,8	8,5	6,0	4,9	4,2	3,8	3,5	3,2	3,0	2,8	2,7	2,6
28 vai 72	12,5	10,2	8,8	6,2	5,1	4,4	3,9	3,6	3,3	3,1	2,9	2,8	2,7
30 vai 70	12,7	10,4	9,0	6,4	5,2	4,5	4,0	3,7	3,4	3,2	3,0	2,8	2,7
32 vai 68	12,9	10,6	9,1	6,5	5,3	4,6	4,1	3,7	3,5	3,2	3,1	2,9	2,8
35 vai 65	13,2	10,8	9,4	6,6	5,4	4,7	4,2	3,8	3,5	3,3	3,1	3,0	2,8
40 vai 60	13,6	11,1	9,6	6,8	5,5	4,8	4,3	3,9	3,6	3,4	3,2	3,0	2,9
45 vai 55	13,8	11,3	9,8	6,9	5,6	**4,9**	4,4	4,0	3,7	3,5	3,3	3,1	2,9
50 vai 50	13,9	11,3	9,8	6,9	5,7	4,9	4,4	4,0	3,7	3,5	3,3	3,1	3,0

Lai noteiktu statistisko mērījuma kļūdu, ir jāzina respondentu skaits attiecīgajā grupā un rezultāts procentos. Izmantojot šos lielumus, tabulas attiecīgajā iedaļā var atrast statistiskās mērījuma kļūdas robežas +/- procentos ar **95% varbūtību.** Piemēram, ja pētījumā iegūtie dati rāda, ka konkrēto atbildi snieguši 45% respondentu (respondentu skaits n=400), tad ar 95% varbūtību mēs varam teikt, ka statistiskā mērījuma kļūda šeit ir +/-4,9% robežās.
No tā izriet, ka konkrēto atbildi kopumā ir snieguši no 40,1% līdz 49,9% mērķa grupai atbilstošu iedzīvotāju.

SKDS
sabiedriskās domas pētījumu centrs
Baznīcas iela 32-2, Rīga, Latvija, LV-1010
Tālr.: +371 67 312 876, E-pasts: skds@skds.lv
www.skds.lv